

ΕΛΛΗΝΙΣ

ΜΗΝΙΑΙΟΝ
ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ
ΤΟΥ
ΕΘΝΙΚΟΥ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ
ΤΩΝ
ΕΛΛΗΝΙΔΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ
1935

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ "ΕΛΛΗΝΙΣ"

"HÉLLÉNIS,"

Revue mensuelle du Conseil National des femmes Héliènes

ΟΡΟΙ ΕΓΓΡΑΦΗΣ

Συνδρομή ετησία Δραχ. 100	Τιμή εκάστου τεύχους
Εξάμηνος... .. " 60	
Εξωτερικού... ..σελίδια 7	άπλου... .. Δραχ. 10
Εξάμηνος... .. " 4	διπλού... .. " 15

Αι συνδρομαί άρχονται από την 1ην εκάστου μηνός και είναι προπληρωτέαι.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ:

Γεώργιος Β Βασιλεύς των Ελλήνων. — Διαμαρτυρία των γυναικείων οργανώσεων. — Γυρίζομε πίσω, υπό Άλ. Μαντζουλίνο. — Στήλη Ειρήνης. — Δύο άδελφές, από τα Άπομνημονεύματα του Μεγ. Δουκός Άλεξάνδρου — Φθινόπωρο, ποίημα υπό Σοφ. Μαυροειδή Παπαδάκη. — Δίχως καυμό, ποίημα υπό Ε. Κ. — Ο καυμός των μητέρων, υπό Λουκίας — Έλληνίδες που τιμούν την Ελλάδα, υπό Ε. Π. — Αθλητική Στήλη, υπό Δομνίτσας Λανίτου. — Είς τας νοσοκόμους μου, ποίημα, υπό Ε. Λ. — Θεατρική Στήλη υπό Κατ Κακούρη. — Μουσική Στήλη, υπό Σοφ. Κενταύρου Οικονομίδου. — Ειδήσεις. — Εκδόσεις. — Ωφέλιμοι Γνώσεις. — Γαλλική Σελίς.

SOMMAIRE

Georges II roi des Héliènes. Protestation des organisations féminines. — Nous retournons en arriere, par Alex. Mantzoulinou. — Colonne de la paix. — Deux soeurs, des Memoires du Grand Duc Alexandre. Poemes. — La douleur des mères, par Lucie. — Femmes grecques qui honorent la Grèce. — L'Athlétisme en Grèce, par Dom. Laniton. — Critique théâtrale, par Cat Caccouri. — Critique musicale, par Sophie Economidis. — Nouvelles. — Editions. — Conseils pratiques.

Έπί της Συντάξεως ΕΛΕΝΗ ΡΟΥΣΟΠΟΥΛΟΥ

Η επί του έξωφύλλου εικόνα παριστάνει άποψιν των Ίωαννίνων και μās παρεχωρήθη εύγενώς από την κ. Ιουλίαν Γ. Μελά.

ΘΑ ΕΧΕΤΕ ΠΑΝΤΟΤΕ

καθαρά δόντια και εύχάριστο στόμα με την

άσύγκριτον **ΟΔΟΝΤΟΠΑΣΤΑΝ**

DOCTEUR PIERRE

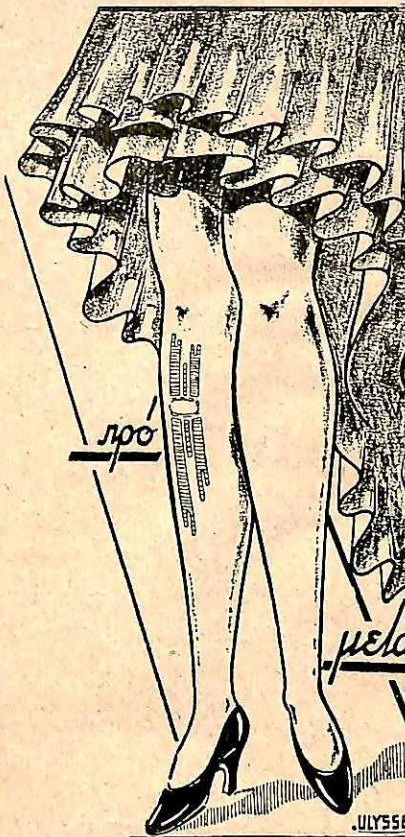
Δέν περιέχει Σάπωνα και κατ' συνέπειαν

δέν φθείρει τὸ Σμαλτο.

Έκαστον σωληνάριον τιμάται Δραχμὰς 20.

Γενικός αντιπρόσωπος καθ' όλην την Ελλάδα:

ΑΛΕΞ. ΘΕΟΧΑΡΗΣ Αιόλου 31 — Τηλέφ. 25-202.

ΝΕΟΝ ΣΥΣΤΗΜΑ ΕΠΙΔΙΟΡΘΩΣΕΩΝ ΚΑΛΤΣΩΝ

Με ηλεκτροκινήτους μηχανάς και από εργάτριες πεπειραμένες και είδικώς μετακληθείσες από την Εύρώπην.

Όσοι ΠΟΝΤΟΙ και αν έχουν φύγει από την κάλτσαν Σας, και σε όποιοδήποτε μέρος και αν είναι σχισμένη την επιδιρθώνομε, σε τρόπο πού να μη φαίνεται καθόλου.

Η τελειότης των μηχανών μας, και η μεγάλη καθημερινώς απόδοσις, μās επιτρέπει την ταχείαν παράδοσιν και την οικονομικωτάην έξυπνότησιν των πελατίδων μας.

Και Σεις Κυρία μου, στείλατέ μας μία κάλτσα δια δοκιμήν και εἴμεθα βέβαιοι πώς θα μείνετε τόσο εύχαριστημένη, ώστε θα μās συστήσετε και τας φίλας Σας. Επίσης είς τὸ Κατάστημά μας θα εύρητε μεγάλην συλλογήν Καλτσών, Γαντιών κ. λ. π. **ΓΥΝΑΙΚΕΙΩΝ ΕΙΔΩΝ.**

ΑΓ. ΜΑΡΚΟΥ 15 **ΑΦΟΙ ΦΕΤΣΗ** ΤΗΛΕΦ. 27-209

**ΠΡΩΙ ΚΑΙ
ΒΡΑΔΥ**

OREODONT ΔΑΜΒΕΡΓΗ

Τα μόνα κατάλληλα δώρα για τις γιορτές στα παιδιά σας είναι τα

"Παιδικά Διηγήματα και Παραμύθια,"

Έλενης Α. Ζούζουχα

Πωλούνται είς όλα τα Κεντρικά Βιβλιοπωλεία.

ΤΙ ΛΕΥΚΑ ΔΟΝΤΙΑ ΠΟΥ ΕΧΕΤΕ!

Παρατηρήσατε μόνη σας τόν γρήγορο και αποτελεσματικό τρόπο με τόν οποίον ή ΚΟΛΥΝΟΣ επί ξηράς ψήκτρας καθαρίζει και λευκαίνει τὰ δόντια. Κατόπιν αὐτῆς τῆς ἀποδείξεως δέν ἔχετε ἀνάγκη ν' ἀνατρέχετε σέ παλαιές αντιεπισημονικές μεθόδους. Κανένα ἄλλο ἀναγνωρισμένο παρά τῆς ἐπιστήμης προϊόν δέν λευκαίνει και στίλβωνει τὰ θαμπὰ και κιτρινωμένα δόντια, και ἐξυγιαίνει τὸ στόμα, ὅσο ή ΚΟΛΥΝΟΣ. Δοκιμάσατε ἀπό σήμερον τήν ὀδοντοκρέμαν.

ΚΟΛΥΝΟΣ

ΔΙΑΡΚΗΣ ΠΑΡΑΚΑΤΑΘΗΚΗ: ΜΩΡΙΣ ΦΑΡΑΤΖΗ, ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ 8 - ΑΘΗΝΑΙ

Δωρήσατε ὠμορφιά

Χαρίζεται λοιπόν ή ὠμορφιά; Γιατί ὄχι; Εἶναι κρυμμένη σέ κάθε φιαλίδιο τῆς Λοσιὸν προσώπου Scherk. ● Ἡ Λοσιὸν προσώπου Scherk ὄχι μόνον προστατεύει τήν ὠμορφιά ἀλλὰ κάνει τὸ δέρμα ἐλαστικό, τὸ καθαρίζει και τὸ δυναμώνει. Εἰσδύει βαθειὰ στοὺς πόρους, ἐξαλείφει τὰ μπιρπίκια, ζωογονεῖ τήν κυκλοφορία τοῦ αἵματος και ἐνισχύει τοὺς ἰστούς τοῦ δέρματος. Δωρήσατε ἐπ'εὐκαιρία τοῦ Νέου Ἑτους ἓνα φιαλίδιο τῆς Λοσιὸν προσώπου Scherk. Χαρίζετε τήν χαρὰ γιά πολλές ἐβδομάδες! ● Φιαλίδιον τσάντας Δρχ. 35.- ● Μεγαλύτερα τῶν Δρχ. 55.-, 90.- και 175.- Διάρκῃ παρακαταθήκῃ: Π.Ι. Μαγκριώτης, Ἑρμοῦ - Νίκης 10, Ἀθῆναι - Τηλ: 25,739

Προσφέρωνται δῶρα Scherk εἰς τὰ καλετηρικὰ πτυχία του.

ΣΑΛΜΑ

(Λοσιὸν διὰ τὸ πρόσωπον)

**Scherk
Face
Lotion**

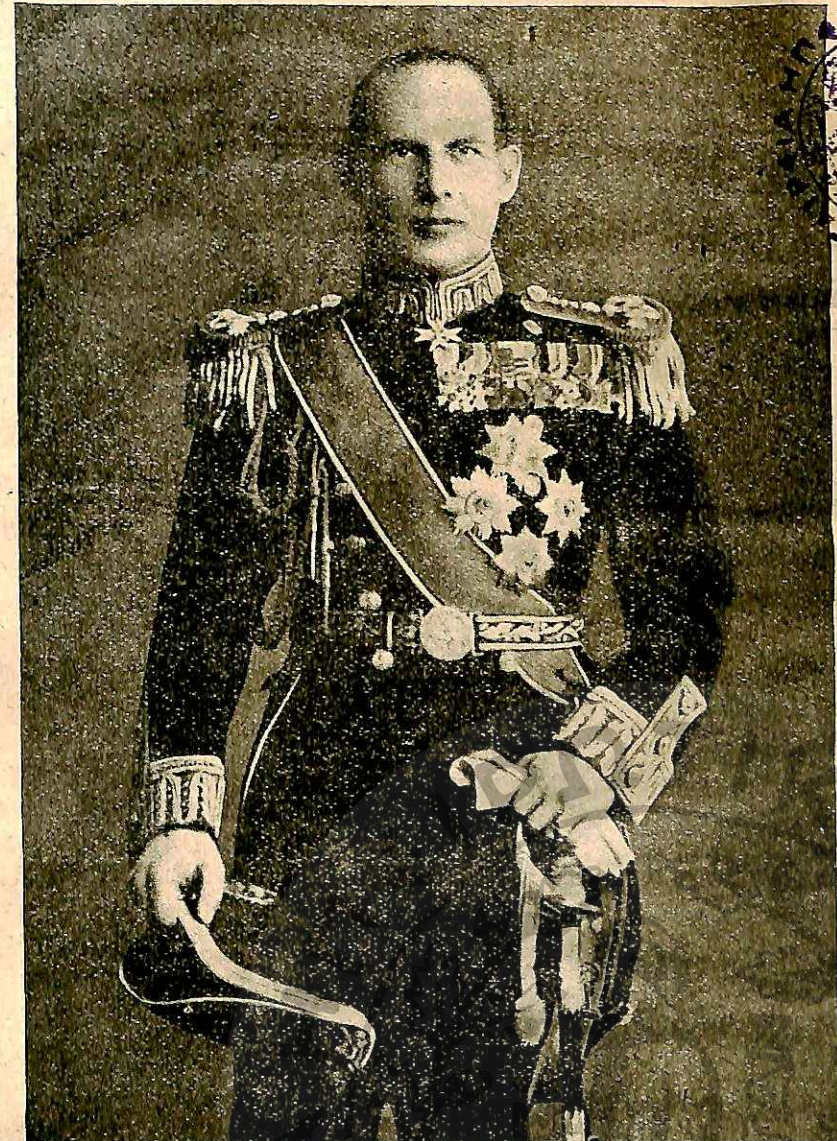
ΜΕΤΑΞΕΥΤΑ ΧΡΥΣΑΛΛΙΔΟΣ

ΕΤΟΣ ΙΕ'.
ΑΡΙΘ. 12

ΕΛΛΗΝΙΣ

ΑΘΗΝΑΙ
ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ
1935

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΔΩΝ
ΓΡΑΦΕΙΑ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ: ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΣΟΥΤΣΟΥ, 26

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Β΄.

Ἡ «ΕΛΛΗΝΙΣ» χαιρετίζει σήμερον τήν παλινόστησιν τοῦ Βασιλέως Γεωργίου εἰς τὸν Ἑλληνικὸν θρόνον. Ἡ διακυβέρνησις τῆς χώρας μας ἀπὸ τὸν Βασιλέα, ὁ ὁποῖος θὰ δώσῃ εἰς τήν πατρίδα μας πολίτευμα βασιλευομένης Δημοκρατίας, πληροὶ τὰς καρδίας τῶν Ἑλληνίδων μ' ἐλπίδας, ὅτι ὁ νέος ἡγεμὼν, ὁ ὁποῖος ἔζησε τόσα χρόνια εἰς χώρας πολιτισμένας και προηγμένας, θὰ ἔχει πεισθῇ περὶ τοῦ ἐκπολιτιστικοῦ ρόλου ποὺ παίζουν και πρέπει νὰ παίζουν αἱ γυναῖκες εἰς τὸν σημερινὸν βίον. Δι' αὐτὸ ἀτενίζουν αἱ γυναῖκες τῆς Ἑλλάδος μεθ' ἁνδρείου τὸν Βασιλέα, διότι δέν εἶνε δυνατόν παρὰ ν' ἀντιληφθῇ ἐκεῖνος ἀμέσως τήν παραγκωνισμένην και ταπεινωτικὴν θέσιν εἰς τήν ὁποίαν εὐρίσκεται ἐδῶ ἀκόμη ὁ γυναικεῖος κόσμος. Τὸ κοινοβουλευτικὸν πολίτευμα ποὺ θὰ ἐγκαταστήσῃ ὁ Βασιλεὺς, πρέπει νὰ δώσῃ ἐλευθερίαν και δικαιοσύνην εἰς ὅλους τοὺς ὑπηκόους του, ἰσότητά δικαιωμάτων εἰς κάθε Ἑλληνα, εἰς κάθε Ἑλληνίδα.

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΣΕΩΣ

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΗΣ ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΕΩΝ

ΔΟΡΕΑ Α. Α. Παπαδόπουλου

ΗΜΕΡΟΜ. 10-9-81

ΑΡΙΘ. 30254

Ἔντονη διαμαρτυρία τῶν Γυναικῶν κατὰ τῶν ὀπισθοδρομικῶν μέτρων τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐπιτροπή ἀπὸ ἀντιπροσώπων πλείστων γυναικείων σωματείων ἐπέδωκαν εἰς τὸ πολιτικὸν γραφεῖον τοῦ κ. Πρωθυπουργοῦ τὴν κατωτέρω διαμαρτυρίαν.

Ἀθῆναι τῇ 5ῃ Νοεμβρίου 1935

ΠΡΟΣ

ΤΗΝ ΣΕΒΑΣΤΗΝ ΚΥΒΕΡΝΗΣΙΝ

Κύριε Πρόεδρε,

Αἱ κατωτέρω Γυναίκες Ὁργανώσεις βλέπουν μὲ ὀδυνηρὰν κατάπληξιν τὴν τάσιν, ἡ ὁποία ἐκδηλώνεται παντοιοτρόπως ὅπως ἡ Ἑλληνίς, ἡ ὁποία κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη κατέλαβε διὰ τῆς ἐπιμελείας καὶ τῆς ἱκανότητός της ἐπίζηλον θέσιν εἰς ὅλους τοὺς ἐπαγγελματικούς κλάδους καὶ τὰς ὑπηρεσίας, ἀνεδείχθη δὲ πολύτιμος παράγων τῆς Ἑθν. Οἰκονομίας, νὰ ἐκτοπίζεται ἀπὸ τὰς δημοσίας καὶ ἰδιωτικὰς ὑπηρεσίας (Τραπεζῶν καὶ Ἀνωρύμων Ἐταιρειῶν).

Ἀφ' ἑνὸς τὸ Νομοθετικὸν Διάταγμα τῆς 27ης Ἰουνίου ἐ.ἔ. περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν θέτει τὰς θήλεις ὑπαλλήλους, ἀνεξαρτήτως τῶν προσόντων των, εἰς κατωτέραν μοῖραν τῶν ἀρρένων συναδέλφων των καὶ δίδει τὸ δικαίωμα εἰς τὸν ἐκάστοτε Ὑπουργὸν νὰ καθορίζῃ κατὰ τὴν κρίσιν του τὰς προϋποθέσεις ὑφ' ἃς ἐπιτρέπεται ὁ διορισμὸς αὐτῶν εἰς θέσεις εἰς ἃς δύνανται νὰ διορίζωνται, καὶ τὸν βαθμὸν μέχρι τοῦ οὐοίου δύνανται νὰ σταδιοδρομήσωσιν αὐταί.

Ἡδὴ διὰ τῆς μελετωμένης ὑπὸ τῆς Ὑμετέρας Κυβερνήσεως συντακτικῆς πράξεως «περὶ πολυθεσίας» (ἄρθρ. 6ον) πρόκειται ν' ἀπαγορευθῇ ἡ πρόσληψις γυναικῶν εἰς δημοσίας καὶ ἰδιωτικὰς ὑπηρεσίας καὶ νὰ ἀφαιρεθῇ οὕτω ἀπὸ τὴν Ἑλληνίδα τὸ δικαίωμα καθ' ἑλευθέρου ἀνθρώπου νὰ κερδίζῃ ἐντίμως διὰ τῆς ἐργασίας του τὰ πρὸς τὸ ζῆν.

Ὁ ἄδικος καὶ ἀδικαιολόγητος αὐτὸς διωγμὸς τῆς Ἑλληνίδος, ἐκτὸς τοῦ ὅτι

στερεῖ ὀλοκλήρους οἰκογενείας τοῦ μόνου οἰκονομικοῦ αὐτῶν στηρίγματος, τοποθετεῖ τὴν Ἑλλάδα εἰς κατωτέραν βαθμίδα πολιτισμοῦ ὅλων τῶν ἄλλων Εὐρωπαϊκῶν κρατῶν καθ' ἣν ἐποχὴν εἰς τὰς γειτονικάς μας χώρας καὶ δὴ τὴν Τουρκίαν τῶν χθесινῶν χανουμισσῶν, αἱ γυναῖκες ἀναγνωρίζονται ἰσότητοι μὲ τοὺς ἄνδρας καὶ ὡς πρὸς τὸ δικαίωμα τῆς ἐργασίας, ἡ δὲ Κ. τ. Ε. ἐπεξεργάζεται ἤδη καὶ εἶναι ἐτοιμὴ νὰ δεχῇ σύμβασιν διὰ τὴν πολιτικὴν καὶ οἰκονομικὴν ἐξίσωσιν τῶν γυναικῶν εἰς ὅλα τὰ κράτη μέλη αὐτῆς.

Ἐλπίζομεν ὅτι θ' ἀναγνωρίσῃ ἐγκαίρως ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις ὅτι τὸ ζήτημα τῆς ἐργασίας δὲν εἶναι ζήτημα πολυτελείας διὰ τὴν γυναῖκα, ἀλλὰ ζήτημα ζωτικὸν καὶ ὅτι ἡ στέρησις ἐργασίας τόσων χιλιάδων γυναικῶν θὰ σημάνῃ τὴν ἀπαθλίωσιν χιλιάδων οἰκογενειῶν. Οὕτε εἶναι δυνατόν νὰ ἰσχύσῃ τὸ ἐπιχείρημα, ὅτι διὰ τοῦ μέσου αὐτοῦ θέλει ἐλαττωθῇ ἡ ἀνεργία, διότι τὸ πρόβλημα τῆς ἀνεργίας δὲν λύεται μὲ τὸ νὰ μετατίθεται ἡ ἀνεργία ἀπὸ τοῦ ἑνὸς ἀτόμου ἢ ἔστω ἀπὸ τοῦ ἑνὸς φύλου εἰς τὸ ἄλλο. Τὸ μόνον δίκαιον καὶ ἠθικὸν μέτρον διὰ τὴν πρόσληψιν καὶ προαγωγὴν ὑπαλλήλων εἰς οἰονδήποτε κλάδον ὑπηρεσίας εἶναι τὰ προσόντα καὶ ἡ ἱκανότης, ἀνεξαρτήτως φύλου.

Μετὰ τιμῆς

Ἐθνικὸν Συμβούλιον Ἑλληνίδων, Λύκειον Ἑλληνίδων, Σύνδεσμος Ἑλληνίδων Ἐπιστημόνων, Σύνδεσμος ὑπὲρ τῶν Δικαιωμάτων τῆς Γυναίκας, Σύνδεσμος Ἐργαζομένων Γυναικῶν, Γυναικεῖος Σύλλογος Γραμμάτων καὶ Τεχνῶν, Σύνδεσμος ἀποφοίτων Ἀμερ. Κολλεγίου Κωνσταντινῶν, Σύνδεσμος γυναικῶν Ἐκλογέων Θεσσαλονίκης, Σύνδεσμος Γυναικῶν Ἀμερικῆς Γκάπα, Σύνδεσμος Γυναικῶν Ὑπαλλήλων Ἑθν. Τραπεζῆς, Σύνδεσμος Γυναικῶν Ἀποφοίτων Ἐμπορικῶν Σχολῶν, Ἐπιτροπὴ φοιτητῶν.

Γυρίζομεν πίσω...

ΜΙΑ συντακτικὴ πράξις, τῆς ὁποίας σχέδιον διαβάσαμε στὶς ἐφημερίδες, ἔρχεται νὰ μᾶς καταπλήξῃ μὲ τὸ ἄδικο κτύπημα ποῦ φέρνει στὸν ἐργαζόμενον γυναικεῖο κόσμον ἢ μᾶλλον στὸν γυναικεῖο κόσμον, ποῦ πρόκειται νὰ ἐργασθῇ. Σύμφωνα μὲ τὶς διατάξεις τῶν ἀρθρῶν 6 καὶ 7 τοῦ σχεδίου αὐτοῦ, θ' ἀπαγορευθῇ εἰς τὸ ἐξῆς ἡ πρόσληψις γυναικῶν εἰς δημοσίας θέσεις ἢ ἰδιωτικὰς ἐπιχειρήσεις συνδεσμένας διὰ συμβάσεως μετὰ τοῦ κράτους «πρὸς ἀσκήσιν λειτουργίας κοινῆς χρήσεως καὶ ὠφελείας». Ὑπὸ ὀμχλὰς συνθήκας, ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ δημοκρατικοῦ Συντάγματος ἔνα τέτοιο περιεχόμενο νόμου θὰ ἦταν μιὰ πραγματικὴ ἐπανάστασις, μιὰ ἀντισυνταγματικὴ ἐκδήλωσις, ποῦ δὲν θὰ μπορούσε νὰ σταθῇ... Ὑφ' ἃς ὅμως συνθήκας παρασκευάζεται, συνθήκας αὐταρχικὰς, μονομερεῖς, ἐπανάστατικὰς, καὶ παρὰ τὴν σύσσωμὴν ἐξέγερσιν τοῦ ἐργαζομένου κόσμου, φοβούμεθα ὅτι θ' ἀποτελέσῃ μιὰν ἀκόμη ἐκδήλωσιν τῆς αὐθαρεσίας τῆς τελευταίας κυβερνητικῆς πολιτικῆς.

Ἀς τὴν κρίνωμεν λοιπὸν ἀπὸ τῆς εὐρυτέρας ἀπόψεως τοῦ δικαίου, ἀπὸ ἀπόψεως δικαιοσύνης καὶ κοινωνικῆς ἀνάγκης καὶ διερωτώμεθα:

Πῶς εἶναι δυνατόν ἐνῶ οἱ ἐρμηνευταὶ τοῦ Συντάγματος τοῦ 1911 ἐρμηνεύουν, προκειμένου περὶ καταλήψεως δημοσίας θέσεως, τὴν λέξιν «πολίτης» διὰ τῆς ἐννοίας τοῦ ὑπηκόου δηλ. εἴτε ἄνδρὸς εἴτε γυναικός, καὶ ἀποκλείουν τὴν γυναῖκα τῶν δημοσίων λειτουργιῶν μόνον εἰς εἰδικὰς περιπτώσεις προβλεπομένας ὑπὸ τοῦ νόμου, καὶ πῶς ἐνῶ ὁ συνταγματικὸς νομοθέτης τοῦ 1927 καθερώνει δι' ἐρμηνευτικῆς δηλώσεως ἰσοπολιτείαν, νὰ ἔχωμε στὸ 1935 ἐκδηλώσεις τῆς ὀπισθοδρομικότητος, ποῦ νὰ δημιουργηθῇ καταφανὴς καὶ δικαία ἀγανάκτησις ἐκ μέρους τοῦ γυναικεῖου κόσμου;

Μιὰ ἀτμόσφαιρα συμπαθείας καὶ ἐμπιστοσύνης, ποῦ δημιούργησε ἡ ἐργαζομένη γυναῖκα, ποῦ ἡ ἀνάγκη τῆς ζωῆς τὴν ἔφερε γιὰ πρώτη φορὰ στὸ στίβον τῆς βιοπάλης, ἡ κοινωνικὴ τῆς χειραφέτησις, ποῦ βασίστηκε στὴν ἐντατικὴ τῆς ἐργασία καὶ στὴν ἐξέλιξιν τῆς μορφώσεώς της, ἀποτελοῦν σήμερον μιὰ κατάστασις, ἑνα δικαίωμα

ἀναφαίρετο, ποῦ δὲν μπορεῖ νὰ τὸ χειρίζεται ὅπως θέλει μὲ τρόπο αὐθαίρετο καὶ ἀντικοινωνικὸ ὁ ἐκάστοτε νομοθέτης ἢ δυνατὸς ρυθμιστὴς τῶν πολιτικῶν μας πραγμάτων.

Τὸ σχέδιον αὐτὸ τῆς συντακτικῆς πράξεως εἰσάγει δύο ἐξαιρέσεις. Ἡ μία ἀναφέρεται εἰς ὀρισμένους θέσεις, ποῦ ἐξαιρετικῶς ἐπιτρέπεται ἡ πρόσληψις γυναικῶν καὶ δὴ εἰς τὰς θέσεις: α) τῶν εκπαιδευτικῶν ὑπηρεσιῶν, β) τῶν ὑγειονομικῶν ὑπηρεσιῶν ἐν γένει, γ) τῶν γυναικείων φυλακῶν καὶ δ) τῶν τηλεφωνητριῶν, ἐρευνητριῶν τελεωνείων καὶ ἀστυνομικῶν, ὑπηρετριῶν καὶ καθαριστριῶν ἐν γένει. Πρόκειται δηλ. ἡ περὶ θέσεων εἰς τὰς ὁποίας λόγω τῆς φύσεως τῆς ἐργασίας πρέπει ν' ἀποκλείωνται σχεδὸν οἱ ἄνδρες ἢ περὶ κατωτέρων τελείως καὶ ἀσημάντων ὑπηρεσιῶν.

Ἡ δευτέρα ἐξαιρέσις ἀφορὰ τὰς θυγατέρας καὶ τὰς χήρας «πεσόντων ἐν πολέμῳ». Ἐδῶ ὁ νομοθέτης μὲ τρόπο ἄτεχνο καὶ προκλητικὸν δημιουργεῖ ὀρισμένον προνόμιον ἀντιφάσκων στὴ γενικὴ νοοτροπία ποῦ χαρακτηρίζει τὴν πράξιν τοῦ Διότι ἀποκλείει εἰς τὸ ἐξῆς τὴν γυναῖκα ἀπὸ τὴν δημοσίαν ὑπηρεσίαν ἢ διότι θέλει νὰ καταπολεμήσῃ τὴν ἀνεργίαν τῶν ἀνδρῶν, ἢ διότι νομίζει ὅτι οἱ γυναῖκες εἶναι ἀνεπαρκεῖς γιὰ τὴν ἀντίληψιν καὶ ἐκτέλεσιν ὀρισμένων ἀνωτέρων δημοσίων ὑπηρεσιῶν. Ἀλλὰ στὴν ἐποχὴ μας εἶναι γεγονὸς ἀναμφισβήτητο ὅτι ἡ γυναῖκα δὲν ὀστερεῖ ἀπὸ ἀπόψεως πνευματικῆς μορφώσεως καὶ εἶναι πάμπολλες οἱ γυναῖκες, ποῦ ἔχουν διπλῶς ματὰ ἀνωτέρων σχολῶν καὶ Πανεπιστημίου. Ἐπειδὴ δὲ ἡ κατάληψις θέσεων γίνεται ἐπὶ τῇ βάσει προσόντων ἢ διαγωνισμοῦ, ἐπιτυχάνεται πάντοτε ἡ ἐκλογὴ τῶν καλυτέρων ὑπαλλήλων καὶ ἐπομένως ἡ μεγαλύτερα ἀπόδοσις ἐργασίας. Ἐξ ἄλλου δὲν μπορεῖ νὰ βρῇ ἀπήχησιν στὴ σύγχρονον συνείδησιν, ποῦ τὴν δημιούργησαν τόσοι κόποι καὶ τόσοι ἀγῶνες, ἡ ἀντίληψις πῶς ἡ γυναῖκα πρέπει ν' ἀποκλεισθῇ τῶν δημοσίων ὑπηρεσιῶν, ἔστω καὶ ἂν ἔχῃ ἀπόλυτη ἀνάγκη νὰ ἐργασθῇ, ἔστω καὶ ἂν ἔχῃ ὅλα τὰ προσόντα, ἔστω καὶ ἂν οἱ προηγούμενοι νομοθέται τῆς ἀπένειμαν καὶ πολιτικὰ δικαιώματα... μόνον καὶ μόνον γιὰ τὴν γυναῖκα, ἀφοῦ καὶ αὕτη συνεισφέρει στὰ δημόσια βάρη, εἶναι ἐπιστήμων καὶ συντηρεῖ καὶ τὸ σπίτι της.

Ἄν ὅμως ἀνήκει σὲ οἰκογένεια πεσόντος ἐν πολέμῳ τότε, λέγει ὁ σοφὸς νομοθέτης, κάθε δημοσίᾳ ὑπηρεσία μπορεῖ νὰ τὴν δεχθῇ. Ἀλλὰ μιὰ τέτοια προστασία ὑπερβίνει τὰ ὅρια, ὑπερακοντίζουσα τὸν ἐπιδικώμενο κοινωνικὸ σκοπὸ. Οἱ οἰκογένειες τῶν πεσόντων ἐν πολέμῳ, ἔχουν καὶ ἄλλα εὐεργετήματα, ἔπειτα ἡ πολεμικὴ συμπορὰ εἶναι ἤδη μακρὰ καὶ ἴσως ἔχει ἐπουλωθεῖ, ἐν τῷ μεταξύ, ὅμως ἡ καθημερινὴ δυστυχία μὲ τ' ἀπειρα θύματά της θερώνει...

Γιατὶ νὰ προτιμηθῇ ἡ ὀρφανὴ κόρη τοῦ πεσόντος καὶ ὅχι ἡ κόρη τοῦ ἀνέργου, ποὺ ἡ εὐεργετικὴ πολιτικὴ τῶν κυβερνώντων τὸν πέταξε στὸ δρόμο;

ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ Δ. ΜΑΝΤΖΟΥΛΙΝΟΥ

Παρὰ τὸς τόσας διαμαρτυρίας καὶ ὑποδείξεις ἐδημοσιεύθη τὸ κείμενον τῆς συντακτικῆς πράξεως περὶ καταργήσεως τῆς πωλυθεσίας διὰ τῆς ὁποίας κλείονται διὰ τὰς γυναῖκας αἱ θύραι τῶν δημοσίων ὑπηρεσιῶν. Ὁ νόμος εἶναι σαφής. Αἱ γυναῖκες ἀποκλείονται ἀπὸ ὅλας γενικῶς τὰς θέσεις ἐκτὸς ἀπὸ τὰς... ὑπηρετικὰς. Ἡ διανοητικότης τῆς Βαλκανικῆς θριαμβεύει. Εἰς τὸν αἰῶνα τῆς ἰσοπεδώσεως τῶν δύο φύλων ἡ Ἑλλὰς παραμένει ἡ μόνη χώρα εἰς τὴν Εὐρώπῃ διὰ τὴν ὁποίαν ἡ γυναῖκα παραμερίζεται εἰς τὸ περιθώριον τῆς δημοσίας ζωῆς. Χειροτέρα ἐ.δὴ λωσις ὀπισθοδρομικότητος ἀλλὰ καὶ ἐλπίσεως σεραμοῦ πρὸς τὴν Ἑλληνίδα δὲν ἠμποροῦσε νὰ γίνῃ.

Ἀθηναϊκά Νέα 19ης Νοεμβρίου

Ὁ κ. Ε. Μυριβίλης γράφει στὴν «Πρωτὰ» τῆς 21ης Νοεμβρίου.

«...Θὰ ἤθελα λοιπὸν νὰ προτείνω τὴν ἴδρυσιν ἐνὸς γυναικείου σωματείου, ποὺ θὰ ἔχη σκοπὸν καὶ πρόγραμμα ταπεινότερον καὶ ἀπλούστερον. Νὰ βγάλῃ τὴν Ἑλληνίδα γυναῖκα ἀπὸ τὴν θέσιν τοῦ «πράγματος», τοῦ «res» ποὺ εὐρίσκεται ἀκόμη στὸν τόπο μας, καὶ νὰ τὴν κάμῃ «ἄνθρωπον». Νὰ τὴν κάμῃ «ὄν». Διότι ἔως σήμερα στὰ μάτια τοῦ λαοῦ καὶ τῶν ἀνωτάτων κυβερνητῶν τοῦ ἡ γυναικὶς εἶναι «ἀντικείμενον». Κάτι μεταξὺ χρησίμου σκεύους καὶ ἐπιδορπίου. Δὲν ἔχει τίποτε δικό της. Δὲν ἐπιτρέπεται νὰ ἔχη ἰδέας οὔτε ὄντοτητα, οὔτε κἂν τὸ σῶμα της ἰδιόκτητον. Ὅταν ἀγαπήσῃ τὴν σκοτῶν ὁ ἀδελφὸς ἢ τὴν πουλεῖ ὁ μεταπράτης ἐραστής. Ὅταν ζητήσῃ νὰ ἐργασθῇ γιὰ

νὰ βγάλῃ τίμια τὸ ψωμί της, τὴν κυνηγᾷ ὡς θήραμα ὁ ἐργοδότης. Καὶ τὸ Κράτος τῶν ἀνδρῶν κάμνει νόμους ποὺ δὲν τῆς ἐπιτρέπουν τὴν ἐργασία, καθ' ἣν στιγμὴν ἑκατοντάδες χιλιάδων ἀνδρῶν μὴ ἐργαζομένων τροφοδοτοῦνται ὑπὸ διαφόρους μορφὰς καὶ μὲ περιεργότατα δικαιολογικά, ποὺ ἐφευρίσκουν ὅλα τὰ κόμματα καὶ ὅλαι αἱ παρατάξεις, ὅταν ἔρχονται μὲ τὴ σειρὰ νὰ «μπαλώσουν» τοὺς «δικούς των...»

Στήλη Εἰρήνης.

Ὅταν ὅλοι οἱ λαοί, ὅλες οἱ κυβερνήσεις θὰ ρωτήσουν τὸν ἑαυτοὺς ποῖοι εἶνε λοιπὸν οἱ καρποὶ τόσων χρόνων ἀνησυχίας καὶ στενοχωριῶν, τόσων συζητήσεων τῆς διπλωματίας καὶ ἀνταλλαγῶν ἐγγράφων, τόσης ματαιοδοξίας ποὺ ἔλαμψε γιὰ μιὰ στιγμὴ κ' ἔσβυσε ἀμέσως, καὶ ποῖο τὸ ἀποτέλεσμα ὅλης αὐτῆς τῆς πολιτικῆς τοῦ αἵματος καὶ τῶν δολοφονιῶν, τότε δὲν εἶναι δυνατόν παρὰ νὰ νοιώσουν ἑαυτοὺς πολὺ μειωμένους. Ἐνὰ μόνον θὰ ἔχει αὐξήσει: ὁ προϋπολογισμός τους γιὰ τοὺς ἐξοπλισμούς, γιὰ τὸν πόλεμο, ποὺ ἀποτελεῖ τὴν δυστυχία καὶ τὴν ἀθλιότητα ὅλων, ποὺ δημιουργεῖ τὴν γενικὴ τοῦ κόσμου ἀπογοήτευσι.

Ζ ρὲς

Τὸ περίεργο στὴ σατανικὴ ἐπιχείρησι τοῦ πολέμου εἶναι, ὅτι κάθε ἀρχηγὸς τῶν δολοφόνων βάζει κ' εὐλογοῦν τις σημαίες κ' ἐπικαλεῖται τὴν βοήθειαν τοῦ Θεοῦ, ὅταν θὰ ξεκινήσῃ νὰ σκοτώσῃ τὸν πλησίον του. Καὶ ὅταν ἕνας τέτοιος ἀρχηγὸς εἶχε τὴν ἀτυχία νὰ φονεύσῃ μόνον δύο ἢ τρεῖς χιλιάδες ἀνθρώπους, δὲν εὐχαριστεῖ τὸν Θεόν, ἀν ὅμως διὰ πυρὸς καὶ σιδήρου ἐξόντωσε δέκα χιλιάδας, καὶ ἐὰν ἐπὶ πλέον, ὡς κορύφωμα τῆς Θεῆς Χάριτος κατέστρεψεν ἐκ θεμελίων μιὰν ὀλόκληρη πόλιν, τότε θὰ ψαλλῇ ἕνας ὕμνος σὲ μιὰ γλῶσσα ἀκατάληπτη γιὰ κείνους ποὺ πολέμησαν, ἕνας ὕμνος γεμάτος βαρβαρισμούς.

Βολταῖρος

Δύο ἀδελφές.

Ἀπὸ τὰ Ἀπομνημονεύματα τοῦ Μεγάλου Δουκὸς Ἀλεξάνδρου τῆς Ρωσσίας.

ΕΖΗΣΑΝ καὶ οἱ δύο ὀγδόντα χρόνια.

Σὴν πέθανε ἡ μεγαλύτερη, ἐκηδεύθη μαζί της ἡ παλιὰ Ἀγγλία. Ὅταν ὕστερα ἀπὸ τρία χρόνια τὴν ἀκολούθησε στὸν τάφο ἡ νεώτερη, ἔσβυσε τὸ τελευταῖο λείψανο τῆς Τσαρικής Ρωσσίας.

Γεννήθηκαν στὴ Δανία, ἀλλ' ἂν κανεὶς ἤθελε τις πῇ Δανίδες, θὰ τὸ θεωροῦσαν πραγματικὴ προσβολή. Ἡ Ἀλεξάνδρα ἦταν στὴν ψυχὴ πιὸ Ἀγγλίδα ἀπὸ τὴ γηραῖα Ἀλβιόνα, καὶ ἡ Μαρία τόσο Ρωσὶς ὅσον οἱ καμπάνες τῆς Μόσχας. Οἱ Δανίδες πριγκίπισσες ἔχουν ἀπεριόριστη ἰκανότητα νὰ προσαρμόζονται ὅπου δεῖ.

Ποτὲ δὲν σκεπτόμουναι τὴ μιὰ χωρὶς τὴν ἄλλη. Κάθε φορὰ ποὺ μὲ ρωτοῦσαν: «Πῶς εἶναι ἡ πεθερά σας!» ἀπαντοῦσα πάντοτε χωρὶς νὰ τὸ θέλω: «Πολὺ καλὰ, τώρα δὲ ἔλαβε γράμμα ἀπὸ τὴν ἀδελφὴ της».

Μόλις στὸ τέλος, τὴν ἡμέρᾳ ποὺ τὴν εἶδα στὸν Καθεδρικὸ ναὸ τῆς Κοπεγχάγης νὰ κείμεται στὸ φέρετρο, κατὰλαβα πῶς ἡ καὶ μὲν ἡ πεθερά μου ποτὲ δὲν θάταν πολὺ εὐτυχὴς, καὶ ὅτι οἱ τρεῖς χιλιάδες ἐπιστολές, ποὺ ἀντήλλαξε μὲ τὴν ἀδελφὴ της—κάθε ἐβδομάδα ἀπὸ μιὰ σὲ διάστημα ἐξήντα χρόνων—θὰ τὴν ἔκκμαν τρεῖς χιλιάδες φορές νὰ αἰσθανθῇ τὴν τρομακτικὴ μεταξὺ τῶν δύο κρατῶν διαφορά.

Ὅταν τὸ 1863 ἐπρόκειτο νὰ παντρευτοῦν, ἡ ἐκλογὴ τῶν δύο μνηστήρων, τοῦ πρίγκηπος τῆς Οὐαλλίας καὶ τοῦ διαδόχου τῆς Ρωσσίας, μποροῦσε νὰ εἶχεν ἀποβῇ καὶ ἄλλοιως, ἢ νὰ εἶχεν ἀποφασισθῇ διὰ λαχοῦ.

Καὶ οἱ δύο γάμοι ἦσαν πολὺ ἐπιθυμητοὶ στὸν βασιλικὸν οἶκον τῆς Δανίας. Ἐὰν τὴν τελευταία στιγμὴ ἐγίνονταν κάποια μεταβολὴ στὰ ἀνακτοβούλια, θὰ μποροῦσε κάλλιστα νὰ εἶχε σταλῇ, ἡ μὲν Ἀλεξάνδρα στὴν Πετρούπολιν καὶ στὸ χάος, ἡ δὲ Μαρία στὸ Λονδῖνο, σ' ἕναν βίον ἀσφαλισμένο καὶ ἀρμονικό. Ὅταν οἱ δύο βασιλοπούλες ἀποχαιρετήστηκαν στὸ σταθμὸ τῆς Κοπεγχάγης, ἡ Ἀλεξάνδρα ζήλευε τὴν ἀδελφὴ

τῆς Μαρίας. Οἱ Ρωμάνοφ εἶχαν μυθώδη πλοῦτη καὶ στὴ Ρωσσία δὲν ὑπῆρχε βασίλισσα Βικτωρία!

Δὲν μπορεῖ νὰ τὰ βάλῃ κινεῖς μὲ τοὺς θεοὺς ὅτι δὲν ἔλαβαν τὸν κόπο νὰ στεῖλουν ἕνα ἀποτρεπτικὸ μήνυμα στὴ Μαρία. Ὁ μνηστὴρ της, ὁ Τσάρεβιτς Νικόλαος Ἀλεξάνδροβιτς ἀπέθανε λίγο μετὰ τὴν εἰς Πετρούπολιν ἀφίξιν της. Μία νέα κάπως περισσότερο προληπτικὴ, θὰ εἶχε ἴσως γυρίσει σπῖτι της καὶ θὰ εἶχε πνιγνυτῇ μ' ἕναν ἀπὸ τοὺς πενήντα προχείρους νέους Γερμανοὺς ἡγεμόνας. Ὁ πατέρας της ὅμως, ὁ βασιλεὺς τῆς Δανίας, περίμενε ἀπὸ τις κόρες του, νὰ φέρουν στὴ χώρα τοῦ αὐτοῦ ποὺ τῆς ἔλλειπε, δηλ. ἕναν φιλικὸ στόλο καὶ στρατό. Ὁ πρέσβυς τῆς Δανίας στὴν Πετρούπολιν δὲν θεώρησε τὴν ὑπόθεσιν χαμένη καὶ πρότεινε ὡς γαμβρὸ τὸν νέον διάδοχον Ἀλεξάνδρον Ἀλεξάνδροβιτς.

Ἡ κάπως ἀπογοητευμένη πριγκίπισσα δὲν ἔφθανε μὲν οὔτε στὸν ὄμο τοῦ νέου της μνηστήρος, ἀλλ' αὐτὸ δὲν ἦταν ἐμπόδιο γιὰ τις θεωρίες περὶ εὐγονίας ποὺ κρατοῦσαν τότε: φιλοὶ ἄνδρες καὶ μικρόσωμες γυναῖκες. Τώρα, γιὰ τὴν ἡ Ρωσσία ἀπεφάσισε ν' ἀνεβάσῃ στὸ θρόνον τῶν Ρωμάνοφ μιὰ βασιλοπούλα τῆς Δανίας, αὐτὸ ἔμεινε ἀγνωστο. Ἰσως ὁ ὑπουργὸς μας τῶν Ἑξωτερικῶν ἤθελε νὰ φουρκίσῃ τὸ βασιλεῖα τῆς Ρωσσίας. Ποιὸς ξέρει. Οἱ Ρῶσοι διπλωμάται ἦσαν ἀνέκαθεν μαχητικοὶ ὅταν ἔκαναν τὸν προῆστη.

Ἐτοί ἐγίνεν ὁ γάμος, καὶ ἡ μέλλουσα πεθερά μου ἔχασε τὴν εὐκαιρίαν νὰ ξεφύγῃ ἀπὸ τὴ μοῖρα της. «Ἦταν γραφτό», εἶπε συχνά, ἀλλὰ ποτὲ δὲν παρκαπνιῶνταν. Μιὰ φορὰ ποὺ ἦσαν τὰ μέσα μας κάπως περιορισμένα καὶ περνοῦσαμε στενόχωρα στὴν ἐξορία, τῆς εἶπα πῶς ἡ τύχη τὴν κακομεταχειρίστηκε. Ἐκείνη τότε μὲ ἀπεκάλεσε τρελλό, καὶ εἶπεν ὅτι δὲν θὰ ἤθελε ν' ἀλλάξῃ τὴ ζωὴ της μὲ τὴν τῆς Ἀλεξάνδρας, γιὰ ὅλους τοὺς θησαυροὺς τῶν Ἰνδιῶν καὶ γιὰ ὅλα τὰ διαμάντια τῆς Νοτίου Ἀφρικῆς.

Γιὰ τὴν Μαρία ἦταν «πεπρωμένο» ὅτι αὐτὴ καὶ ἡ ἀδελφὴ της ἐζοῦσαν πενήντα τέσσαρα χρόνια χωρισμένες ἀπὸ μιὰν ἡπειρὸν ποὺ ἦταν σὰν ἡφαίστιο καὶ ὅτι ἄλλα ὅχι τὰ χρόνια θὰ τοὺς χωρίζεν ὁ φόβος τῆς δημοκρατίας. Ἀπὸ τὸ

1863, έως το 1917, η Μαρία είχε το θλιβερό καθήκον να μη ξεχνάει, ότι μεταξύ της Ρωσικής άρκτου και του Βρεττανικού λέοντος δεν υπήρχε και πολλή φιλία, ούτε καν στα τρία χρόνια της ύστερης συμμάχιας κατά τον παγκόσμιο πόλεμο. Από το 1917 - 1925 όλο και θύμιζαν στη Βρεττανική Μεγαλειότητα, ότι η Αγγλία δεν είχε τίποτε να κερδίσει παρέχοντα την άρμόζουσαν φιλοξενίαν σε μιὰ γηραιά «τέως» που ήταν άλλοτε Τσαρίνα της Ρωσίας.

Ευτυχώς γιὰ τὴν Ἀλεξάνδρα, ἡ γνώμη τῆς Ντόνιγγ Στρήτ δεν ἔχει πέρασι καὶ στὸν ἄλλο κόσμο. Ἔτσι μπόρεσε νὰ κάμῃ τὴν ὥρλια μεταθανάτιο χειρονομία νὰ κληροδοτήσῃ τὸ μεγαλειότερο μέρος τῶν κοσμημάτων τῆς καὶ μιὰ μικρὴ περιουσία στὴν ἐβδομηκοντούτιδα ἀδελφὴ τῆς. Ἦταν βεβαία πῶς ὁ ἀγαπητὸς τῆς υἱὸς Γεώργιος καὶ ἡ νύφη τῆς Μαίρη, ποὺ ἐζοῦσαν μέσα στὰ πλούτη, θὰ ἐννοοῦσαν τὸν πόθον τῆς αὐτὸν καὶ δεν θὰ ἀρνοῦντο νὰ βοηθήσουν μιὰ δυστυχῆ ἐξόριστὴ—τὸ ὅποιον καὶ ἔκαμαν.

Τὴ βραδεὶά τῶν Χριστουγέννων τοῦ 1925, μιὰ κοντὴ ἡλικιωμένη κυρία ἦταν στὸ γραφεῖο τῆς στὸ Hvidore τῆς Δανίας. Στὸ χέρι τῆς κρατοῦσε ἕναν κατάλογο μὲ τὰ ὀνόματα ἐκείνων στοὺς ὁποίους συνήθιζε νὰ στέλνῃ τὴν ἡμέρα ἐκείνη συγχαρητήρια τηλεγραφήματα, καὶ δεν ἤθελε νὰ καταλάβῃ ὅτι ἔπρεπε νὰ σβύσῃ τὸ πρῶτο ὄνομα στὸν κατάλογο.

«Καὶ τὸ 1919», ἔλεγε, «ὅταν εἴμαστε αἰχμάλωτοι τῶν Μπολσεβίκων, κατ'ὀρθωσα νὰ τῆς στείλω στὴν Ἀγγλία ἕνα τηλεγράφημα. Ἐπὶ ἐξηνταδύο χρόνια δεν τὸ περὶλεψα ποτέ.

Τὰ ἀναγκαστικὰ κοινωνικὰ ψεῦδη εἶνε μιὰ τέχνη ποὺ μπορεῖ νὰ συγκινήσῃ μερικοὺς φιλοδόξους ἐρασιτέχνες, παράδειγμα οἱ προσπάθειες τῶν ἀνωτέρων ὑπαλλήλων τῆς Ἀμερικῆς, ἀλλὰ μόνον ἕνας μεμνημένος μπορεῖ νὰ εἰσδύσῃ στὶς λεπτότητές των. Καὶ γιὰ τὴν αἰώνως μειδωσάν Εὐρώπην τῆς χθὲς θὰ μείνουν ἀφθαστες οἱ δύο βασιλικὲς Δανίδες ἀδελφές. Ὅταν τὸ πρῶτ' ἐβγαίναν μὲ τ' ἀμάξιά τους περίπατο, ἡ μὲν Ἀλεξάνδρα στὸ Hyde Park, ἡ δὲ Μαρία στὸ Newski Prospekt, μπορούσες νὰ νομίζῃς πῶς ὁ Μάρξ οὐδέποτε εἶχε γράψῃ «τὸ Κεφάλαιό»

του, καὶ πῶς ὁ κόσμος ἀποτελεῖτο μόνον ἀπὸ ὑπηκόους λατρεύοντας τὶς Μεγαλειότητες.

Εἶχαν καὶ οἱ δύο ἐκ κληρονομίης μίαν ἀφθαστὴν ἀξιοπρέπεια, τὸ δὲ φιλόφρονο κ' εὐπροσέγορο ὕφος των ἦταν ἀποτέλεσμα πολλῶν κόπων καὶ προσπαθειῶν. Ὅταν ἔπρεπε νὰ μαλλώσουν, τὸ ἔκαμαν μὲ μεγάλη ὑπομονὴ κ' ἐπιείκεια, τὸ θεωροῦσαν δὲ καθήκον τους νὰ μεταδίδουν στὸ περιβάλλον τους φαιδρότητα κ' εὐχάριστη διάθεσι.

Οἱ λέξεις «λαμπρά, περίφημα», ὅπως τὶς μεταχειρίζονταν στὴν ἀλληλογραφία τους συμβόλιζαν μιὰ περίφανη προσποίησι ἀπέναντι κι' αὐτῆς τῆς ἀδελφῆς, καὶ μάλιστα τὸν καιρὸ ποὺ τὰ πράγματα πῆγαιναν ὅλο καὶ χειρότερα.

Τὸ ἠθικὸ τοῦ Ρωσικοῦ λαοῦ εἶνε περίφημο», ἔγραφεν ἡ Μαρία κατὰ τὶς ἀπαίσεις ἡμέρες τοῦ Ρωσο-Ἰαπωνικοῦ πολέμου.

«Ὅλα εἶνε λαμπρά κ' ἐξάίσια» ἔγραφεν ἡ Ἀλεξάνδρα, τὴν ἐποχὴ ποὺ εἶχαν γίνῃ γνωστὰ τὰ παρατεταμένα ταξίδια τοῦ βασιλέως Ἐδουάρδου στὴ Νότιο Γαλλία καὶ στὴν Πετρούπολι.

Κάθε ἀνοιξὶ συναντῶντο στὴν Κοπεγχάγη, κ' ἔμεναν συνήθως ἐκεῖ μαζὺ τρεῖς ἐβδομάδες. Ἀσπάζοντουσαν, μιλοῦσαν γιὰ εὐχάριστες μνηδμονότητες, ἐστέναζαν γιὰ τὸν καιρὸ ποὺ περνοῦσε τόσο γρήγορα, ξαναφιλιώντουσαν, κ' ἔλεγαν «καλὴν ἀντάμωσι τοῦ χρόνου τὴν ἀνοιξί».

Ποτὲ δεν ἔλεγαν λέξι γιὰ τὶς οἰκογενειακὲς μιζήριες ποὺ συνέβαιναν στὰ ἀνάκτορα τοῦ Λονδίνου.

«Πῶς εἶνε τὰ πράγματα στὴ Ρωσία;».

«Ὡ, περίφημα».

«Καὶ ὁ Νίκης (*); Ἀκούω πῶς ὅλο γίνεται καὶ πιὸ δημοτικὸς».

«Ναί, πράγματι. Καὶ τί κάνει ὁ Μπέρτη;» (**).

«Εἶνε λαμπρά. Εἶμαι τόσον εὐτυχής».

«Πόσο χαίρομαι! Καὶ τὰ παιδιά;».

«Ξέρεις, ὁ Γεώργιος εἶνε στὰ πρόθυρα νὰ παντρευτῇ».

«Τὸ χρυσὸ παιδί! Μοῦ φαίνεται πῶς τὸν βλέπω ἀκόμα μωρουδάκι».

Κι' ἔτσι κουβέντιαζαν ἐπ' ἀόριστον.

Καὶ αἱ δύο εἴξεραν ὅμως πολὺ καλά, ὅτι ὁ Νίκης δεν μπορούσε ποτὲ νὰ γίνῃ καλὸς κυβερνήτης

(*) Ὁ τελευταῖος Τσάρος.

(**) Ὁ βασιλεὺς τῆς Ἀγγλίας Ἐδουάρδος.

καὶ ὅτι οὔτε ὁ πιὸ ταπεινὸς αὐλοκόλακας θ' ἔδιδε στὸν Μπέρτη τὸν τίτλο τοῦ ἰδεώδους συζύγου. Σὺν νὰ εἶχαν ὁμῶς συμφωνήσῃ σιωπηλῶς οἱ δύο ἀδελφές, νὰ σεβαστῇ ἡ κάθε μιὰ τῆς ἀλλήνης τὴ χίμαιρα. Οὐχρῶσαν πῶς ἡ ἡρεμία τῆς ψυχῆς ἐξηρτᾶτο ἀπὸ τέτοιες πλάνες καὶ αὐταπάτες.

Ἐπάνω στὶς θαλαμηγούς των, ποὺ ἦσαν ἀγκυροβολημένες στὰ οὐδέτερα ὕδατα τῆς Δανίας, ἀρκετὰ μακριὰ ἀπὸ τὸ θέατρο τῶν Εὐρωπαϊκῶν περιπλοκῶν καὶ δυσχερειῶν, περνοῦσαν αὐτὲς τρεῖς βδομάδες των σὲ μιὰ ἀρμονικὴ ἀτμόσφαιρα ἀμοιβαίας λατρείας. Κ' αὐτὸς ὁ βασιλεὺς Ἐδουάρδος συμμορφώνονταν μὲ τὸ νὰ μὴ γίνεταί ἐπὶ εἴκοσι ἡμέρες λόγος γιὰ τὴν «πολιτικὴ» καὶ γιὰ τὶς διαφορὲς στὶς Ρωσο-Ἀγγλικὲς σχέσεις, οὔτε γιὰ κάτι τι ποὺ μπορούσε νὰ διαταράξῃ τὴ γαλήνη τῶν δύο ἀδελφῶν. Βέβαια θὰ τοῦ ἦταν δύσκολο νὰ κἀθεταί ὥρες στὸ τράπέζι χωρὶς νὰ διοργανώσῃ ἐκ τοῦ προχείρου μιὰ διεθνὴ διάσκεψι—μὰ τὶς μυστικὲς συνθήκες δεν τὶς συζητεῖ κανεὶς μπρὸς σὲ παιδιά, καὶ μάλιστα σὲ παιδιά μὲ ἄσπρα μαλλιά.

Στὰ γεύματα ἦσαν παρόντα παιδιά κάθε γένους καὶ ἡλικίας. Μόνον ὁ θάνατος μπορούσε νὰ ἐμποδίσῃ τὰ μέλη τῆς οἰκογενείας νὰ προσέλθουν στὶς ἐαρινὲς αὐτὲς συνεντεύξεις στὴν Κοπεγχάγη. Σήμερα ἀκόμα ἀπὸ τὴ σκοπιὰ τοῦ χρόνου ποὺ πέρασε, ἀναπολῶ τὶς ἐξῆς μορφές: Τὸν πρίγκηπα καὶ τὴν πριγκήπισσα τῆς Οὐαλλίας (τὸν μετέπειτα βασιλέα Ἐδουάρδον καὶ τὴν βασίλισσαν Ἀλεξάνδρην), τὸν Τσάρον Ἀλέξανδρον καὶ τὴν Τσαρίναν Μαρίαν, τὸν Τσαρέβιτς Νικόλαον, τὴν Τσαρίνα Ἀλεξάνδρα Φεοδωρόβνα, τὸν Ἀλβέρτον Βίκτωρα δούκα τοῦ Κλαράνς, τὸν Γεώργιον δούκα τῆς Ὀρόκης (τὸν μετέπειτα βασιλέα τῆς Ἀγγλίας) τὴν πριγκήπισσα Μᾶδ (τὴν μετέπειτα βασίλισσα τῆς Νορβηγίας), τοὺς Μεγάλους Δούκας Γεώργιον, Μιχαήλ, τὴ Μεγάλῃ Δούκισσα Ξενία, τὴ Μεγάλῃ Δούκισσα τοῦ Μεκλεμβούργου μὲ τὶς δύο θυγατέρες τῆς (τὴν νῦν βασίλισσαν τῆς Δανίας καὶ τὴν μετέπειτα σύζυγον τοῦ Διαδόχου τῆς Γερμανίας), τὰ μέλη τῆς Βασιλικῆς οἰκογενείας τῆς Ἑλλάδος καὶ ἄλλους. Ὅλοι προσήρχονταν ἐκεῖ γιὰ ν' ἀποτίσουν φόρον σεβασμοῦ καὶ ἀγάπης στὶς βασιλομήτωρες

ποὺ κάθονταν στὰ δυὸ ἄκρα τοῦ μεγάλου τραπεζιοῦ, σοβαρές, μεγαλοπρεπεῖς ἐπιβλέποντας τὴ διανομὴ τῶν «ἐκπλήξεων» στὰ παιδιά. Στούς μεγάλους χαμογελοῦσαν μὲ ἀγαθότητα σὺν νὰ ἤθελαν νὰ τοὺς ποῦν: «Βλέπετε, πόσο εὐκολὰ ξεχνιοῦνται ὑπουργοὶ καὶ διπλομάτες, ὅταν ἡ οἰκογένεια εἶνε μεταξύ τῆς!». Καὶ ὅσα ἔλεγαν μὲ λόγια ἢ μὲ μειδιάματα, ποτὲ δεν ἦσαν κοινοτυπίες. Ὅταν ἡ Ἀλεξάνδρα ἐβάζε τὸ λεπτὸ χέρι τῆς στὸ στιβαρὸ μπράτσο τοῦ γαμβροῦ τῆς, τοῦ Τσάρου Ἀλεξάνδρου, λέγοντας, πῶς αἱ σχέσεις δεν πρέπει νὰ κανονίζονται μὲ ἐγωῖστικὰς τάσεις, ἐκεῖνος τῆς ἀπαντοῦσε σχεδὸν μ' ἐνθουσιασμό: «Ἐχεις δίκην». Κάθε ἄλλον θὰ τὸν εἶχε χτυπήσει χάμω γιὰ μιὰ τέτοια συμβουλή.

Ἐπρεπε νὰ συμβῇ ὁ παγκόσμιος πόλεμος γιὰ νὰ σβυσθοῦν οἱ ἐαρινὲς αὐτὲς συναθροίσεις στὴ Κοπεγχάγη ἀπὸ τὰ ἡμερολόγια τῶν Εὐρωπαϊκῶν Αὐλῶν. Ὅταν μετὰ δεκαετὴ διακοπὴν βρέθηκα τὴν ἀνοιξὴ τοῦ 1924, γιὰ τελευταία φορὰ στὴ ζωὴ μου πάλιν στὴ θαλαμηγὸ τῆς βασιλισσας Ἀλεξάνδρας, μετάνοιwsα σχεδὸν ποὺ ἦλθα. Οἱ περισσότεροι ποὺ κάθονταν ἄλλοτε στὸ μακρὶ τραπέζι δεν ἐζοῦσαν πιά... «Ἀκριβῶς ὅπως στὰ παλὰ χρόνια», ἀκούσα τὴ πεθερά μου νὰ λέγῃ μ' ἕνα ἡρωϊκὸ χαμόγελο. Ἐκτὸς ἀπὸ τὴν παρουσία τῶν δύο γηραιῶν ἀδελφῶν τίποτε δεν θύμιζε τὸ παρελθόν. Οἱ βασιλεῖς τῆς Ἀγγλίας καὶ τὰ παιδιά τους εἶχαν ἐμποδισθῇ νὰ ἔλθουν. Ἡ σύζυγος τοῦ διαδόχου τῆς Γερμανίας θεωροῦνταν ἀκόμα ἐχθρὰ μας καὶ φυσικὰ δεν μπορούσε νὰ ἔλθῃ. Τὰ παιδιά τῆς Μεγάλῃς Δούκισσας Ὀλγας ἐκάθονταν στὶς θέσεις ποὺ κατεῖχαν ἄλλοτε οἱ ἐξαδέλφες των, οἱ ἀδικοσκοτωμένες θυγατέρες τοῦ δολοφονηθέντος Τσάρου...

Ποιὸς θ' ἔλεγε πῶς οἱ δύο ἀδελφές ὅταν ἀπέθαναν ἦσαν μόνον ὀγδόντα ἐτῶν! Ἐπέζησαν τόσες ἐποχές, τόσα κράτη, τόσες πολιτειακὲς καὶ κυβερνητικὲς μεταβολὲς ὥστε θὰ νόμιζε κανεὶς πῶς ἔγιναν τυυχάχιστον διακοσίων χρονῶν.

Μέχρι τοῦ θανάτου των μιλοῦσαν γιὰ τὸν βασιλέα Γεώργιο σὺν νὰ ἦταν ἀκόμα μικρὸ παιδί (ὅλο ξεχνᾷ νὰ φορέσῃ τὸ βκρύ του πανωφόρι). Ὅχι πῶς θ' ἄπρεπε νὰ τοὺς θυμίζῃ κανεὶς τὰ κυριώτερα γεγονότα τῆς Εὐρώπης ἢ τὴν ἡλι-

κία τῶν παιδιῶν των, ἀλλ' ἔτσι ὅπως πέρασαν ὁλόκληρη τὴ ζωὴ τους σὲ μιὰ ἀτέλειωτη παρά-
ταξι καὶ σ' αἰώνιες ἐθιμοτυπίες, δὲν ἔκαναν διά-
κρισι μετὰ τοῦ χθὲς καὶ τοῦ αὔριον. Ὁ με-
γαλειότερος υἱὸς τῆς Ἀλεξάνδρας ἀπέθανε τὸ 1892.
Τῆς Μαρίας ὁ δευτερότοκος υἱὸς ὑπέκυψε τὸ 1891
σὲ φυματίωσι. Ὁ βασιλεὺς Ἐδουάρδος ἀπέθανε
τὸ 1909. Ὁ Τσάρος καὶ ἡ οἰκογένειά του σκο-
τώθηκαν τὸ 1918. Οἱ χρονολογίες ἦσαν διαφο-
ρετικές, ἀλλὰ χρονολογίες δὲν ἐσήμαιναν τίποτε,
μόνον τὰ γεγονότα τῶν τεσσάρων αὐτῶν τρα-
γωδιῶν τὰ ἐννοιωθῆναι μαζὺ μὲ τὸ συναισθημα-
τοῦ χαμοῦ.

«Πόσον εἶμαι εὐτυχής» ἔλεγεν ἡ Ἀλεξάνδρα,
«ὅτι ἡ ἀδελφή μου δὲν θέλει νὰ πιστέψῃ στὸ
θάνατο τοῦ Νίκης. Μέσα της θὰ ἤθελε κ' ἐκείνη
ν' ἀμυβιάλλῃ γιὰ τὸ θάνατο τοῦ ἀνδρὸς καὶ τοῦ
παιδιοῦ της.

Κάποτε τῆς εἶπα: «Πόσον ἀρμονικὴ καὶ ὠραία
ἦταν ἡ ζωὴ σου. Εἶχες τὴν εὐτυχία νὰ ἰδῇς τὴν
Μεγ. Βρεττανία νὰ γίνῃ τὸ ἰσχυρότερο κράτος
τοῦ κόσμου. Εἶσαι ἡ πιὸ τιμημένη γυναίκα σὲ
ὅλη τὴν αὐτοκρατορία καὶ τὸν ἐγγονό σου τὸν
ἀγαπᾷ ὅλος ὁ κόσμος.

«Ναί, μοῦ ἀπήντησεν, μὰ ἔθαψα τὰ δυὸ προ-
σφιέστερά μου ὄντα, καὶ εἶχα τὸ ἀτύχημα νὰ ἰδῶ
χαμένους ὅλους ὅσους ἀγαποῦσεν ἡ ἀδελφή μου.

Εἴχαμε δίκαιο καὶ οἱ δυὸ Ἄδικο εἶχε προφα-
νῶς κάποιος ἄλλος. Τὰ τελευταῖα ὀχτὼ χρόνια
τῆς ζωῆς τῆς Ἀλεξάνδρας, καὶ τὰ ἔνδεκα ποὺ
ἔζησεν ἀκόμῃ ἡ Μαρία τ' ἀφιέρωσαν στὴν ἀγά-
ριστη προσπάθεια ν' ἀνακαλύψουν ποιὸς ἦταν
αὐτὸς ὁ ἄλλος. Ὡς καλὲς χριστιανὲς δὲν ἀμφέ-
βαλλαν ποτὲ γιὰ τὴν ὑπέρτατη σοφίαν τῆς Θεῆς
Προνοίας, καὶ μὲ τὸ νὰ κάμουν τὸν ἑαυτὸν τους
καὶ τὰ παραπτώματά τους ὑπεύθυνα γιὰ τὴς
μεγάλες τραγωδίαις τῆς ζωῆς των, δὲν συνθηκο-
λόγησαν ποτὲ μὲ τὴν συνειδήσιν τους. «Οἱ ἀν-
θρώποι τιμωροῦνται γιὰ τὴς ἀμαρτίαις τους.
Αὐτὸ ἦταν ἀρκετὰ ἀπλό. Ἡ δυσκολία ἄρχιζε
ὅταν πολεμοῦσαν νὰ ἐξακριβώσουν, ἂν ἦτο σωστό,
ὁ δίκαιος Α νὰ ὑποφέρει, διότι ὁ ἀμαρτωλὸς Β
ἔπρεπε νὰ ὑποστῇ μιὰ δίκαια τιμωρία. Αὐτὸς
μὲν εἶνε Ρωστικὸς τρόπος τοῦ σκέπτεσθαι, ἀλλ'
εἶνε καὶ ἴδιον τῶν ἡλικιωμένων ἀνθρώπων.

Ἡ καταστροφὴ τοῦ Ρωσικοῦ κράτους συνε-

τέλεσεν ὅρα γε εἰς τὸ νὰ γίνῃ εὐτυχέστερος ὁ
κόσμος; Ἐλυτρώθηκε δι' αὐτῆς ἔστω καὶ μιὰ
μόνον ψυχὴ, ὥστε νὰ δικαιολογηθῇ ὅτι ἐκείνη
ποὺ ἦταν ἡ πριγκίπισσα Δαγκὰρ τῆς Δανίας, καὶ
ποὺ μετεφέρθη πρὸ ἐξήντα χρόνων στὴ Ρωσσία
νὰ ἐπιζήσῃ τῆς δολοφονίας τοῦ πεθεροῦ της καὶ
νὰ ἰδῇ δολοφονημένους τοὺς δυὸ υἱοὺς καὶ τὰ
πέντε ἐγγόνιά της;

«Ὁ Κύριος ἔδωκεν, ὁ Κύριος ἀφείλατο· ὡς
τῷ Κυρίῳ ἔδοξεν, οὕτω καὶ ἐγένετο· εἴη τὸ
ὄνομα Κυρίου εὐλογημένον».

Καὶ οἱ δύο ἀδελφές ποθοῦσαν νὰ πιστέψουν,
πῶς τὸ ρητὸ αὐτὸ τῆς Γραφῆς ἦταν ἀπάντησις
στὴς ἀμφιβολίας τους. Ἡ Ἀλεξάνδρα τὸ ἔλεγε
συχνά, ἐπίσης καὶ ἡ Μαρία, γιὰ τὴ συναντῶντο
καὶ στὴς σκέψεις καὶ στὰ λόγια τους, ἔστω καὶ
ἂν ἡ μιὰ ζοῦσε στὴ ψυχρὴ μεγαλοπρέπεια τοῦ
παλατιοῦ τοῦ Λονδίνου καὶ ἡ ἄλλη θλίβονταν
στὸ ἔρημο κάταφύγιό της στὴ Δανία.

«Ἐπρεπε νὰ εἶχες μείνει στὴν Ἀγγλία», ἔλεγα
στὴ πεθερά μου κατὰ τὸ 1924 ὅταν ἐγκατε-
στάθην στὴ Δανία. Ὁ χωρισμὸς ἀπὸ τὴν ἀδελφή
σου εἶνε μὴ λύπη γιὰ σένα, θὰ σὲ κάνει μελαγ-
χολική. Ἐκούνησε τὸ κεφάλι.

«Δὲν ἔχεις δίκαιο, ἀπήντησε. Εἶμαι πολὺ πιὸ
κοντὰ στὴν ἀδελφή μου, ὅταν μᾶς χωρίζει ἡ
θάλασσα. Ὅταν ζοῦσα στὸ Λονδίνο τὴν ἐννοιωθα
σὰν ξένη».

Ἀπὸ ὑπερηφάνεια καὶ συστολὴ δὲν ὁμολογοῦ-
σεν ὅτι δὲν ἤθελε νὰ μοιράσῃ τὴν ἀδελφή της
μὲ τὴν οἰκογένειαν ἐκείνης καὶ μὲ τὴν Ἀγγλίαν.
Στὴ Δανία, ὅπου κατοικοῦσε τὴν ὥρην, εἶχε τὴν
εἰκόνα τῆς Ἀλεξάνδρας δική της, ἀμοίραστη.
Στὰ ἀνάκτορα τοῦ Λονδίνου ἀναγκάζονταν νὰ
περνᾷ πολλὰς βραδεῖς μόνῃ, ὅταν ἡ Ἀλεξάνδρα
ἔπρεπε νὰ παραστῇ σὲ ὑποδοχὰς ἢ σ' ἐπίσημα
γεύματα. Ἡ ἀκολουθία τῆς βέβαια τῆς φέρον-
ταν σὰν σὲ αὐτοκράτειρα, δὲν ἔπρεπε ὅμως νὰ
λησμονῇ ὅτι τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐξωτερικῶν
τὴν θεωροῦσεν ὡς φτωχὴ συγγενὴ καὶ ὡς ἀνε-
πιθύμητη ξένη.

Ἡ βασίλισσα Ἀλεξάνδρα ἀπέθανε τὴν 20
Νοεμβρίου τοῦ 1926. Ὁ θάνατός της μ' ἔκαμε
ν' ἀνησυχῶ γιὰ τὴν πεθερά μου Εὐξέρα πῶς
τώρα ἦταν ἡ σειρά της καὶ ὅτι τίποτε δὲν θὰ

μποροῦσε νὰ τὴν παρηγορήσῃ γιὰ τὸ χαμὸ τῆς
ἀδελφῆς της. Ἀπὸ τὸ 1918 καὶ ὕστερ, ἡ Ἀλε-
ξάνδρα ἦταν ὅλος ὁ κόσμος της. Τώρα ὁ κόσμος
αὐτὸς ἦ-αν ἔρημος καὶ κενός.

Ἐζῆσε ἀκόμα τρία χρόνια, ἔξω ὅμως ἀπὸ τὰ
καθημερινὰ πράγματα, δὲν ἔδειχνε πιά ἐνδιαφέ-
ρον γιὰ ὅσα συνέβαιναν γύρω της. Οὐδέποτε
ἀπαντοῦσε στὴς ἐπιστολὰς ποὺ τῆς ἔστελναν ἀπὸ
τὸ Παρίσι καὶ ποὺ τῆς ἀνέφεραν τοὺς διαπλη-
κτισμοὺς τῶν ὁπαδῶν τοῦ Κυρίλλου μὲ τοὺς
φίλους τοῦ γηραιοῦ Μεγ. Δουκὸς Νικολάου γιὰ
τὰ δικαιώματά τους ἐπὶ τοῦ θρόνου. Γι' αὐτὴν
ὑπῆρχεν ἓνας καὶ μόνος Τσάρος τῆς Ρωσσίας,
κι' αὐτὸς ἦταν ὁ γυιὸς της Νίκης. Ἦταν πε-
πεισμένη πῶς ζοῦσε ἀκόμα, ἔτσι τοῦλάχιστον
ἔλεγε. Δὲν καταδέχονταν νὰ ἀναγνωρίσῃ τὸ ἓνα
ἢ τὸ ἄλλο κόμμα, νὰ ἐκδίδῃ μανιφέστα ἢ νὰ
λαμβάνῃ μέρος σ' αὐτὰς τὴς διαμάχας.

Τὴς πρώτες ἡμέρας τοῦ φθινοπώρου τοῦ 1929
ἀρρώστησε καὶ τὴν 12 Ὀκτωβρίου τοῦ τηλε-
γράφησεν ἡ γυναίκα μου νὰ σπεύσω νὰ μεταβῶ
στὴ Δανία. Ὅταν ἔφθασα εἶχε πεθάνει. Ἡ εἰ-
δησις τοῦ θανάτου της διήγειρε τὴν φαντασία
τοῦ Δανικοῦ λαοῦ καὶ ἀπεφασίσθη νὰ τῆς γίνῃ
μιὰ μεγαλοπρεπὴς κ' ἐπίσημη κηδεία. Ἡ ἰδία
βέβαια θὰ εἶχε προτιμήσει νὰ τὴν θάψουν κοντὰ
στὴν ἀδελφή της. Ἀλλ' αὐτὸ ἦταν ἀδύνατον,
ἡ Ἀλεξάνδρα ἀνῆκε στὴν Ἀγγλία, καὶ ἡ Μαρία
σ' ἓνα κράτος ποὺ δὲν ὑπῆρχε πιά.

Γιὰ τελευταία φορὰ στὴν σταδιοδρομίαν της καὶ
γιὰ πρώτη φορὰ μετὰ τὴν ἐπανάστασιν, βρέθηκε
πάλιν ἐπὶ κεφαλῆς μιᾶς πομπῆς, ποὺ ἀκολουθεῖ
ὅλους τοὺς ἡγεμόνας ἐφ' ὅσον ἔχουν ἰσχύ, ἢ
ἐφ' ὅσον μοιράζοντο παράσημα καὶ τίτλους εὐγε-
νείας. Ἡ μητέρα τοῦ Τσάρου ἐπανεκίνησε στὸ
θάνατο, ἐκεῖνο ποὺ εἶχε χάσει τὴν ἡμέραν ποὺ
παραιτήθηκεν ὁ γυιὸς της, τὴν πρώτην δηλαδὴ
θῆσιν στὸ προσκήνιο. Μολονότι οἱ πλησιέστεροι
συγγενεῖς της ἦταν φτωχοὶ κ' ἐξώριστοι, ἐν τού-
τοις παρευρέθησαν ν' ἀκολουθήσουν τὸ φέρετρό
της καμμὶ δωδεκαρικὰ μέλη βασιλευόντων οἰ-
κων, εἰς δὲ τὸν καθεδρικό ναὸ τῆς Κοπεγχάγης
συνωθοῦντο ἀρκετοὶ πρέσβεις κ' ἐκτακτοὶ ἀπε-
σταλμένοι. Οἱ πλείστοι ἐξ αὐτῶν θὰ τῆς εἶχαν
ἀρνηθῇ τὴν ἐκδοσὴν ἐνὸς διαβατηρίου, ἂν ζοῦσε
ἀκόμα. Ἦρθαν γιὰ νὰ φωτογραφηθοῦν κι' αὐτοὶ

ἀπὸ τοὺς Ἀμερικανοὺς ὁπερατέρ κинηματογράφων
καὶ διότι νόμιζαν πῶς ἡ κηδεία αὐτῇ θὰ
τοὺς παρῆεν ὕλη γιὰ τ' ἀπομνημονεύματά τους.

Σὰν τέλειωσεν ἡ ἐκφορὰ, ἐμοίρασα ἀρκετὰς
χειραφίεις μὲ τὰ βασιλευόντα ἀκόμῃ στὴν Εὐ-
ρώπῃ ἐξαδέλφια μου, ἐξ ὧν μερικοὺς δὲν εἶχα
ξαναἰδῇ ἀπὸ τὸ 1914. Ἐλεγαν πόσο ἦτο λυ-
πηρὸν ὅτι ἡ «ὑπερβολικὴ ὑπερηφάνεια» τῆς μα-
καρίτισσας τοὺς ἐμπόδιζε νὰ τῆς παρέξουν κά-
ποια βοήθεια στὰ τελευταῖα τῆς χρόνια.

Ὅταν ἐπέστρεψα στὸ Hvidore βρῆκα τοὺς
δύο πελωρίους Κοζάκους καθισμένους στὰ σκα-
λοπάτια τοῦ μεγάλου σπιτιοῦ. Ἦσαν ἀπελπι-
σμένοι, ἀπαρηγόρητοι. Τὶ θάκαναν τώρα; Ὅλη
ἡ ζωὴ τους, καὶ πρὶν κ' ἔπειτα ἀπὸ τὴν ἐπανά-
στασιν, τὴν εἶχαν ἀφιέρωσει στὴν Τσαρίνα τους.
Ἦσαν μόνον δύο, τ' ἀπομεινάρια ἀπὸ τὴν ἄλ-
λοτε μεγάλην σωματοφυλακὴν της, ποὺ τῆς εἶχαν
μείνει πιστοὶ μέσα στὴς δυστυχίες καὶ τοὺς διω-
γμοὺς τῶν τελευταίων χρόνων.

«Μὴν ἀνησυχεῖτε», τοὺς εἶπα, «ξέρω πῶς ἡ
Αὐτῆς Μεγαλειότης σὰς θυμήθηκε στὴ δια-
θήκῃ της».

«Δὲν εἶνε αὐτό», εἶπεν ὁ νεώτερος.

«Τὶ ἄλλο;».

«Πολὺ μοναξιά θάχωμε τώρα χωρὶς τὴν Με-
γαλειότητα...».

Λέξεις, λέξεις καὶ πάλιν λέξεις.

Ὁ καθένας ἀπὸ τὰ ξαδέλφια μου προσπα-
θοῦσε νὰ ξεπεράσῃ τὸν ἄλλο στὴς κοινοτυπίαις.
«Πραγματικὰ ἦταν μεγάλη γυναίκα!».

«Θαυμασία μητέρα!».

«Εὐγενικὴ ψυχὴ!».

«Ἡ συνειδήσι τῶν βασιλικῶν Αὐλῶν τῆς Εὐ-
ρώπης!».

«Ὅλο χάρις καὶ καλωσύνη!».

«Τὸ τραγικὸ σύμβολο μιᾶς τραγικῆς ἐποχῆς!».

Ἐφάρεσαν ἐπὶ τέλους τὰ ψιλά τοὺς καπέλλα
καὶ μᾶς ἀπεχαιρέτησαν γιὰ νὰ ξαναπαρουσια-
στοῦν ὅταν θὰ γίνονταν καμμιὰ ἄλλη κηδεία.
Ἡμεῖς ποὺ μείνανε μόνοι, ξέραμε πῶς ὁ θάνα-
τος αὐτὸς ἦταν καὶ τὸ τέλος τῆς Ρωσσίας ποὺ
ἀγαπήσαμε καὶ πῶς γρήγορα θὰ ἤρχονταν καὶ
ἡ δική μας σειρά.

Μετάφρασις Ε. Ρ.

Φθινόπωρο.

Γιὰ μᾶς ἐχύθη πάλι τὸ φθινόπωρο,
σάν εὐλογία στὴν πλάση!
Κι' ἐσκόρπισε τῶν ἱσκιῶν τὸ παιχνιδισμα
ἀπάνω ἀπὸ πλαγιές καὶ δάση

καὶ τὶς ψυχές π' ἀναρριγοῦν στὴ θύμησι,
μὲ τὴν ἀγλὴν ἐτύλιξε τοῦ ὄνειρου
καὶ τὴν θερμὴν ἀνάσα του ἐκρυστάλλωσε
μαργαριτάρια γύρου.

Γιὰ μᾶς ἡ Φύση ἐντύθηκε, κοκίτικα,
βελούδινο φουστάνι!
Γιὰ μᾶς στὸν οὐρανὸ τὸν πενταγάλαζο
πέπλους λευκοῦς τὰ νέφη ἔχουν ὑφάνει.

Νὰ κρύβεται, σκορπώντας παιχνιδιάρικα,
χλωμά στὸ πρόσωπό σου ὁ ἥλιος κρῖνα
καὶ πάλι νὰ προβάλῃ, φωτοστέφανο
πλέκοντας στὰ μαλλιά σου κάθε ἀχτίνα.

Γιὰ μᾶς οἱ αὖρες πεταλούδες ἔκαναν
τὰ φύλλα στ' ἀκροκλώνια
καὶ σὺς καρδιές τραγούδησαν ἀδώρητα
λησμονημένα ἀηδόνια.

Κι' ἡ νεροπαλὴ βροχοῦλα ποὺ ζυγιάζεται,
δισταχτικὴ στοῦ σύννεφου τὴν ἄκρη,
γιὰ μᾶς σὲ λίγο θὰ ξεχύσῃ, ἀγάπη μου,
τῆς νοσταλγίας τὸ δάκρυ.

ΣΟΦΙΑ ΜΑΥΡΟΕΙΔΗ ΠΑΠΑΔΑΚΗ

Δίχως καῦμό.

Συμμένη ἐδῶ στοχαστικά
στὸν γυμνωμένο βράχο
κάτω θωροῦ
ἓνα λουλουδι ἀνέγγιχτο
ποὺ φύτρωσε μονάχο
κάποιο καιρό.

Τὴν ἐμμορφία του ἀνέφελῃ
δὲ μοιάζει νάχῃ ἀγγίσει
λύπη καμμιὰ,
ἀστόχαστῃ εἶναι ἡ ὄψις του
καὶ μόνο ἔχει γνωρίσει
τὴ νηνεμία.

Μὲ τ' ἄρωμά σου ἀμόλυντο
λουλουδι μου, θὰ σβύσῃς
δίχως καῦμό,
ἀσύντροφο γεννήθηκες
μὰ μήτε θὰ θρηνηθῇς
ποτέ χαμό.

Ε. Κ.

Ὁ καῦμός τῶν μητέρων

ΣΤΟΝ κήπο κάθισα σ' ἓνα πάγκο πλάι
σὲ μιὰ γυναίκα· πέντε παιδιὰ παίζανε
κοντὰ της. Ἦτανε εὐθυμα καὶ χαρούμενα,
τὰ μικρὰ αὐτά, ἂν καὶ τὸ ντύσιμό τους
ἔδειχνε μᾶλλον φτώχεια. Ἡ μητέρα ἦταν
ἀδύνατη καὶ χλωμή.— Ἀπὸ τίς πολλές
γέννες—σκέφτηκα, γιατί ἐγὼ ποὺ ἔχω μό-
νον δύο παιδιὰ, ξέρω τί θὰ πῇ νὰ τὰ φέ-
ρεις στὸν κόσμον καὶ νὰ τὰ μεγαλώσεις.

Ἡ γυναίκα ὅμως ἐκείνη σάν νὰ εἶχε
κ' ἓναν ἄλλο καῦμό ἐκτὸς ἀπὸ τὴν
φτώχεια της. Κι' ὅταν πέρασε μιὰ νέα
κοπέλα, διέκοψε τὴ σιωπὴ της καὶ μοῦ
εἶπε: Σάν σκέπτομαι πῶς θ' ἄχα κ' ἐγὼ
τώρα ἓνα κορίτσι σάν κι' αὐτό! Ἄν ἦταν
ἀκόμα ἐδῶ ἡ Μαρίκα μου θὰ μὲ βοη-
θοῦσε σὲ τοῦτα τὰ μικρὰ· ἦταν προκομ-
μένη καὶ μᾶς ἀγαποῦσε, καὶ τὰ μικρὰ
τὴν ἀγαποῦσαν. Ὁ πατέρας της τὴν κα-
μάρωνε. Μὰ ἡ ἀτυχία μας ἦτανε ποὺ
συνάντησε μιὰ κακὴ φιλενάδα, ποὺ τὴν
ξελόγιασε. Στὸ σπίτι βέβαια δὲν περνού-
σαμε πάντα καλὰ· ἡ ζωὴ ἦταν δύσκολη
καὶ σκληρὴ. Ἡ φιλενάδα τὴν ἔπερνε μαζὺ
σὲ διασκεδάσεις, καὶ σιγὰ, σιγὰ ἀπὸ καλὴ
καὶ γλυκεῖα ποὺ ἦταν, ἔγινε αὐθάδης καὶ
ἀνυπότακτη. Ὁ πατέρας της κατ' ἀρχὰς
τὴν ἄφινε. «Δὲν πειράζει, ἔλεγε ἄς δια-
σκεδάσει κομμάτι». Ἐγὼ ὅμως δὲν ἀνε-
γνώριζα πιά τὸ παιδί μου, αὐτὴ ἡ φιλε-
νάδα μοῦ τὸ εἶχεν ἀλλάξει. Ὅταν τὴν
μᾶλλον, ἔκανε μοῦτρα, καὶ δὲν μᾶς
μιλοῦσε.

Μιὰ μέρα μᾶς λέει: «Ἀφοῦ ἔχομε τόση
φτώχεια, ἡ Λιλὴ (ἡ φιλενάδα της), μοῦ
βρῆκε κάποιον ποὺ θὰ μοῦ πληρώνει τὰ
φουστάνια μου, θὰ μοῦ δίνει καὶ λεφτὰ
καὶ θὰ μπορῶ νὰ σὰς δίνω καὶ σὰς· εἶνε
πλούσιος καὶ οἱ γονεῖς του τοῦ δίνουν
ὅσα χρήματα θέλει».

Ὁ πατέρας της σηκώθηκε τότε μὲ φο-
βερό θυμὸ ἀπὸ τὴν καρέκλα. «Τολμᾶς νὰ
μᾶς κάμεις μιὰ τέτοια κουβέντα, ἀδιάν-
τροπη! Τί θαρρεῖς πῶς εἶμαστέ; Ἐγὼ

ποὺ νόμιζα πῶς δὲν ἔκανες κακὸ καὶ
σ' ἄφινε νὰ βγαίνεις μὲ τὴ φιλενάδα
σου. Λοιπὸν ἀπὸ τώρα θὰ κάθῃσαι σπῖτι
καὶ δὲν ἔχεις νὰ πᾶς πουθενά». Μὰ ἐκείνη
ἀντιστάθηκε στὸ θυμὸ τοῦ πατέρα καὶ
τοῦ εἶπε: «Εἶμαι δέκα ὀχτῶ χρονῶ καὶ
θὰ κάμω ὅ,τι θέλω».

Στὴ θύμησι τῶν λυπηρῶν αὐτῶν στιγ-
μῶν ἡ γυναίκα σκούπισε τὰ δάκρυα μὲ
τὴ μποδιά της. Ὑστερα εἶπε: Ἐφυγε τὸ
κορίτσι μας καὶ ὁ πατέρας της δήλωσε
πῶς δὲν ἤθελε νὰ τὴν ξαναῖδῃ, γιατί
πρόσβαλε τὴν τιμὴ μας.

— Δὲν ξανάρθε ποτέ; τὴν ρώτησα.

— Ξανάρθε, εἶπεν ἡ μητέρα. Μιὰ μέρα
χτύπησε τὴν πόρτα μας χλωμή, ἀδυνατι-
σμένη. Στὸ κατῶφλι μοῦ λέει: Μάννα,
εἶμαι ἄρρωστη· πρέπει νὰ πάω στὸ νοσο-
κομεῖο νὰ πεθάνω; Κύτταξα τὸν πατέρα.
Δὲ μίλησε μόνο ἔσκυψε τὸ κεφάλι του.
Ἐμεῖς εἶχαμε γεράσει τὸν καιρὸ ποὺ
ἐκείνη γλεντοῦσε. Μὰ ποῖος ἀφίνει τὸ
παιδί του στὸ δρόμο. Τὴν πείραμε λοιπὸν
σπίτι καὶ τὴ νοσηλεύσαμε, μὰ δὲ τὴ σώ-
σαμε, ὕστερα ἀπὸ λίγο πέθανε. Ὁ πλού-
σιος τὴν εἶχε στραπατσάρει φριχτὰ κάνον-
τας τὸ κέφι του, καὶ σάν ἄρρώστησε τὴν
ἐγκατέλειψε σάν ἄνανδρος ποὺ ἦτανε.

Τί ἄτιμη ποὺ εἶνε ἡ ζωὴ!

— Βέβαια ἡ ζωὴ εἶνε σκληρὴ γιὰ τοὺς
δυστυχεῖς καὶ τὰ παιδιὰ δὲν νοιώθουν
πάντοτε τὸν καῦμό τῶν γονέων. Μὰ ἐλ-
πίζω πῶς ἐκεῖνα ποὺ σοῦ μένουν θὰ τὸ
καταλάβουν καλῆτερα.

— Μακάρι, εἶπεν ἐκείνη. Δὲν θὰ ξεχά-
σω ὅμως ποτέ τὴν Μαρίκα μου. Ἡ καρ-
διά της μάννας δὲν εἶνε ἀπὸ πέτρα, δὲν
εἶνε ἔτσι, κυρία; Ἦτανε καλὸ παιδί καὶ
ὅταν ἦταν μικρὴ, τὴν νανούριζα τὸ ἴδιο
ὅπως τοῦτα ἐδῶ. Καὶ τώρα τὴ θυμᾶμαι
ὅλο ἔτσι καλὴ καὶ πρόθυμη, ὡς τὴν ἡμέρα
ποὺ τὴν παρέσυρε ἡ ἀναθεματισμένη ἐκεί-
νη...

Μάζεψε τὰ παιδιὰ της, σηκώθηκε κ' ἔφυ-
γε. Μὰ ἐγὼ ὅλο θυμᾶμαι τὰ μάτια της
ποὺ μὲ κύτταζαν σάν νάθελαν νὰ μοῦ

ποῦν: «Δὲν εἶσαι καὶ σὺ μιὰ ἀπ' ἐκεῖνες
ποὺ θέλουν νὰ παρηγοροῦν τοὺς φτωχοὺς
χωρὶς νὰ βρίσκουν ποτέ τὸ γιατρικὸ γιὰ
τὴ δυστυχία τους»;

Ἡμεῖς, ποὺ ἔχομε κοινωνικὴ συνείδησι,
ἔπρεπε νὰ τὸ ξέρουμε τὸ γιατρικόν.

Σάν ἔσφυξα ὕστερα στὴν ἀγκαλιά μου
τὰ δύο μου παιδιὰ, ἐννοίωσα πῶς εἶχα
γιὰ πρώτη φορὰ εἰσδύσει βαθεῖα στὴ ζωὴ
τῶν ταπεινῶν.

Σκέφτηκα πῶς ἔχω τὸ κοινωνικὸ καθη-
κον νὰ διδάξω τὸ γυιὸ καὶ τὴν κόρη μου,
πῶς, ὅταν θὰ φθάσουν στὸ σταυροδρόμι
ἐκεῖνο, ὅπου ζητεῖ ὁ καθένας νὰ προσα-
νατολισθῇ στὴ ζωὴ, νὰ ξέρουν πῶς μό-
νον πρὸς τὴν ἐργασία πρέπει ν' ἀποβλέ-
ψουν καὶ ὄχι πρὸς τοὺς πλούσιους ἀέρ-
γους. Γιὰ νὰ ἐλαττωθῇ ἡ φτώχεια στὴν
κοινωνία, πρέπει ὁ καθένας νὰ νοιώσῃ
τὸ καθήκον του στὸν γενικὸν ἀγῶνα ποὺ
θὰ δώσῃ στὸν ἐργαζόμενο τὰ μέσα γιὰ
νὰ θρέψῃ καὶ νὰ ντύσῃ τὴν οἰκογένειά
του καὶ γιὰ νὰ κάμῃ τὸ βίον τῶν δικῶν
του πιὸ εὐτυχισμένο.

ΛΟΥΚΙΑ

Εἰς τὰς Νοσοκόμους μου.

Μ' ὁποιοὴ, πονετικὴς τρέχουν στὸν κάθε πόνο
παρηγοριά, ξεκούραση νὰ φέρουν προσπαθοῦν,
κ' οἱ ἄρρωστοι τίς λαχταροῦν, τὸ βῆμά των ἀκοῦνε
καὶ ξέρουν ἀνακούφιση, βοήθεια πῶς θὰ βροῦν.

Στὶς Νοσοκόμες τίς λευκές, ποὺ γελιστὲς κοπιάζουν,
ὡς δίνει δύναμη ὁ Χριστὸς ἀπ' τοῦ Θεοῦ τὸ θεῖον,
γαλήνη, μυστικὴ χαρὰ μέσ' τῆς καρδιάς τὰ βάθη
δῶρα π' ἀντέχουν στῆς ζωῆς τὸν πειρὸ μακρὸ τῆς δρόμο.

Κληρικὴ Γερούλανου, Ὀκτώβριος 1935

Ε. Λ.

Ἡ «Ἑλληνίς» συνιστᾷ θερμῶς σὺς φίλες καὶ ἀνα-
γνώστριάς της τὸν ἔρανο τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ. Αἱ
γυναῖκες ὅπως πάντοτε θὰ πρωτοστατήσουν βεβαίως
εἰς τὸ νὰ ἔχῃ ὁ ἔρανος αὐτός, διὰ τοῦ ὁποῦ ἐπου-
λώνονται τόσοι πληγαί, τὴν μεγίστην ἐπιτυχίαν.

Ἑλληνίδες πού τιμοῦν τὴν Ἑλλάδα.

Τὸ Cours d'Expansion Commerciale τοῦ 1935 καὶ τὸ Συνέδριο τῆς Διεθνούς Ἑταιρείας διὰ τὴν Ἐμπορικὴ Ἐκπαίδευσι.

ΣΤΙΣ 15 Αὐγούστου 150 ἀντιπρόσωποι 20 διαφόρων κρατῶν, συνητήθησαν στὴν Πράγα καὶ ἐξεκίνησαν ὅλοι μαζί γιὰ δεκατενθήμερη περιοδεία σ' ὅλη τὴν Τσεχοσλοβακία. Τὴν περιήλθαν ἀπὸ τὴν μιά ἀκρὴ στὴν ἄλλη, χωρὶς ν' ἀρίσυν ἀνεπίσκεπτη καμμιὰ πόλι ἢ τοποθεσία πού θὰ εἶχε νὰ παρουσιάσῃ κατὶ τὸ ἀξιολογέον, εἴτε μνημεῖο, εἴτε καλλονὴ φυσικὴ ἢ ὁποιοδήποτε ἐθνολογικὸ πλοῦτο καὶ ὁποιαδήποτε ἐκδήλωσι τῆς ἐμπορικῆς καὶ βιομηχανικῆς κινήσεως τοῦ τόπου.

Ἦσαν τὰ μέλη τοῦ Cours d'Expansion Commerciale, πού 17 χρόνια τώρα διοργανώνει κάθε καλοκαίρι καὶ σ' ἄλλο τόπο ἢ Διεθνῆς Ἑταιρεία γιὰ τὴν Ἐμπορικὴ Ἐκπαίδευσι, γιατί ἔχει καταλάβει πῶς οἱ περιηγητικὲς αὐτὲς σκευεργασίες εἶναι μοναδικὲς γιὰ νὰ ἀλλογονωρισθοῦν καὶ ἀλληλοεκτιμηθοῦν οἱ διάφοροι λαοί, γιὰ νὰ ἐξαπλωθῇ ἡ ἐμπορικὴ μόρφωσις καὶ συσφιχθοῦν οἱ ἐμπορικὲς σχέσεις μετὰ τῶν διαφόρων κρατῶν.

Ἐφ' ὧς τὸ Cours ἔγινε, καθὼς ἀναφέραμε, στὴν Τσεχοσλοβακία καὶ ἐπέτυχε ἐξαιρετικὰ ὄχι μόνο χάρις στὸ ἐπιμελημένον πρόγραμμά του, ἀλλὰ καὶ χάρις στὴν θερμὴ ὑποστήριξι πού τοῦ παρέσχεν ἡ Κυβέρνησις καὶ ὅλες οἱ ἀρχὲς τοῦ τόπου καθὼς καὶ οἱ ἀνώτερες ἐκπαιδευτικὲς ἐμπορικὲς καὶ βιομηχανικὲς ὁργανώσεις, καὶ γενικὰ ὅλη ἡ φιλόξενη κοινωμία του.

Ὅταν τὸ Cours ἔληξε, ἀπὸ τὴν 1ην ὡς τὴν 3ην Σεπτεμβρίου ἔλαβε χώρα, στὴν Πράγα πάντα, τὸ Συνέδριο, πού διοργανώνει κάθε τρίτεια ἡ ἴδια Ἑταιρεία γιὰ νὰ ἐρευνήσῃ ὅλα τὰ προβλήματα τὰ σχετιζόμενα μετὰ τὴν Ἐμπορικὴ Ἐκπαίδευσι, καὶ γενικώτερα μετὰ τὴν πρόοδο καὶ ἐξάπλωσι τοῦ Ἐμπορίου καὶ τῆς Βιομηχανίας.

Εἰς τὸ Cours d'Expansion Commerciale καθὼς καὶ στὸ Συνέδριο ἡ Ἑλλὰς ἀπέστειλε ὡς ἀντιπρόσωπό της τὴν καθηγήτριαν Καν. Κωνσταντίαν Γεωργιάδου, ἡ ὁποία εἶχε παρακολουθήσει τὰ Cours d'Expansion καὶ τῶν 2 τελευταίων χρόνων. Τὸ πόσον ἐπιτυχῶς διεξήγαγε ἡ κυρία Γεωργιάδου τὴν ἀποστολὴν πού της ἀνετέθη, ἀποδεικνύεται ἀπὸ τὰ δυὸ ἀκόλουθα γεγονότα πού κρίνουμε ἀπαραίτητο νὰ ἀναφέρωμε.

Ὅτι ἐπέτυχε νὰ ἐκλεγῇ παμφηρεῖ ἡ Ἑλλὰς ὡς τόπος διοργανώσεως τοῦ Cours d'Expansion τοῦ 1937. Τόσες ἦσαν οἱ συμπάθειες πού εἶχεν ἀποκτήσει, μετὰ τὴν ἐμβροχίαν της, τὴν κρίσιν της, τὴν γλυκύτητα καὶ εὐγένειαν τοῦ ἥθους της, ὥστε μόλις ἐγνώσθη ὅτι ἡ ἀντιπρόσωπος τῆς Ἑλλάδος θὰ ὑπέβαλλε προσχέδιον

διεξαγωγῆς τοῦ Cours τοῦ 1937 εἰς τὸν τόπο της ἀμέσως κάθε ἄλλη πρότασις ἀπεσύρθη, καὶ τὸ προσχέδιον ἔγινε δεκτὸ μετὰ ἐνθουσιώδεις ἐκδηλώσεις συμπαιθεῖν διὰ τὸν τόπο στὸν ὁποῖο ἀποφασίσθη νὰ γίνῃ ἡ μεταπροσέχης συνάντησις τῶν μελῶν τῆς Ἑταιρείας.

Εἰς δὲ τὸ συνέδριον πού ἀκολούθησε, ἀνετέθη εἰς τὴν κυρίαν Γεωργιάδου ἡ προεδρεία μιᾶς τῶν συνεδριῶν στὶς ὁποῖες συνήρχοντο οἱ διάφορες ὁμάδες γιὰ νὰ συζητήσουν τὰ ὑπὸ ἐρευναν θέματα καὶ νὰ λάβουν τίς σχετικὰ ἀποφάσεις. Τὴν ὄχι μικρὰ οὔτε εὐκαταφρόνητη, ἀν' ἀβρὴν κανεὶς ὑπ' ὅψιν ὅτι μετὰ τῶν 600 συνέδρων, ὑπῆρχαν διωρεπεῖς καθηγηταί, πρυτάνεις, πρόεδροι ἐπιμελητηρίων κτλ. καὶ ὅτι σὲ καμμιὰ ἄλλη ἀπὸ τὰς συνεδριάσεις πού ἔγιναν δὲν προήδρευσε ἄλλη γυναίκα.

Τὸ Ἐθνικὸ Συμβούλιον Ἑλληνίδων, καὶ ἰδιαίτερος τὸ Ἐκπαιδευτικὸ Τμήμα, αἰσθάνονται τὸν ἑαυτοὺς ὑπερήφανο καὶ εὐτυχισμένο, πού συγκαταλέγουν μετὰ τῶν μελῶν τῶν τὴν κ. Κωνστ. Γεωργιάδου, γιὰ τὴν ὁποία ἀδίστακτα μπορεῖ κανεὶς νὰ πῇ ὅτι εἶναι «ἀξία τῆς πατρίδος της καὶ τοῦ φύλου της».

Ε. Π.

Φιλοσοφικαὶ Ὁμιλίαι.

Ἡ κ. Ἑλλη Λαμπρίδου Διδάκτωρ τῆς Φιλοσοφίας θὰ δώσῃ σειράν φιλοσοφικῶν ὁμιλιῶν εἰς τὰ γραφεῖα τοῦ Ἐθνικοῦ Συμβουλίου τῶν Ἑλληνίδων, Ἀλιζάνδρου Σούτσου 26, μετὰ τὸ ἔξης πρόγραμμα:

Σειρὰ 1.—Ψυχολογία, Γενικὴ καὶ Παιδαγωγικὴ.—Αἱ παλαιότεραι καὶ σύγχρονοι θεωρίαι τῆς ψυχολογίας καὶ ἡ ἐφαρμογὴ τῶν πορισμάτων της εἰς τὴν ἀγωγὴν. Τρίτην καὶ Σάββατον 6—7 μ. μ.

Σειρὰ 2.—Εἰσαγωγὴ εἰς τὴν Φιλοσοφίαν καὶ Ἐποπτεῖαν τῶν Ἐπιστημῶν.—Ἡ φιλοσοφικὴ ἐργασία καὶ διάθεσις, αἱ μεγάλοι διαιρέσεις τῶν φιλοσοφικῶν ρειμάτων. Ἡ σύγχρονος θέσις τῆς φιλοσοφίας καὶ ἡ σχέσις της πρὸς τὰς φυσικὰς καὶ πνευματικὰς ἐπιστήμας. Τρίτην καὶ Σάββατον 7—8 μ. μ.

Ἐγγραφή δι' ἐκάστην σειράν 100 δραχ. κατὰ μῆνα. Ἐγγραφὰ καὶ πληρωθεῖσαι ἀπὸ ἐκάστην 10—12 εἰς τὰ γραφεῖα τοῦ Ε.Σ.Ε. Ἀλεξάνδρου Σούτσου 26 καὶ τὸ ἀπογευματινὸν παρὰ τῇ κ. Λαμπρίδου Τιμολέοντος 12.

Ἐξησφαλίσθη ἐπίσης ἡ συνεργασία πολλῶν διακεκριμένων λογίων οἱ ὁποῖοι θὰ δώσουν διαλέξεις περὶ συγχρόνου ξένης λογοτεχνίας, αἰσθητικῶν ρευμάτων, κοινωνιολογικῶν προβλημάτων κλπ. ἐκάστην Τετάρτην 7—8 μ. μ.

Ἐναρξίς Τρίτη, 26 Νοεμβρίου 6 μ. μ.

Δύναται ἐπίσης κατέπιν σιγηνόσεως νὰ ὁργανωθῇ φιλοσοφικὸν φροντιστήριον διὰ τὴν μελέτην καὶ ἀνάγνωσιν τῶν κυριωτέρων φιλοσοφικῶν ἔργων.

Θεατρικὴ Στήλη

«Ἡ Δωδεκάτη Νύχτα» τοῦ Σαίξπηρ.

Ὅπως μετὰ τὸν Ὀμηρο, λέει ὁ Κάρολ, μποροῦμε ν' ἀνοικοδομήσουμε τὴν ἀρχαία Ἑλλάδα, εἴσι καὶ ἔστερα ἀπὸ χιλιάδες χρόνια θὰ μπορεῖ κανεὶς διαβάζοντας τὸ Δάντε καὶ τὸ Σαίξπηρ νὰ μαθαίνει πῶς ἦσαν ἡ πίστις καὶ ἡ δρᾶσι τῆς ἰεωτέρας Εὐρώπης. Ἄν ὁ Δάντε ἦλθε στὸν κόσμον γιὰ νὰ ἐνσωκρῶσιν μουσικὰ τὴ θρησκείαν τοῦ μεσαίωνα, ὁ Σαίξπηρ ἐνσωκρῶναι τὸν ἐξωτερικὸν κόσμον τῆς Εὐρώπης ὅπως ἦταν τὰ χρόνια ἐκεῖνα. Ὁ Δάντε ἔδωσε τὸ σῶμα καὶ τὴ δρᾶσι μετὰ τρόπο ἐξ ἴσου ὑπέρροχο. Ὁ Δάντε, γράφει ὁ Βίκτωρ Οὐγγώ, ἐνσωκρῶναι τὸ ὑπερφυσικόν, ὁ Σαίξπηρ τὴ φῆσι. Κλείνει τίς γοτθικὰς πύλες, ὅπως ὁ Ὀμηρος ἐκλείει τίς πύλες τῆς βαρβαρότητος στὰ ἀρχαία χρόνια.

Ἀπ' τὴς ψηλότερας κορυφῆς τῆς δραματικῆς τέχνης ἐποπτεύει τὴ ζωὴ καὶ τὴ φῆσι ὁλόκληρη. Ὁρῶναι ἡ ματιά του παρακολουθεῖ τὴν κόλασιν τῶν παθῶν. Ὁρῶναι καὶ τὸ γέλιο του, ἀπληλαγμένο ἀπὸ κάθε Ἀριστοφανικὴ ἢ Μολιερικὴ δεικτικότητα ξεχνῶναι καλὸ καρδὸν σὺν πανηγύρι τῆς ζωῆς: «Σὺν τῷ φῶς τοῦ ἡλίου πάντα στὴ θάλασσα». Ἡ Νέμεσις πού ἀμείλικτη ἀκολουθεῖ τὴν ἀμαρτίαν στὰ δράματά του, τοὺς δίνει μεγαλοπρέπεια ἀρχαίας τραγωδίας. Ὅμως τίποτα ἄλλο δὲν τὰ πλησιάζει πρὸς τὴν κλασσικὴν Ἑλλάδα. Ὁ Σαίξπηρ εἶναι τὸ ὄψιμον ἀνθισμα τοῦ Μεσαίωνα. Αὐτὸν ξανοῦνται εἰς κ' ἀποθεῶναι μετὰ τὰ ἔργα του. Εἶν' ἓνα δῶρο πού μᾶς ἔστειλε ἡ φύσις. Σύμφωνα δὲ μετὰ τὴ βοθεὶα περὶ τῆς τοῦ Novalis «ὁ Σαίξπηρ δὲν εἶναι οὔτε συστηματικὸς διανοητής, οὔτε λογιζόμενος. Εἶναι μιὰ δύναμις ψυχικὴ τεράστια σὲ ἀπειρὴ ποικιλίαν μορφῶν. Τὰ δράματά του εἶναι προϊόντα τῆς φύσεως καὶ τόσο βαθειὰ ὅσο καὶ ἡ ἴδια ἡ φύσις».

Οἱ συγγχορδίες τῆς ψυχῆς του κλείνουν τὴ μουσικὴ τοῦ σύμπαντος. Τὶς γλυκὲς μελωδίες τοῦ ἔρωτα καὶ τίς βορειὲς κραυγὰς τοῦ πάθους. Τὺς πῶ ἀγγελικὸς γυναικεῖος τόνους, καὶ μετὰ τὸ μαεστρικὸν κοντραποῦντο του ἡχοὶ δυσαρμονικοὶ καὶ βάρβαροι τῶν γελοιοποιῶν του, βροχοῦν κ' αὐτοὶ τὴ θέσιν τους.

Δίπλα στὸ ρεαλισμὸν πού ἐγγίζει τὸ ὄριον τοῦ χυδαίου ὁ τρυφερότερος ρωμαντισμὸς, δίπλα στὴν ὠμὴ ἀλήθεια τῆς ζωῆς ὅλη ἡ μαγεία τοῦ παραμυθένιου κόσμου.

Πότε μετὰ μαστρία ἐνὸς Rubens ἀεπάζει τὴ φύσιν στὰ στιβαρὰ χέρια του, καὶ μᾶς δίνει προσωπογραφίαν καὶ συνθετικὸν πινάκον γεμάτων αἰσθηματισμοῦ. Πότε φωτίζει τὰ φάσματά του μ' ἓνα ὑπερκόσμιον Ρεμπρανικὸν φῶς. Ἀσημένιες γεγραμμέναι ἀνταύγειες λεπτότατου τοπιογράφου, ἀπλώνονται μετὰ τὸ «Ὀνειρο Θερινῆς Νύχτας» του, καὶ ἡ «Δωδεκάτη

Νύχτα», πού ἀνέβασε ἡ Κρατικὴ Σκηνή, εἶναι σὺν μιᾷ λύχρῳ μέρῳ, πού φυσεῖ ἀνάλαφρο ἐρωτικὸν ἀεράκι. Τὸ κύκνειον τραγοῦδι τοῦ Σαίξπηρ σὲ τόνους ξενοκασίας.

Μετὰ θάρσυν οἱ σκοτεινὲς τραγωδίες. Ἡ ψυχικὴ ἡρεμία καὶ τὸ ξέσπασμα τῆς ἀδολῆς χαρᾶς, πού χαρακτηρίζουν τὴ «Δωδεκάτη Νύχτα», δὲν θὰ ξαναφανεῖ πᾶσι στὰ κατοπινὰ ἔργα του. Ἡ παράστασις του στὸ «Βασιλικόν» ἦταν μιὰ καλλιτεχνικὴ ἀπόλαυσι. Τὰ σκηνακὰ τοῦ κ. Κλώνη, πού δόσαν καλὸ πλάσιον, τὰ κοστοῦμα τοῦ κ. Φωκά μετὰ τὴ θελκτικὴν ἀρμονίαν τῶν χρωμάτων τους καὶ τὸ πειθαρχημένον σύνολον τῶν ἡθοποιῶν, βοήθησαν τὸν κ. Ροντήρη νὰ δημιουργήσῃ κατάλληλὴν ἀτμόσφαιραν. Τὸ κωμικὸ στοιχεῖον τοῦ ἔργου δόθηκε μετὰ κέφι καὶ μπρίον, καὶ τὸ λυρικό, ἡ τρυφερὴ μελαγχολία τῶν ἐρωτευμένων, μετὰ λεπτότητα καὶ ἐλαφράδα. Ἡ μουσικὴ πούναι ὁργανικὰ δεμένη μετὰ τὸ πνεῦμα τοῦ ἔργου, ἦταν ὅτι ἔπρεπε, ἀντιθέτως τὸ μπαλλέτο στὴ σκηνὴ τοῦ ἡσυχου ρωμαντικοῦ ρεμβασμοῦ ἦταν ὅτι δὲν ἔπρεπε—προσθήκη ἀτυχῆ. Πάντως ὁ χορὸς τοῦ κ. Γκιμάνη, στὴν ἀρχή, ἦταν μιὰ εὐχάριστη ἐκπληξι.

Γιὰ τὴν ἐρμηνείαν εἰδικότερα, ὁ κ. Παρασκευᾶς, μετὰ τὸ βαθεὶα ψυχολογημένο καὶ λεπτότατον παιξισμόν του ἀπέδωσε θανμαστὰ τὴ Μολβόλιον, τὸν τύπον αὐτὸν μετὰ τὸν ὁποῖον ὁ Σαίξπηρ διακωμωδεῖ τίς πορτικανικὲς κακομοιριάς. Τὸ μπικρὴν κυρ-Τόμπη, τὸν παράσιτον γλεντοκόπον πού θυμίζει Φάλστοφ, ἔπαιξε ὁ Αἰμίλιος Βεάκης μετὰ ζωντάνειαν καὶ μετὰ μαεστρίαν μοναδικήν, ἀπαράμιλλην. Δίπλα του ἡ κ. Μιράντα ὑψώθηκε σὲ ἐπίπεδο ἐκλεκτῆς δημιουργίας, γέμισε μετὰ τὸ κέφι της, τὸ εὐχο γέλιο της καὶ τὰ νεύματα της τὴ σκηνὴν τοῦ «Βασιλικοῦ». Ἐπίσης ὁ κ. Γληνὸς ἀπέδωσε ἐκλεκτὰ τίς θλιβερὰς καὶ κωμικὰς ἐναλλαγὰς τοῦ γελοιοποιοῦ Φέστα.

Αἱ κ. Παξινού, Μανολίδου, καθὼς καὶ ὁ κ. Δεναρῆς ἀπέδωσαν τοὺς ῥόλους τους εὐγενικὰ καὶ συγκαταστήματα. Οἱ κ. Δεστούνης καὶ Εὐθυμίου πολὺ ἐνδιαφέροντες. Γενικὰ μὲν στὸ σύνολον τῶν ἡθοποιῶν ὑπάρχει μόνον ὁ κ. Κατράκης μετὰ τὸ κάπως ἄστονον παιξισμόν του, ἡ λίγη φροντίδα πού δόθηκε γιὰ τὴν ἀπαραίτητη ὁμοιότητα τῶν ἀδελφῶν, καὶ ἡ κουραστικὰ πῶ παραμελημένην νηξιδὸν τοῦ κ. Αὐλωνίτη.

Στὴν ὅλη ἐπιτυχίαν τῆς παραστάσεως συνέτεινε πολὺ ἡ ἐπιμελημένη δλοζώντανη καὶ στοργικὴ μετὰφραση τοῦ κ. Βασίλη Ρῶτα, ἀπὸ τοὺς λίγους θεατρικοὺς μεταφραστὰς πού μποροῦν νὰ κρατοῦν σὲ ὑψηλὸ ἐπίπεδο τὴν ὁμορφίαν καὶ τὸ πνεῦμα τῶν κλασσικῶν κειμένων.

Ἡ «Τρισεύγενη» τοῦ Παλαμά.

Προλογίζοντας τὴ «Τρισεύγενη» ὁ Παλαμᾶς γράφει πῶς «Κ' ἓνα δράμα σὺν τὴν ἀνθρώπινην, τὴν ἀκέρειαν τὴ ζωὴν διπλὴν τὴ ζῆν, μιὰ μοναχικὴ ζωὴ μέσα στὸ βιβλίον καὶ μιὰ ζωὴ κοσμικὴ μέσα στὸ θέατρο».

Ἡ Τρισεύγενη ὁλόκληρα χρόνια μοιράστηκε τὴ μοναχικὴ ζωὴ τῆς μ' ὅσους λάτρευαν τὴ Παλαμικὴ ποιήσι, ὡς ποὺ ἐδῶ καὶ λίγες μέρες ἔζησε τὴ πρώτη οὐσιαστικὰ κοσμικὴ ζωὴ τῆς στὸ Ἑλληνικὸ θέατρο.

Καὶ ἀγάπησαν τὸ ἔργο ὅσοι δὲν τῷ ἔφεραν, τὸ χάριξαν ὅσοι τὸ εἶδαν μὲ ζωντανεμένους ἀπάνω στὴ σκηνὴ τοὺς τύπους ποὺ τόσες φορὲς σιγοδιάβασαν σὲ ἡσυχες γωνίες, καὶ τὸ χειροκρότησε ὁλόψυχα ἡ καινούργια γενεά, ἡ γενεὰ αὐτὴ ποὺ ὁ ποιητὴς στὰ νεανικά χρόνια τοῦ τόσες ἐλπίδες στηρίζε, καὶ τόσο συγκινημένα τραγοῦδῃσε στὸ «Βιολί» τοῦ Γύφτου του.

Ἡ Τρισεύγενη, τὸ καλλίτερο ἀπ' τὰ νεοελληνικά ἔργα, εἶναι τὸ μονάκριβο δρᾶμα τοῦ Παλαμά. Ἡ Ἑλληνικὴ συνειδησι τοῦ ποιητῆ τὸ ἀνέλκυσε ἀπὸ πηγὲς τοῦ τόπου, ας. Πλημμυρισμένο ἀπὸ τοπικὸ χρώμα, ὑψώνεται πάνω ἀπὸ τόπους καὶ χρόνους, γιατί κλείνει τὸ αἰώνιο δρᾶμα τῆς ἀνθρώπινης ψυχῆς.

Ἀγωνιστὴς ὁ Παλαμᾶς ὅπως καὶ ὁ Ἰψέν, τοῦ ὁποίου ἔφαλε τὸ θάνατο σὲ μιὰ ὥδῃ του, κυτᾶ κοινωνικά δεσμὰ τὴν ἀνελεύθερὴ πρόληψι μ' ὅλη τὴ δύναμι τῆς ἡρωϊκῆς ψυχῆς του. Μὰ βλέπει ἀγεφύρωτα τὰ ἡθικά χάσματα. Ἡ Τρισεύγενη μοιραία πεθαίνει γιατί εἰλικρινὲς καὶ ἱπερήφανη δὲ βροίκει τόπο μὲς τὴ ὑποκριτικὴ κοινωνία. Τὴν σκοτώνει τὸ συναίσθημα τῆς ἀδυναμίας τῆς νὰ ἀνυψωθῇ εἰς τὴν ἀλήθεια, καὶ τὸ συναίσθημα ὅτι ὁ ἄνδρας ποὺ τὴ λατρεῖ εἶναι καὶ αὐτὸς ἀδύνατος γιὰ ν' ἀνεβῇ εἰς τὴν μεγάλη ἀγάπη.

Λίγο τηροῦνται οἱ δραματικοὶ κανόνες, τὸ ἔργο ἔχει ἐλάχιστη δρᾶσι καὶ ἀντιθέτως πολλὴ ἀφήγησι. Ἡ γλῶσσα τῶν ἀπλοϊκῶν του τύπων δὲν ταιριάζει σ' αὐτοὺς. Ὅμως ἡ ποιητικὴ πνοὴ περνᾷ πάνω ὅπ' ὅλα καὶ τὰ ἐξουδετερώνει, τὰ ἐξαγνίζει.

«Τρισεύγενη» κλείνει τὸ δρᾶμα τῆς πολυσύνθετης ἀνθρώπινης ψυχῆς, καὶ ξεχύνει τὸ λεπτὸ ἄρωμα τοῦ ἔξωτα καὶ τῆς ὁμορφιάς, τῆς καλωσύνης καὶ τῆς συμπόνιας ποὺναι οἱ αἰώνιες, οἱ ἀκατάλυτες ἀξίες τῆς ζωῆς.

Ἀνεβάστηκε ἀπ' τὸν κ. Ροντήρη μὲ στοργικὴ φροντίδα, στὸ μοίρασμα ὅμως τῶν ρόων ἔγιναν λάθη σοβαρά.

Ἡ κ. Παξινοῦ ἐργάστηκε εὐσυνείδητα, δὲν ἔδωσε ὅμως οὔτε τὸ λυρισμό, οὔτε τὴ ποιητικὴ πνοή, οὔτε τ' ἀνθισμένα νεύατα ποὺ ἀποζητᾷ ὁ ρόλος. Ὁ ποιητὴς τονίζει ὅτι «οἱ τεχνίτες ποὺ θὰ τύχαινε νὰ παίξουν δὲν πρέπει νὰ λησμονοῦν πὼς κάθε τι ποὺ δείχνεται ἄπλο εἶναι μὲς καὶ ποιητικόν». Ἡ «Τρισεύγενη» ὅπως καὶ ἡ Παλαμικὴ «Ἑλένη» εἶναι τὸ σύμβολο κάθε ἰδανικῆς ὁμορφιάς. Γυρεῖται ποιητικὴ ἀπόδοσι, ἐνῶ ἡ κυρία Παξινοῦ ἐπιτυχᾶνει, καμμιά φορὰ, μόνο σὲ ρόλους ρεαλιστικούς. Ἐκτὸς αὐτοῦ οὔτε ἡ ὅλη ἐμφάνισίς της, οὔτε ἡ φωνὴ της πρὸ πάντων τῇ βοήθησαν ν' ἀποδώσῃ τὴν ὀνειρεμένη Τρισεύγενη, σὲ σημεῖο ποὺ κάθε ἐμφάνισίς της ἦταν καὶ μιὰ τραγικὴ διάψευσι τῆς περιγραφῆς της.

Μέσα σ' ὅλους τοὺς Ἑλληνας ἡθοιοποιοὺς ὁ πρὸ

κατάλληλος γιὰ τὸν Πέτρο-Φλώρη ἦταν ὁ κ. Μινωτής. Παραδόξως δόθηκε στὸν κ. Γληνὸ ὁ ρόλος αὐτός, καὶ τὸν ἀπέδωσε μέτρια, ἐνῶ θὰ ἔπαιξε ἀσφαλῶς λαμπρὰ τὸ ρόλο του κ. Μινωτῆ.

Ἡ κ. Μανωλίδου γεμάτη τρυφεράδα καὶ πνοή, φώτισε πρὸς ἔντονα μὲ τὸ ἐκλεκτὸ παίξιμό της, τὸ φωτοστέφανο τοῦ ὄνειρου καὶ τῆς καλωσύνης, ποὺ ἔβαλε ὁ ποιητὴς στὴν ταπεινὴ «Ποθοῦλα». Ἡ Σαπφὼ Ἀλκαίου καὶ ὁ Αἰμίλιος Βεᾶκης ἐπλαισίωσαν μὲ ἐπινυχία τὴν ὅλη ἀπόδοσι, μὲ τὸ χαρακτηριστικὸ παίξιμό τους. Ὁ κ. Μινωτῆς περὶφημος, καὶ ὁ κ. Ροζάν σὲ ὀριζόμενες στιγμὲς ἐκλεκτός, ἰδιαίτερα στὸ φινάλε τῆς πρωτελευταίας εἰκόνας. Ὅσο γιὰ τὸ νέο ἡθοιοπὸ κ. Κωστόπουλο, προσπάθησε μὲ πολλὴ φιλοτιμία ν' ἀποδώσῃ τὸ δύσκολο ρόλο τοῦ ὀνειροπνεύμένου καλλιτέχνη. Τὰ σκηνικά τοῦ κ. Κλώνη, ἰδίως τὸ ἐσωτερικὸ τοῦ σπιτιοῦ τοῦ Πέτρου-Φλώρη, εἶχαν τόση ὁμορφιά, ὥστε τὸ κοινὸ ἐνθουσιασμένο τὰ χειροκρότησε. Ἡ ἐργασία τοῦ κ. Φωκά εἶναι μιὰ ἀπὸ τίς πολυτιμότερες συμβολὲς στὴν ἐπιτυχία τῆς Κρατικῆς Σκηνῆς. Τὰ περίφημα κοστούμια τοῦ δύσκολα τὰ συναντᾷ κανεῖς καὶ στὰ μεγαλύτερα εὐρωπαϊκὰ θέατρα.

ΚΑΤΕΡΙΝΑ Ι. ΚΑΚΟΥΡΗ

Ἑορτὴ ἐπιδόσεως διπλωμάτων

Ὀλίγοι ἀλλὰ ἐκλεκτοὶ φίλοι τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἑρυθροῦ Σταυροῦ ἐκεῖνοι οἱ ὁποῖοι ἀναγνωρίζουν τὴν ἀξίαν τῆς μορφωμένης Ἀδελφῆς καὶ παρακολουθοῦν μὲ ἐνδιαφέρον τὴν πρόοδο τῶν Σχολῶν Νοσοκόμων, εἶχον τὴν εὐτυχίαν νὰ παραστοῦν εἰς τὴν ἐορτὴν τῆς ἐπιδόσεως τῶν διπλωμάτων εἰς 18 Ἀδελφὰς τάξεως 1931-1934 τῆς Σχολῆς Νοσοκόμων τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἑρυθροῦ Σταυροῦ. Ἡ ἐορτὴ ἐγένετο τῇ 25 Νοεμβρίου ὥρα 8.15 μ. μ. ἐν τῇ ἀμφιθεάτρῳ τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἑρυθροῦ Σταυροῦ. Ἡ δις Μεσολωρὰ προσεφώνησεν μὲ συγκίνησιν τὰς τελεοφοίτους Ἀδελφὰς. Ἐπήνεσε τὴν ἐπιμέλειαν, τὴν δραστηριότητα καθὼς καὶ τὴν χρηστότητα τῶν ἡθῶν αὐτῶν. Ἐδωκεν εἰς αὐτὰς χρησίμους καὶ πρακτικὰς συμβουλὰς, νὰ εἶναι πάντα χαρούμεναι, πρόθυμοι, δραστήριοι καὶ νὰ προχωροῦν πρὸς τὰ ἔμπροσ μὲ πίστιν καὶ θάρρος.

Κατόπιν ἡ τελεοφοίτος Ἀδελφὴ Δις Καλλιόπη Γιουλόντα μὲ ὀλίγα λόγια ἐξέφρασεν τὴν εὐγνωμοσύνην τῶν συναδέλφων τῆς πρὸς τοὺς διευθινόντας τὴν Σχολὴν Νοσοκόμων, οἵτινες μὲ ἀνυπολόγιστους κόπους, φροντίδας καὶ θυσίας τὰς ἐξεπαίδευσαν ὡς Ἀδελφὰς Νοσοκόμους. Κατόπιν ἀφοῦ αἱ Ἀδελφαὶ ἔδωκαν τὸν ὄρκον τῆς Ἀδελφῆς ὁ κ. Ι. Ἀθανασάκης Πρόεδρος τοῦ Ε. Ε. Σ. μὲ ὀλίγα πατρικά λόγια ἀπένευμεν τὰ διπλώματα εἰς τὰς Ἀδελφὰς.

Πλούσιον κυλικεῖον ἐπεσφράγισεν τὴν ὁραίαν ἐορτήν.

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ ΧΡΥΣΑΚΗ

ΜΑΘΗΜΑΤΑ Κας Καλλιρρόης Ἑλεοπούλου, φιλολόγου Καθηγητρίδας : α) Φιλολογικὰ τοῦ Γυμνασίου. β) Ἀνωτέρας μορφώσεως κοριτσιῶν. Δίδεται πρόγραμμα καὶ ὁρίζονται ὥραι 11-12 π. μ. καθ' ἑκάστην. Λεωφόρος Βασιλίσσης Σοφίας 95^Α.

Ἀθλητικὴ Στήλη.

Οἱ Ὀλυμπιοκοὶ ἀγῶνες τοῦ Βερολίνου.

Ἡ ΚΑΛΗ τύχη ἔπασε στὴ Γερμανία νὰ διοργάνωση τοῦς Ὀλυμπιακοὺς ἀγῶνες τοῦ 1936. Ἡ διοργάνωση Ὀλυμπιακῶν ἀγῶνων προϋποθέτει πολὺς ὑπογεωώσεις καὶ ἡ Γερμανία φαίνεται πὼς ἔχει ἀντιληφθῇ πολὺ καλὰ τὴν μεγάλη τους σπουδαιότητα. Γι' αὐτὸ βάλθηκε νὰ ὑπερβῇ κάθε προηγουμένη Ὀλυμπιάδα εἰς ἐπιτυχία. Τὸ ἐπίσημο κράτος πρῶτο δι-

νει τὴν βοήθειά του καὶ πρωτοστατεῖ στὴν ὁργάνωση.

Τὸ τεράστιο στάδιο, ποὺ ἐτοιμάζεται εἰδικῶς στὸ Βερολίνον, τὰ στάδια γιὰ τὰ διάφορα ὁμαδικὰ ἀγωνίσματα, οἱ πισίνες γιὰ τοὺς κολυμβητικούς ἀγῶνες, τὸ εἰδικὸ ξενοδοχεῖο τῶν ἀθλητῶν καὶ ἡ προετοιμασία κάθε μικρολεπτομέρειας ποὺ θὰ βοηθοῦσε στὴν ὅλη ἐπιτυχία, εἶναι μόνο μικρὰ δείγματα τῆς ὅλης τεραστίας ἐργασίας ποὺ γίνεται.

Τὸ ξενοδοχεῖον τῶν ἀθλητῶν βρίσκεται ἔξω ἀπὸ τὸ Βερολίνον. Κάθε κράτος ἔχει τὸ ἰδιαίτερό διαμέρισμά του. Ἡ εἴσοδος τῶν γυναικῶν θ' ἀπαγορεύεται αὐστηρῶς. Ἐτοιμάζεται ἄλλο ἀθλητικὸ ξενοδοχεῖο γιὰ τίς ἀθλήτριες.

Ἐνας τεράστιος κώδων θὰ σιμάνῃ τὴν ἑναρξὴ τῶν Ὀλυμπιακῶν ἀγῶνων, μὰ τὴν ἴδια ὥρα θὰ μπαίνει στὸ στάδιο τὸ τελευταῖο παλληκάρι τῆς Ὀλυμπιακῆς σκιταλοδρομίας φέροντας τὸ Ὀλυμπικὸ φῶς ποὺ θάξῃ ἀίφαρτὲ ἀπὸ τὸν Ἀπολλώνιο ἥλιο τῆς Ὀλυμπίας. Χιλιάδες ἀθλητῶν θὰ τρέξουν μέσα ἀπὸ βουνὰ καὶ λαγκαδιὰς μεταδίδοντας τὸ Ὀλυμπιακὸ φῶς καὶ μαζί μ' αὐτὸ τὸ ἀθάνατο ἀθλητικὸ πνεῦμα τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος.

Μαζί μὲ τὸν τελευταῖο δρομέα θὰ μπαίνει στὸ στάδιο καὶ ἡ ἑλληνικὴ φουστανέλλα! Ὁ Λούης, ὁ πρῶτος Ἑλλήν νικητὴς τοῦ Μαραθωνίου δρόμου στοὺς νεωτέρους Ὀλυμπιακοὺς ἀγῶνες τῶν Ἀθηνῶν θὰ φέρῃ μαζί του τὴν ἐλλὰ τῆς Ὀλυμπίας, τὸ σύμβολο αὐτοῦ τῆς εἰρήνης, καὶ ἔτσι μ' αὐτὰ τὰ ἱερὰ σύμβολα θε ν' ἀρχίσῃ μὲ τοὺς πρὸ καλοὺς οἰωνοὺς καὶ σὲ μιὰ ἀτμόσφαιρα συγκινητικῆς καὶ εὐγενικῆς ἀμιλλας.

Ἡ Ἑλληνικὴ σημαία, τιμὴς ἔνεκεν, πάντοτε θὰ προηγεῖται στὴν παρέλαση. Εἶναι ἕνας φόρος τιμῆς πρὸς τὴν πατρίδα τῶν Ὀλυμπιακῶν ἀγῶνων, τὴν Ἑλλάδα. Νὰ εὐχηθοῦμε νὰ προηγηθῇ, καὶ στὰ ἀγωνίσματα; Κάτω πρόωρα. Ἀς εὐχηθοῦμε ν' ἀνέβῃ ἡ Ἑλληνικὴ σημαία στὸν ἴστό της ἔστω καὶ μιὰ φορὰ. Θάνει καὶ αὐτὸ μιὰ πρόδοσι.

Ἡ ἑλληνικὴ συμμετοχὴ στοὺς Ὀλυμπιακοὺς τοῦ Βερολίνου θάναί ἡ πρὸς πλουσία ἀπὸ κάθε ἄλλῃ χρονιά. Ἀθληταὶ στίβου, ὁμοδικῶν ἀγωνισμάτων κολυμβηταί, παλαισταί, σκιέρ, ξιφομάχοι, ὅλοι ἐτοιμάζονται γιὰ τοὺς μεγάλους αὐτοὺς ἀγῶνες.

Ὁ γυναικεῖος ἀθλητισμὸς δὲν εἶν' ἀκόμα σὲ θέσι νὰ στείλῃ ἐμάδα ν' ἀντιμετωπίσῃ τίς ἀθλήτριες τῶν ἄλλων κρατῶν, ἀλλὰ ἴσως κατορθωθῇ ἡ ἀποστολὴ μ' αἱς ἡ δυὸ ἀθλητρίων, καὶ ἂν γίνῃ ἔστω καὶ αὐτὸ θάναί ἕνα μεγάλο βῆμα πρὸς τὰ ἔμπροσ. Τὸ ἐλπίζομε καὶ ἂς προσπαθοῦμε, ἂς ὑπολογίζομε στὸ μέλλον, ἂς κυτᾶμε μακρὰ πο' ὑ μακρὰ καὶ ἂς ἐργαζόμαστε γιὰ ἕνα καλύτερο μέλλον.

Ὁ Γυναικεῖος Μηνιαῖος Διαγωνισμός.

Μ' ἐξαιρετικὴ χαρὰ εἶδαμε νέες ἀθλήτριες στὸν τελευταῖον μηνιαῖον διαγωνισμό τοῦ Νοεμβρίου. Εἶδαμε ἀθλήτριες μὲ μέλλον. Εἶδαμε κορίτσια στὰ ὁποῖα θὰ μπορούσαμε νὰ στηρίξομε βάσιμες ἐλπίδες. Ἀθλήτριες σὰν τὴν Τράκα, τὴν Καρτζῆ, τὴν Φαιππέα καὶ τὴν Παράσχου, πρὸς μὲ μιὰ συστηματικὴ προπόνησι θὰ μᾶς παρουσίαζαν ἐκπλήξεις. Ἐχομε τὴν πεποίθησι πὼς στὴν ἄλλῃ ἐμφάνισί τους θὰ παρουσιασθοῦν ἀνώτερες. Ἀς μὴ χάνουν τὸν καιρὸ τους καὶ ἂς προπονοῦνται. Ὁ γυναικεῖος ἀθλητισμὸς ἔχει ἀνάγκη ἀπὸ καινούργια στελέχη.

ΔΟΜΝΙΤΣΑ Ν. ΛΑΝΙΤΟΥ

Στὸ γερμανικὸ τύπο δημοσιεύονται ἤδη πλήθος ἄρθρα γιὰ τοὺς προσεχέις Ὀλυμπιακοὺς Ἀγῶνας. Σ' ἐνα ἀπ' αὐτὰ ἐδιοβάσαμεν ὅτι γυναῖκες δὲν παρίσταντο στὴν ἀρχαία Ὀλυμπία στοὺς ἀγῶνας. Αὐτὸ γενικῶς εἶναι σωστὸ, ὑπῆρχαν ὅμως καὶ εἰδικαὶ περιπτώσεις. Οἱ ἀγῶνες τῆς Ὀλυμπίας ἦσαν ἀρχαιότεροι ἀπὸ τὴν Ἑλληνικὴ ἱστορία καὶ φθάνουν βαθεῖα στὴν προϊστορικὴ ἐποχὴ. Ὁ γνωστός παρ' ἡμῖν καθηγητὴς Ντέρπελτ στὸ νεώτατο ἔργο του περὶ τῆς ἀρχαίας Ὀλυμπίας γράφει σχετικῶς μὲ τοὺς ἀγῶνας, ὅτι ὁ Πανσανίας ἐκτὸς τῶν ἀθλητικῶν ἐορτῶν ἀναφέρει καὶ τὸ ἀγώνισμα δρόμου τῶν παρθένων, ποὺ

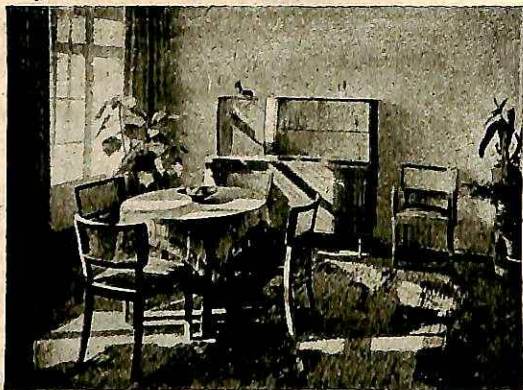
τό εισηγάγεν ἡδη ἡ Ἱπποδάμεια καὶ ἀσφαλῶς ἐτε-
λοῦντο στὴν κλασσικὴ ἐποχῇ.

Οἱ πίνακες ποὺ ἦσαν ἀνηρτημένοι στὶς στήλες τοῦ
Ἡραίου, στὴ μεσημβρινή των πλευρά, καὶ τῶν ὁποίων
εὐρέθησαν κατὰ τὰς ἀνασκαφὰς αἱ ὅποιαι, βεβαίως θὰ
σχετίζονταν μὲ τοὺς γυναικείους αὐτοὺς ἀγῶνας, τὶς
εἰκόνες δὲ αὐτῶν τῶν νικητριῶν τὶς ἀναφέρει καὶ ὁ
Παυσανίας. Περί δὲ τῶν γυναικείων ἀγῶνων γράφει
οὗτος ὡς ἑξῆς: «Κάθε πέντε χρόνια δέκα ἕξ γυναι-
κες ὑφαίνουσιν ἓνα χιτῶνα γιὰ τὴν Ἥρα, καὶ αὐτὲς διευ-
θύνουν τοὺς ἀγῶνας, ποὺ καλοῦνται Ἡραῖα. Εἶναι δὲ
ἀγώνισμα δρόμου μετὰ κοριτσιῶν, ποὺ δὲν εἶναι
ὅλα τῆς αὐτῆς ἡλικίας. Πρῶτα δηλ. τρέχουν οἱ μι-
κρές, κατόπιν οἱ μεγαλύτερες καὶ στὸ τέλος οἱ μεγά-
λες. Ὅταν τρέχουν, ἀνεμίζουν τὰ μακρὰ μαλλιά
τους καὶ οἱ χιτῶνες τους φθάνουν μόλις ὡς τὰ γό-
νατα, ὁ δεξιὸς ὤμος τους εἶνε γυμνὸς ὡς τὸ στήθος.
Τοὺς παραχωρεῖται μὲν γιὰ τὸ ἀγώνισμα ὁ στίβος
τῆς Ὀλυμπίας, ἐλαττωμένος ὅμως κατὰ τὸ ἓν ἕκτον.
Στὶς νικήτριες δίδονται στεφάνια ἀπὸ ἑλῆα καὶ μέρος
ἀπὸ τὸ βόδι ποὺ θυσιάζουν στὴν Ἥρα. Ἐπιτρέπεται
ἡ ἀνάρτησις τῶν ζωγραφιστῶν εἰκόνων τῶν νικη-
τριῶν. Οἱ δέκα ἕξ γυναῖκες ποὺ προΐστανται τῶν
ἀγῶνων αὐτῶν ἔχουν καὶ ἰσαριθμὲς θεραπαινίδες».

Οἱ σημερινές μας ἀλλήτριες ἂς μὴ λυποῦνται λοι-
πὸν ὅτι οἱ γυναῖκες ἦσαν ἀποκλεισμένες κατὰ τοὺς
παλούς· ἐκείνους καιροὺς ἀπὸ τοὺς Ὀλυμπιακοὺς
Ἀγῶνας. Ὁ Παυσανίας τὰ περιγράφει τόσο παραστα-
τικά ἀκόμα καὶ τὴν ἐξωτερικὴ τους ἐμφάνισιν.

Τὸ Σπίτι μας.

Τὸ καλύτερο ἀντιστάθμισμα στὸν ταχὺ κ' ἐκνευ-
ριστικὸ ρυθμὸ τοῦ σημερινοῦ μας βίου, εἶνε ἓνα
ὀπίτι ἄνετο καὶ βαλμένο μὲ κάποιον καλλιτεχνικὸ
γοῦστο! Ἐκεῖ, σὲ περιβάλλον συμπαθητικὸ καὶ ἀρ-

μονικὸ περνοῦμε τὶς ὥρες τῆς σχολῆς μας, ἐκεῖ ἀνα-
παύομαστε ἀπὸ τοὺς κόπους τῆς βιοπάλης. Γὰ νὰ
εἶνε ὅμως τὸ σπίτι αὐτὸ τὸ καιαφύγιον, ποὺ μᾶς δι-
δει τὴν ψυχικὴ καὶ σωματικὴ ἀνάπαυσιν ποὺ τοῦ ζή-

τοῦμε, πρέπει νὰ τὸ ἐπιμεληθοῦμε, νὰ μὴ παρασυρό-
μεθα ἀπὸ κακὸ γοῦστο, νὰ μὴ γεμίζομε τὰ δωμάτια
μὲ ἐπιπλὰ ἄσχημα καὶ πράγματα ἄχρηστα, οὔτε νὰ
κρεμοῦμε στοὺς τοίχους ὅ,τι τύχει, γιὰτὶ ὅλα αὐτὰ
ξημιουργοῦν μιὰ ἀτμόσφαιρα ἀνησυχίας, ποὺ δὲν θὰ
δώσῃ στὸ δωμάτιον τὸν τόνο τῆς ἡρεμίας καὶ ἄνεσης
ποὺ γυρεύομε

Ἡ σημερινὴ μας εἰκόνα σὰς δεῖχνει μιὰ ἀπλὴ καὶ
καλοβαλμένη τραπεζαρία· μπορεῖ νὰ γίνη καὶ ἀπὸ
ἀπλὸ καὶ ἀπὸ πολὺτιμο ὕλικο. Ἐὰν γιὰ τὶς κουρτί-
νες καὶ γιὰ τὰ καθίσματα πάρετε χοντρὸ κουκουλά-
ρικο βαμμένο σ' ἓνα βαθὺ κίτρινο, τὸ δὲ χαλὶ νὰ
ἔχῃ ὅλες τὶς ἀποχρώσεις ἀπὸ τοῦ κιτρίνου ὡς τὸ
σκοῦρο καφέ, θὰ ἔχετε ἓνα πολὺ ὥραϊο σύνολο. Στὸ
πλατὺ παράθυρό καὶ σὲ ἑταξέρα τοποθετήσατε πολ-
λὲς γλάστρες. Σὲ μιὰ τέτοια τραπεζαρία θὰ περνᾶτε
ἀγαπηθῶς εὐχάριστα τὶς ὥρες τοῦ φαγητοῦ, εἴτε
μὲ τὴν οἰκογένειαν μόνον, ἢ σὲ στενὸ κύκλο φίλων.

Ἀθροσυνιακὲς παροιμίες.

Τὸ λεοντάρι προτιμᾷ νὰ πεθάνῃ τῆς πείνας, παρὰ
νὰ φάῃ ἐκεῖνα ποὺ τοῦ ἄφισαν τὰ σκυλιά.

Ὅποιος φοβάται τὸ ληοπύρι τῆς ἐρήμου, δὲν θὰ
φθάσῃ ποτὲ στὴς ὁδοὺς τῆς σκιά.

Τὶ φταίει ἡ λευκὴ χουρμαδιά, σὰν τὴν λερώνει
ἡ μαύρη τίγρις;

Κάλλιο ἡ ὀργὴ τοῦ λεονταριοῦ, παρὰ ἡ φιλία τῆς
βαίνας.

Ἐκεῖνος ποὺ φορεῖ σανδάλια, μπορεῖ εὐκόλως νὰ
πατήσῃ τ' ἀγκάθια.

Ὅσα γράψῃς στὴ λάσπη τοῦ Νεῖλου, τὶ νὰ τὰ
κάμῃ ὁ διψασμένος ταξιδιώτης στὴν ἔρημο.

Ὅποιος θέλει ν' ἀπολαύσῃ τὴ σκιά ἐνὸς ἄλλου,
πρέπει νωρὶς νὰ φυτέψῃ τὰ φοινικόδενδρά του.

Μὴ κάνεις ποτὲ τὸ σαρίκι μεγαλύτερο ἀπὸ τὸ κε-
φάλι σου.

Ὅπου δὲν ὑπάρχει φῶς, δὲν βλέπει καὶ ὁ τυφλὸς
ὁδοιπόρος χειρότερα ἀπὸ σένα.

Ἐκατὸ καραβάνια ἐνδεχόμενον νὰ μὴ βροῦν τὸ
δρόμον πρὸς τὴν ὁδόν. Ἐν τούτοις ὁ δρόμος ὑπάρχει
καὶ οἱ καμήλες τὸν ξέρουν.

Μεταξωτὰ Χρυσανθίδος

... Εἰδήσεις ...

Ἰδρυσις γραφείου μορφωτικοῦ κινηματογράφου.
Παρὰ τῷ Ὑπουργεῖῳ τῆς Παιδείας καὶ τῶν Θρη-
σκευμάτων συνεστήθη Γραφεῖον Σχολικοῦ Μορφωτι-
κοῦ Κινηματογράφου, τοῦ ὁποῦ ἡ Διεύθυνσις ἀνε-
τέθη, διὰ πενταετὴ περίοδον, εἰς τὴν Κυρίαν Ρίτσαν
Γ. Κορομηλά, ἥτις ὡς ἐκπρόσωπος τοῦ Συνδέσμου
Παιδικῶν Κινηματογράφων καὶ τοῦ Διεθνoῦς ἐν Ρώ-
μῃ Ἰνστιτούτου τοῦ Μορφωτικοῦ Κινηματογράφου
ἀπὸ μακρᾶς σειρᾶς ἐτῶν ἐργαζομένη, εἶχεν εἰδικευθῇ
εἰς τὸν πολὺτιμον αὐτὸν παράγοντα τῆς ἐποπτικῆς
διδασκαλίας. Ἡ σύστασις καὶ λειτουργία τοῦ Κρατι-
κοῦ τούτου Γραφείου ἀποτελεῖ τὸ εὐχάριστον ἐπιστέ-
γμα τῶν μακροχρονίων προσπαθειῶν τοῦ Συνδέ-
σμου πρὸς ἀνάπτυξιν Παιδικῶν Κινηματογράφων,
ὅστις, ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ κ. Ἰωάννου Ἀθανα-
σάκη, Προέδρου τοῦ Ἑλλην. Ἐρυθροῦ Σταυροῦ, συ-
νετόνιζε τὰς σχετικὰς προσπάθειάς των σπουδαιοτέ-
ρων παρ' ἡμῖν Συλλόγων καὶ Σωματείων καὶ κατηύ-
θυνε τὰς ἐνεργείας των πρὸς μίαν ἐνιαίαν διεύθυν-
σιν, τὴν γενίκευσιν ἀνά τὴν Ἑλλάδα τῆς χρησιμο-
ποιήσεως τοῦ Κινηματογράφου ὡς μέσου διδασκαλίας.

Ἐκ τῶν πρώτων ἐνεργειῶν τοῦ Γραφείου τοῦ
Ὑπουργείου τῆς Παιδείας διεπιστώθη ὅτι ὅλος ὁ
Διδασκαλικὸς κόσμος μετὰ πολλῆς χαρᾶς καὶ ἐνθου-
σιασμοῦ ἀπεδέχθη τὴν εἰσαγομένην καινοτομίαν, καὶ
ὅτι ὅλα σχεδὸν τὰ σχολεῖα θέλουν νὰ ἐφωτισθοῦν
τὸ ταχύτερον, διὰ νὰ καταστήσουν παραστατικώτερον
τὴν διδασκαλίαν, μὲ τ' ἀνάλογα μηχανήματα. Τοιοῦ-
τοτρόπως ἡ Ἑλλὰς θ' ἀποκτήσῃ ἐντὸς ὀλίγου πλη-
θος μορφωτικῶν κέντρων τὰ ὅποια θὰ χρησιμεύσουν
ὅχι μόνον διὰ τὴν σπουδάζουσαν νεολαίαν ἀλλὰ καὶ
διὰ τοὺς πληθυσμούς τῆς υπαίθρου χώρας τοὺς ἔχον-
τας τόσῃν ἀνάγκην νὰ βελτιώσουν τὰ μέσα τῆς ἐρ-
γασίας καὶ τῆς καλυτέρας ζωῆς.

**Ἡ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ ἐγκατεστημένη ἰατρὸς κ.
Παναγιωτάτου,** ἀφοῦ ἔλαβε μέρος εἰς τὸ ἐν Μαδρίτῃ
συνελθὸν συνέδριον τῆς Διεθνoῦς Ἱστορίας τῆς Ἰα-
τρικῆς καὶ ὅπου ἔκρινεν ἀνακοίνωσιν περὶ Ἑραβι-
κῆς ἱατρικῆς στὴν Ἰσπανίαν, μετέβη κατόπιν εἰς Πα-
ρισίους ὅπου ὁμίλησε στὴν αἴθουσα τοῦ Institut Co-
lonial περὶ «λαϊσμανιάσεως» ἀσθενείας ποὺ μαστίζει
τὰ Μεσογειακὰ κράτη καὶ μεταδίδεται ἀπὸ τὸν συγ-
χωρισμὸ μὲ σκυλιά. Ἡ κ. Π. ἀπέσπασε στὸ τέ-
λος τὰ ἐνθουσιώδη χειροκροτήματα τοῦ πυκνοτάτου
ἀκροατηρίου. Ἡ δὲ εὐρίσκεται ἡ κ. Παναγιωτάτου
εἰς τὰς Ἀθήνας, ὅπου κάμνει σειρὰν διαλέξεων στὸ
ἀμφιθέατρο τῆς Ἰατρικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου.

Τριακόσαι περίπου Ἑλληνίδες τῆς Νέας Ὑόρκης
μέλη τῆς φιλοπτώχου ἀδελφότητος «Ἀγία Φοίβη»
ἐγκαινίασαν τὴν ἐφετεινὴν πνευματικὴν κίνησιν τῆς

Κοινότητος «Ἀγίου Σπυρίδωνος» Ὁμιλητὴς ἦτο ὁ
ἐφημέριος Ἀρχ. κ. Βασίλειος Λόκης, ὅστις, ὁμίλησε
περὶ τῆς Συγχρόνου Ἑλληνικῆς Κοινωνίας, τῆς ὁποίας
ἐξήτασε τὴν ἐθνικὴν, θρησκευτικὴν καὶ πνευματικὴν
μορφὴν. Ἡ διάλεξις ἐδόθη εἰς τὴν εὐρύχωρον αἴ-
θουσαν τῆς ἐκκλησίας τῆς Κοινότητος.

Πλούσιος ὁμογενὴς διέθεσε 45 περίπου ἑκατομ-
μύρια δι' ἀνέγερσιν Φυματολογικοῦ Ἰνστιτούτου ἐν
Ἑλλάδι.

Ὁ Ἀμερικανὸς καθηγητὴς Luis Morquio θεω-
ρεῖ τὸν ὀξὺν ρευματισμὸν τῶν ἄρθρων μὲ τὰς καρ-
διακὰς ἐπιπλοκάς του ὡς νόσημα κοινωνικὸν μεγάλ-
λης σπουδαιότητος, λόγῳ τῆς συχνότητος καὶ τῆς σο-
βαρότητός του

Κατὰ τὸ προσφάτως συνελθὸν ἐν Σικάγῳ Ἐθνι-
κὸν Συνέδριον Ψυχαγωγίας, ἐπροτάθη ὅπως ἡ ψυχα-
γωγία περιληφθῇ μετὰ τῶν ἐγκυκλοπαιδικῶν μαθη-
μάτων τῶν σχολείων.

**Ἐκλεκτὴ φίλη τῆς «Ἑλληνίδος», ἡ κ. Ἰουλί-
α Ρακτιβάν,** ταξιδεύουσα κατ' αὐτὰς στὴ Νότιον Ἀμε-
ρικὴν, μᾶς γράφει ἀπὸ τῆς Βραζιλίας γιὰ τὶς προσπά-
θειες ποὺ κάνουν κ' ἐκεῖ οἱ γυναῖκες γιὰ τὴν πολι-
τικὴ καὶ οἰκονομικὴ χειραφετήσιν των, καὶ γιὰ τὶς
πολλὰς ἐπιτυχίας ποὺ ἔχουν νὰ σημειώσουν ὡς τώρα
στὸν ἀγῶνα αὐτόν.

Ἡ δις Φωτούλα Παπακωνσταντίνου διωρίσθη
διδασκάλισσα τῆς ἀνοργάνου χημείας εἰς τὸ Κολλέ-
γιον Ἡσπερ Ναζαρέτ τῆς πόλεως Λόουελ τῶν Ἡν.
Πολιτειῶν.

Ἡ Παιδαγωγικὴ Ἑταιρεία τῆς Πράγας ἵδρυσε
παιδικὸν θέατρον, τὸ ὁποῖον διδὲν κ' ἐκαστὴν καλ-
λιτεχνικὰς παραστάσεις διὰ τὰ παιδιά. Ὁ σκοπὸς τὸν
ὁποῖον ἐπιδιώκει ἡ Ἑταιρεία εἶναι, νὰ προσανατο-
λίσῃ τὸ παιδικὸν θέατρον πρὸς τὰς ψυχικὰς ἀνάγκας
τοῦ παιδιοῦ καὶ νὰ ἀναπτύξῃ τὴν καλαισθητικὴν ἀγω-
γὴν τῆς νεολαίας.

Ἀρχίζουν κατ' αὐτὰς εἰς τὴν περιοχὴν τῆς Ἡπεί-
ρου, ὅπου ἔκειτο ἡ ἀρχαία Δωδώνη, ἀρχαιολογικαὶ
ἐρευναι, κατόπιν προσφίτων σημαντικῶν ἀλλ' ὅμως
τυχαίων εὐρημάτων. Ἡ δὲ τὸ δημοτικὸν Συμβούλιον
Ἰωαννίνων ἐψήφισε ὑπὲρ τοῦ σκοποῦ τούτου 100.000
δραχμῶν.

Τὸ βραβεῖον Νόμπελ τῆς χημείας ἀπενεμήθη φέ-
τος στὴν κ. Εἰρήνην Joliot Gurie. Περί τοῦ ἔργου
τῆς τόσον τιμηθεῖσης γυναικὸς θὰ γράψωμε στὸ
προσεχὲς τεῦχος.

Ἡ Ἀμερικανὴ Κυρία M. L. Montgomery,
ἐκληροδότησεν εἰς τὴν Ἑταρίαν Προστασίας τῶν
Ζώων τῆς Φιλαδελφείας χίλια δολλάρια ἐκφράσασα
εἰδικῶς τὴν ἐπιθυμίαν ὅπως διατεθοῦν διὰ τὶς γάτες.

Ἐδημοσιεύθη ἐσχάτως στὴν Ἰσπανίαν νόμος, ὑπο-
γεγραμμένος ἀπὸ τοὺς ὑπουργοὺς τῆς Ἐργασίας, τῆς

Δημοσίας Υγείας και της Κοινωνικής Προνοίας. Απορῶν τὴν καταπολέμησιν τῶν ἀφροδισιακῶν νοσημάτων. Δι' εἰδικῆς παραγράφου καταργεῖται ὁ διακανονισμὸς τῆς πορνείας, διότι αὕτη δὲν ἀναγνωρίζεται πλέον στὴν Ἰσπανία ὡς νόμιμον βιόποριστικὸν ἐπάγγελμα.

Μετὰ τὰς Ἡνωμένας Πολιτείας, τὴν Τουρκίαν καὶ τὴν Ἰσπανίαν, ἐκκυκλοφόρησεν ἐσχάτως καὶ ἡ Αὐστρία γραμματόσημον μὲ εἰκόνα γυναίκας. Τὸ γραμματόσημον αὐτὸ ἐξεδόθη ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς Ἡμέρας τῆς Μητέρας καὶ παριστάνει γυναῖκα πού κρατεῖ στὴν ἀγκυρὰ τὸ παιδί της. Ἡ εἰκόνα εἶνε ἔμορφη καὶ τὸ γαλάζιο χρῶμα τοῦ ἐνσήμου τὴν πλαισιώνει ταιριαστά.

Αἱ ἰθαγενεῖς γυναῖκες τῶν Ὀλλανδικῶν Ἰνδιῶν συνεκρότησαν ἐσχάτως συνέδριον στὴν Μπατάβια, στὸ ὁποῖο ἀντιπροσωπεύτηκαν περὶ τὰς 25 ὁργανώσεις. Συνεζητήθη ἡ καταπολέμησις τοῦ ἀναλφαβητισμοῦ καὶ τῆς πορνείας, ἐπίσης τὸ πῶς ἐπιχερᾶται ἡ οικονομικὴ κρίσις τοὺς ὄρους τῆς ζωῆς, καὶ ποῖα εἶνε τὰ καθήκοντα τῶν γυναικῶν πρὸς τὸ ἔθνος. Συγχρόνως μὲ τὸ συνέδριον, ὁργανώθη καὶ μία πολὺ ἐπιτυχὴς ἐκθεσις λαϊκῆς τέχνης.

Τὸ ζήτημα τοῦ πληθυσμοῦ ἐφελκύει εἰς μεγάλον βαθμὸν τὸ γενικὸν ἐνδιαφέρον στὴ Σουηδία. Ἡ Βουλὴ ἐπεφόρτισεν ἐσχάτως τὴν κυβέρνησιν νὰ διορίσῃ ἐπιτροπὴν, πού θὰ μελετήσῃ τὰ αἷτια τῆς ἐλάττωσεως τοῦ πληθυσμοῦ, ὡσαύτως τὰ ληπτέα μέτρα γιὰ τὴν προστασίαν τῶν μητέρων καὶ τῶν παιδιῶν, τὴν ἀναδιοργάνωσιν στὴν ἐκπαίδευσιν τῶν μαιῶν καὶ τὴν ἰδρυσιν περισσοτέρων μαιευτηρίων. Ἄλλο ζήτημα ὑπὸ ἐξέτασιν εἶνε ἡ ἀνεργία τῶν συζύγων. Ἀπεφασίσθη νὰ χορηγοῦνται ἐκ τοῦ δημοσίου ταμείου δάνεια στοὺς ἀρραβωνιασμένους, γιὰ νὰ μποροῦν νὰ παντρευτοῦν καὶ νὰ πληρῶνουν τὸ νοικοι τους. Ἐπίσης θὰ μελετήσῃ ἡ ἐπιτροπὴ τὸ πάντοτε φλέγον ζήτημα τῆς ἐξωσπυτικῆς ἐργασίας τῶν γυναικῶν.

Ὡς διάδοχος τῆς ἀποθανούσης Jane Addams διορίσθη στὴ διεύθυνσιν τοῦ ἐν Σικάγῳ Hull House ἡ κ. Kenneth N. Rich. Ἡ νέα διεύθυντρια εἶνε ἐκ τῶν δραστηριοτάτων φεμινιστριῶν καὶ ὑπῆρξεν ἄλλοτε πρόεδρος τοῦ Συλλόγου τῶν γυναικῶν ἐκλογέων τῆς Πολιτείας Ἰλลินοῖς.

Ἡ Τουρκικὴ κυβέρνησις διώρισε γιὰ πρώτη φορὰ γυναῖκα ὡς πρόεδρον ὁρκωτοῦ δικαστηρίου. Ἡ κ. Bayan Monin προεδρεύει τοῦ κακουργοδικείου τῆς Οὐσμᾶς.

Ἡ δεσποινὶς Ἰωάννα Ρουσσέν ἄνοιξε στὴν ὁδὸ Φιλελλήνων ἓνα τελείως μοντέρνο κατάστημα γιὰ εἶδη σπόρ. Κάθε κομψὴ κυρία βρίσκει ἐκεῖ πλεκτά, γάντια, τσάντες, ζῶνες, παπούτσια καὶ κάθε τι πού χρειάζεται γιὰ τὴ σπορτικὴ τῆς ἐνδυμασία. Ἡ δεσποινὶς Ρουσσέν εἶνε ἄξια συγχαρητηρίων γιὰ τὴ θαρραλέα τῆς πρωτοβουλία.

Κατάστημα Μιρώ, ὁδ. Κριεζώτου 11. Ἐπίσης ἐγκαινιάσθη τὸ νέον κατάστημα γυναικείων πλῶν Μιρώ τὸ ὁποῖον διευθύνεται ἀπὸ ἐκλεκτὴν Ἀθηναίαν κόρην. Πλὴν τῶν καπέλλων ἐκδέχεται διάφορα κομφοτεχνήματα γιὰ Πρωτοχρονιάτικα δῶρα καὶ ὅτι ἄλλο μπορεῖ νὰ δημιουργήσῃ ἡ γυναικεῖα καλαισθησία. Αἱ δύο αὗται δραστηρίαι νέαι ἔλυσαν κατὰ τὸν ὠραιότερον τρόπο τὸ ζήτημα τῆς γυναικείας ἐργασίας.

Ἀπέθανεν ἡ Δανὶς Karen Jerpe ἡ φίλη τῶν Ἀρμενίων, πού πέρασε τὸ μεγαλύτερον μέρος τῆς ζωῆς της στὴν Ἑγγύ· Ἀνατολὴ μετοξὺ τῶν Ἀρμενίων τῆς Οὐρφί τῆς Μεσοποταμίας, ὅπου ἔγινε μάρτυς τῶν σφαγῶν καὶ τῶν διωγμῶν τοῦ δυστυχοῦς αὐτοῦ λαοῦ. Μετὰ τὸν πόλεμον ἐκάλεσεν ἡ Κ. τ. Ε. τὴν Κ. J. νὰ ὁργανώσῃ τὴν περίθαλψιν τῶν γυναικοπαίδων πού εἶχαν ἐκτοπισθῇ ἀπὸ τίς ἐστίες τῶν Ἰδρυσιν τότε εἰς τὸ Ἀ' ἐπ' ἓνα Ἀσουλὸν ὑπὸ τὴν αἰγίδα τῆς Κ. τ. Ε. ὅπου κατέφευγαν οἱ διασωθέντες Ἀρμένιοι, τοὺς ὁποίους βοηθοῦσαν παντοιοτρόπως καὶ ἰδίως εἰς τὴν ἀνεύρεσιν τῶν διασπαρέντων μελῶν τῶν οἰκογενειῶν τῶν. Ὁ θάνατος ἀφῆρπασε τὴν μεγάλην φιλάνθρωπον ἀπὸ τὸ ἔργο στὸ ὁποῖον εἶχεν ἀφιερῶσαι ὅλη της τὴ ζωὴ. Θι τὸ ἐξακολουθήσουν βέβαια ἄλλοι, μὰ κανεὶς δὲν θὰ μπορέσῃ ν' ἀντικαταστήσῃ τὴν Karen Jerpe.

Τὸ 1930 ἡ Karen Jerpe ἐπιστρέφουσα ἀπὸ τὴν Δανίαν ὅπου εἶχε μετοβῇ νὰ ἀνακτήσῃ δυνάμεις καὶ συνεχίσῃ τὸ ἔργον της εἰς τὸ Ἀλέπ, ἐπέραςε ἀπὸ τὰς Ἀθήνας. Ἡ Πρόεδρος τοῦ Ε. Σ. Ε. κατὰ τὴν ὀλιγόμηρον διαμονὴν της, τῆς ἔδωκε μίαν εἰκόνα τῆς ἐργασίας πού τὴ τελευταία χρόνια ἔγινε στὴν Ἑλλάδα γιὰ τὴν προστασίαν τοῦ παιδιοῦ. Ἡ Karen Jerpe μὲ τὴν ἀγάπην πού εἶχε γιὰ τὰ παιδιά ἐξεδήλωσε ζωηρὸ ἐνδιαφέρον καὶ τὰ συγχαρητήριά της, δὲν παρέλειψε καὶ ἀπὸ τὴν Συρίαν ἀκόμη γιὰ τὰ ἐπαναλάβῃ εἰς τὸ πρὸς τὴν Πρόεδρον τοῦ Ε. Σ. Ε. γράμμα της.

Στὸν Καναδᾶ ἐξελέγη γεροισιαστὴς ἡ κ. Howard Fallis. Εἶνε ἡ δευτέρα γυναῖκα πού γίνεταί μέλος τῆς Γερουσίας. Ὡς γνωστόν, οἱ γεροισιασταὶ διορίζονται ἐκεῖ ἀπὸ τὸν πρωθυπουργόν.

Οἱ κάτοικοι τῆς περσικῆς πόλεως Μεσέντ ἐπανεστήσαν κατὰ τοῦ διατάγματος τῆς Κυβερνήσεως ὅπως φορέσουν καπέλα. Ἡ διαταγὴ περὶ καπέλου ἐφηρμόσθη χωρὶς σοβαρὰ ἐπεισόδια εἰς τὴν Τεχεράνην. Εἰς τὰς ταραχὰς τοῦ Μεσέντ ἐφονεύθησαν πολλοί. Ὁ Σάχης Ριζᾶ Χάν Παχλεβὴ εἶναι μεταρρυθμιστὴς ὅπως ὁ Κεμάλ καὶ ἐπιδιώκει τὸν ἐξευρωπαϊσμὸν τῶν Περσῶν.

Ἡ Διαχειριστικὴ Ἐπιτροπὴ Κληροδοτήματος Κωνστ. Ρακτιβάν ποσέφερεν εἰς τὸ ἔθν. Συμβούλιον Ἑλληνιδῶν δρχ. 20.000 ὡς ἐνίσχυσιν τῆς εὐρείας κοινωνικῆς καὶ φιλάνθρωπικῆς δράσεώς του.

Μουσικὴ κίνησις.

Μὲ τὴν πρώτη συναυλίᾳ τῆς Συμφωνικῆς Ὀρχήστρας τοῦ Ὡδείου Ἀθηνῶν ἐγκαινιάστηκε, ὅπως σχεδὸν πάντα, ἡ μουσικὴ κίνησις τῆς χρονιάς.

Τὸ πρόγραμμα πολὺ ἐνδιαφέρον, ἄρχισε μὲ τὸ Πρελούδιον καὶ Φούγκα τοῦ Μπάχ, τὸ γραμμένο ἀπ' τὸν συνθέτη γιὰ ἐκκλησιᾶστικὸ ὄργανον καὶ μετὰ γραμμένο γιὰ ὀρχήστρα ἀπὸ τὸν σύγχρονον Ἰταλὸ μουσουργὸ Ρεσπίγγι.

Ὁμολογοῦμε πῶς δὲν μένουμε ἐνθουσιασμένοι ἀπὸ τὴ μεταγραφὴ αὐτῇ, ἡ ὁποία μπορεῖ βέβαια νὰ γίνῃ ἀπὸ ἓναν ἀνώτερον συνθέτη γιὰ ἓνα ὁποιοδὴ τοτε λόγο, δὲν χρειάζεται ὅμως νὰ ἐκτελεσθῇ σ' ἓναν τόπο πού τόσο λίγο εἶναι γνωστός ὁ Μπάχ!

Ἐνορχηστρωμένο πλούσια καὶ μέχρη σκληρότητος μάλιστα ἡχητικῶς, ἔφ' ἄνε τὰ ὅρια τοῦ ἐπιδεικτικοῦ, χάνοντας τὴ μεγαλοπρέπεια πού χαρακτηρίζει τὸ ἔργο τοῦ θείου μουσουργοῦ. Γιὰ ὅσους ἐπῆγαν διψασμένοι γιὰ Μπάχ, τὸ ξάφνιασμα ἦτανε σχεδὸν δυσάρεστο!

Ἡ συμφωνία «Domestica» πού ἐδόθη ἀμέσως μετὰ ἦτανε ἐπίσης μιά πρώτη καὶ λίαν ἐνδιαφέρουσα ἐκτέλεσις γιὰ τὴν Ἀθήνα. Καὶ ὁ πῶς ἀπροετοίμαστος ἀκροατὴς κατῴρθωσε νὰ μῇ στή σκέψιν τοῦ συνθέτου. Τόσο ἐκφραστικὴ εἶναι ἡ προγραμματικὴ αὐτὴ μουσικὴ τοῦ Στράους.

Τὸ δεύτερον μέρος τοῦ προγράμματος μᾶς παρουσίασε μιά συμπληρικὴ περσινὴ μας γνωριμία, τὸν τυφλὸ Οὐγγρὸ πιανίστα Ἰμρε Οὐγγκαρ, τοῦ ὁποίου ἡ ἐμφάνησις ἐγέννησε καὶ πάλι τὸ ἐρώτημα ἂν πρέπει ἓνας καλλιτέχνης, ἀδικημένος ἀπὸ τὴ φύσιν, νὰ ἐμφανίζεται ἀπὸ σκηνῆς κινῶντας ἔτσι τὸν οἶκτον ἢ τὴν περιέργειαν τοῦ κοινοῦ. Δὲν μπορέσαμε ν' ἀκούσωμε τὸν κ. Οὐγγκαρ στὸ ρεσιτάλ του γιὰ νὰ τὸν κρίνομε πλατύτερα, ὁμολογοῦμε ὅμως πῶς ἡ ἐκτέλεσις καὶ ἐρμηνεία τοῦ βον κόνσέρτου τοῦ Μπετόβεν μᾶς ἄφησε ἀπόλυτα ἀδιάφορους. Εἶναι βέβαια καταπληκτικὸ τὸ ὅτι ἓνας τυφλὸς κατορθώνει νὰ μάθῃ πράγματα πού πολλοὶ μὲ τὰ μάτια τους δὲν κατορθώνουν, ἀλλὰ ἡ τέχνη ἔχει ἄλλες ἀπαιτήσεις καὶ τὸ περίεργον δὲν τὴν ἐνδιαφέρει. Ἡ συναυλία τελείωσε μὲ μιά ὡραία ἐκτέλεσις τῆς εἰσαγωγῆς ἀπὸ τὴν ὅπερα «Εὐφυνάνθη» τοῦ Βέμπερ. Περιττὸ βέβαια νὰ τονίσουμε πῶς ψυχὴ τῆς μουσικῆς αὐτῆς πανδαισίας ἦτανε ὁ Μητρόπουλος πού διηύθυνε μὲ πολὺ διάθεσιν καὶ μετρίον.

Στὴ Λαϊκὴ τῆς Κυριακῆς 10 Νοεμβρίου ἔλαβε μέρος ὡς σολιστ ὁ βαθύφωνος κ. Κ. Πέρσης ὁ ὁποῖος, ὅπως ὅλοι οἱ συνάδελφοί του Ἑλληνες, τραγούδησε τὰ στερεότυπα, In questa tomba τοῦ Μπετόβεν, τὴν ἄρια τοῦ «Don Karlos» τοῦ Verdi καὶ ἐπὶ πλέον τὸν ἀποχαιρετισμὸ τοῦ Βόταν ἀπὸ τὴν «Βαλκυρία» τοῦ Βάγνερ.

Ὁ κ. Πέρσης ἔχει βέβαια φωνή, δὲν τραγουδεῖ ὅμως μὲ στυλ, δὲν ἔχει καλὴ ἀρθρωση—ἰδίως στὰ

γερμανικά τὰ ὁποῖα θὰ ἦτανε ἴσως καλύτερα ἂν ἔλειπαν—καὶ ἔχει τὸ περίεργον ἐλάττωμα νὰ μὴ μπορῇ νὰ συγκρατήσῃ τὴ φράση του ἢ ὁποία σβύνη πρὸς τὸ τέλος παράδοξα. Βάζει ἴσως πολὺ δύναμιν στὴν ἀρχὴ ἀπὸ διάθεσιν νὰ δόσῃ πολὺ δυνατό ἤχο καὶ ἐξαντλεῖ ἔτσι τὴν ἀναπνοή του. Ἡ ὀρχήστρα ἔπαιξε πολὺ καλὰ τὸ «Εἰδύλλιον», τοῦ Σίγγερντ καὶ τὸ θάνατο τῆς Ἰζόλδης τοῦ Βάγνερ ἀπὸ τίς καλύτερες ἐρμηνείας τοῦ Μητρόπουλου.

»

Ἡ δεύτερη συναυλία τῆς Ὀρχήστρας μᾶς ἔδωσε τὴν εὐκαιρίαν ν' ἀκούσωμε τὸν τεύτορο τῆς Παρισινῆς Ὀπερας Georges Thill, καλλιτέχνη μὲ πολλὰ χαρίσματα, ἴσως ὄχι τόσο φωνητικὰ ὅσο μουσικά. Τραγουδεῖ μὲ μεγάλη εὐγένεια—συντελεῖ σ' αὐτὸ βέβαια καὶ ἡ κομψὴ γαλλικὴ γλῶσσα, πού τὴν μεταχειρίζεται κατὰ ἐξαιρετικὰ διαυγῆ τρόπο, κατέχει τὸ styl συνθετῶν καὶ ἔργων τὰ ὁποῖα ἐκτελεῖ καὶ εἶναι μὲ μιά λέξη μουσικώτατος. Ἡ φωνὴ του μεγάλῃ σὲ ἐνταση καὶ ἔκταση παρουσιάζει μόνον κάποια ἀνομοιογένεια στὸ σύνολο καὶ εἶναι κάπως σκληρὴ στὶς ἐπάνωνότες. Ὡς ἰδιοσυγκρασία εἶναι μᾶλλον ψυχρὸς.

Ἐτραγούδησε ἄριες ἀπὸ τὸν «Ριχάρδον τὸν Λεοντόκαρδον» τοῦ Götter, τοὺς «Ἀβενσεράγους» τοῦ Cherubini, τὴν «Ἐπίθεση τοῦ Μύλου» τοῦ Bruneau, ἐμπνευσμένη ἀπὸ τὸ ὁμόνυμον διήγημα τοῦ Ζολᾶ καὶ τὸν «Cid» τοῦ Massenet.

Ἡ ὀρχήστρα ἐξετέλεσε τὴν τετάρτην συμφωνία τοῦ Beethoven, τὴν ἐμπνευσμένην ἀπὸ τὸν ἔρωτά του πρὸς τὴν Τερέζαν Μπούσβικ, τὴν παλὴν του μαθήτριά, τὴν ἐρωτικὴ σκηνὴ ἀπὸ τὸν «Ρωμαῖον καὶ τὴν Ἰουλιέτταν» τοῦ Berlioz, καὶ τὴν «Ἰσπανικὴ Ραψωδία» τοῦ Ravel, ὅλα ἐρμηνευμένα λαμπρὰ κάτω ἀπὸ τὴ μπαγκέττα τοῦ Μητρόπουλου.

»

Καινούργιον ἄστρο φάνηκε στὸν καλλιτεχνικὸ οὐρανόν, ἡ δεκαπενταετής Γαλλίς βιολινίστρια Ginette Neyen ἓνα ἀπὸ τὰ σπάνια ἐκ τῶν ταλέντων, πού ἐρχονται γιὰ νὰ ἐκπλήξουν τὸν κόσμον. Ἡ μικρὴ καλλιτέχνης δρέπει κατ' αὐτὰς δάφνες στὸ Παρίσι, στὸ Λονδίνο καὶ στὸ Βερολίνο.

Σ. ΚΕΝΤΑΥΡΟΥ—ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΟΥ

ΠΑΡΑΚΑΛΟΥΝΤΑΙ θερμῶς οἱ συνδρομηταὶ τῶν Ἐπαρχιῶν καὶ τοῦ Ἐξωτερικοῦ, οἱ καθυστεροῦντες τὴν συνδρομὴν τῶν ὅπως τὴν ἀποστελεῖτε εἰς τὴν ταμίαν μας Καν Ρίτσαν Γ. Κορομηλά, ὁδὸς Διογένους Ἀσερτίου 6 Ἀθηναί. Ἐπίσης παρακαλοῦνται οἱ συνδρομηταὶ πού ἠλλαξαν διεύθυνσιν νὰ μᾶς γνωρίσουν τὴν νέαν των.

Εκδόσεις

Ευχαρίστως ἀγγέλλομεν τὴν ἐκδοσὶν τοῦ τρίτου τεύχους τοῦ παιδαγωγικοῦ φυλλαδίου τοῦ «Συλλόγου Γονέων» Ἀθηνῶν, τὸ ὁποῖον ἐκδίδεται κάθε τρεῖς μῆνες μὲ τίτλον «Πρακτικὲς ὁδηγίαι ἀνατροφῆς».

Εἰς τὸ φυλλάδιον αὐτό, ἐπιγραφόμενον «Ἐμεῖς καὶ τὰ παιδιά μας», ἡ Κα Ἑλμύνα Παντελάκη ἐκθέτει μέρος ἀπὸ τὴν πολυτίμον πειρὰν τῆς ὡς μητέρας ἐπιστήμονος, διὰ διάφορα ζητήματα καθημερινῶν σωματικῶν καὶ ψυχικῶν περιποιήσεων ποῦ ὀφείλουν οἱ μητέρες στὰ παιδιά τους.

Ἀναλύει λεπτομερῶς τὰ σχετικὰ ζητήματα καὶ ἀντὶ πολλῶν ὑπερβολικῶν καὶ ἀκάρπων φροντίδων, μὲ τὰς ὁποίας πολλὲς μητέρες ἀσκόπως καταπονοῦνται, προτείνει ἀπλούστερα μέσα καλῆς ἀνατροφῆς καὶ ψυχικῆς διαπαιδαγωγήσεως, προσεῖς εἰς περισσότερες οἰκογένειες.

Ε. Π.

Δ. Νικολοῦδη.—Φυγή.—Δράμα εἰς πράξεις τρεῖς μὲ πρόλογον τοῦ συγγραφέως. Στὸ ἔργο αὐτὸ θίγεται ἓνα ἀπὸ τὰ μεγαλεῖτερα προβλήματα τῆς μεταπολεμικῆς ἐποχῆς. Ἡ διαφορὰ τῶν ἀντιλήψεων τῆς νεωτέρας γενεᾶς ἀπὸ τὴν τῆς παρελθούσης, τὸ μὴ δυνατὸν τῆς συνεννόησεως μεταξὺ γονέων καὶ παιδιῶν, δὲν εἶνε ἐν τούτοις πρόβλημα μόνον ἑλληνικόν, εἶνε παγκόσμιον, καὶ τὸ γέννησε ἡ δυστυχία τοῦ μεγάλου πολέμου.

Ἡ ἀστική τάξις βρίσκεται ὡς γνωστὸν εἰς ἀδράνεια, ἂν καὶ πολυαριθμωτέρα τῶν ἀριστερῶν στοιχείων. Αὐτὸ ὅμως εἶνε σημεῖον ὅτι περὶ κρῖσιν, ποῦ μόνον ἡ ἐλευθέρᾳ ἀντιμετώπισις τοῦ ζητήματος, (ἐφ' ὅσον ἐννοεῖται λειτουργεῖ ἐλευθέρων κοινοβουλευτικὸν πολίτευμα) θὰ μπορούσε νὰ μαλακώσῃ καὶ νὰ μὴ βλῇ τὸ μῖσος τῶν τάξεων.

Τὴν θέσιν τοῦ δράματος ἀντιπροσωπεύει ἡ ἡρώς, κόρη ἀρχοντικῆς οἰκογενείας, ποῦ ἐγκαταλείπεται ἀπὸ τὸ μνηστῆρα τῆς, ὁ ὁποῖος, ὡς μηχανικὸς μᾶς μεγάλης ἐπιχειρήσεως, ἔκαμε καταχρήσεις καὶ κατεδικάζεται εἰς διετὴ φυλάκισιν. Ἡ κόρη πίπτει στὴν παγίδα τοῦ κομμουνισμοῦ, ἐγκαταλείπει τὸ πλούσιον σπῖτι τῆς, τὴν μητέρα τῆς καὶ ζῇ μόνη τῆς, ἀνλαβοῦσα τὴν βιοπάλη μὲ τὶς ἴδιες τῆς δυνάμεις. Νικᾷται ὅμως ἀπὸ τῆ ζωῇ αὐτῇ, γιὰ τὴν ὁποία δὲν εἶνε ὀπλισμένη, καὶ ὅταν μετὰ διετίαν συναντᾷ πάλιν τὸν πρῶτον ἀρραβωνιαστικὸν τῆς βγαλμένο πᾶ ἀπὸ τὴ φυλακὴν, ποῦ τῆς προτείνει νὰ ζήσουν μαζὺ, σκοτώνεται, θέτει τέρμα στὸ ἀδιέξοδον καὶ στήν πλάνην στὴν ὁποία μόνον ἠφυγὴ ἀπὸ τῆ ζωῇ μπορεῖ νὰ τὴν γλυτώσῃ.

Τὸ ἔργο, ὅπως ἀναφέρει ὁ συγγραφεὺς στὸν πρόλογόν του, δὲν ἔγινε δεκτὸν ἀπὸ τὸ Ἑθν. Θέατρο καὶ δὲν παρεστάθη ἕως τώρα ἀπὸ κανέναν ἄλλον θίασον. Διαβάζεται καλὰ καὶ μ' ἐνδιαφέρον, πρέπει ὅμως νὰ τὸ ἰδῇ κανεὶς στὸ θέατρο γιὰ νὰ κρίνῃ καὶ τὴν δραματικὴν του ἀξία. Ἡ λογοτεχνικὴ του εἶνε ἀναμφισβήτητος.

Τατιάνα Δ. Σταύρου. *Οἱ Πρῶτες Ρίζες.*—ἈΘῆναι 1936. Ἑκδόσεις Κύκλου.

Τὸ μυθιστόρημα αὐτό, τοῦ ὁποῖου ἐδημοσιεύσαμεν ἓνα κεφάλαιον στὸ προηγούμενον τεῦχος, ἐρχεται νὰ στερεώσῃ ἀκόμη περισσότερον τὴν λογοτεχνικὴν φήμην τῆς κ. Σταύρου, ἡ ὁποία διὰ τοῦ πρώτου τῆς ἔργου «Ἐκεῖνοι ποὺ ἔμειναν» κατέκτησεν ἀμέσως τὸ Ἑλληνικὸν ἀναγνωστικὸν κοινόν.

Στὸ καινούριον τῆς ἔργον ἡ συγγραφεὺς πέρνει ὡς θέμα τὸν προσφυγικὸν κόσμον περιγράφει μὲ θαυμαστὴν παραστατικότητά τῃ δυστυχίαν, τὶς ταλαιπωρίας, τὴν κατάντια ἐκείνων, ποῦ ἓνας ἀνεμοστρόβιλος ξεριζώσῃ ἀπὸ τὶς πατρίδες, ἀπὸ τὰ σπῖτια τους καὶ τοὺς ἐρριξεν ἐδῶ στὴν Ἑλλάδα σ' ἓνα περιβάλλον ψυχρὸ, ἀδιέφορον καὶ ἀταθές. Οἱ περιγραφὰς μὲ τὶς συγκινητικὰς λεπτομέρειες τῆς προσφυγικῆς ζωῆς κατὰ τὸν πρῶτον καιρὸ μετὰ τὴν Μικρασιατικὴν καταστροφὴν, δείχνουν ὅτι ἡ κ. Στ. εἶδε τὴν τραγωδίαν αὐτὴν ἀπὸ πολὺ κοντὰ. Τὸ νέο βιβλίον τῆς ποῦ διαβάζεται μὲ ἀδιάσπαστον ἐνδιαιρέσει, πρέπει νὰ μείνῃ καὶ ὡς ἓνα ντοκουμέντον μᾶς ἀπαίσιος ἐποχῆς, μᾶς τρομερὰς περιπέτειας. Ἀλλ' ἀνεξαρκήτως αὐτοῦ, τὸ ὕψος τῆς κ. Στ. ποῦ τόσο στὰ διηγήματά τῆς ἐθαυμάσθη, σκλαβώνει καὶ πάλιν σὲ μεγάλο βαθμὸν τὸν ἀναγνώστην στὸ μυθιστόρημα αὐτό, καὶ θέτει τὴν συγγραφέαν στὴ πρώτη γραμμὴ τῶν συγχρόνων πεζογράφων.

Ἑλένης Ζούζουλα «*Οἱ Ροβινσῶνες καὶ ὁ Βασίλειός τους*». Ἀθῆναι 1935. Ἡ ἀκούραστη συγγραφεὺς τῶν παιδιῶν, ἡ κ. Ἑλένη Ζούζουλα, χάρισε στὰ Ἑλληνόπουλα, κοντὰ σὲ τόσα ἄλλα τῆς τερπνὰ διηγήματα ποῦ ἐξέδωκε, τὸ ἀνωτέρω καινούριον βιβλίον γεμάτον περιπέτειας, ταξείδια, ναυάγια, ποῦ κρατοῦν ἀδιάσπαστον τὸ ἐνδιαφέρον τῶν μικρῶν ἀναγνωστῶν.

Ἡ κ. Ζ. εἶνε πᾶς ἡ κατ' ἐξοχὴν συγγραφεὺς τῶν παιδιῶν, καὶ οἱ Ἑλληνίδες μητέρες τῆς χρεωστοῦν ἀμέριστην εὐγνωμοσύνην γιὰ τὴν καλὴν πνευματικὴν τροφήν ποῦ παρέχει στὰ μικρά τους.

Τὸ βιβλίον ἐξετύπωσε καλλιτεχνικῶς ὁ Πυρσός, τὶς δὲ εἰκόνες ἐφιλοτέχνησεν ὁ γνωστὸς καλλιτέχνης κ. Γ. Λουκίδης.

Ὑπὸ τῆς ἱατροῦ κ. Χρυσούλας Ἰωαννιμίδου ἐξεδόθη βιβλίον μὲ τίτλον: «Ἡ ὁμορφιά μας». Ἡ συγγραφεὺς στὸ ἔργον αὐτὸ ὁδηγεῖ στὰ μυστήρια τοῦ γυναικείου καλλωπισμοῦ καὶ ἰσχυρίζεται ὅτι μὲ τὴν ἐξέλιξιν τῆς ἐπιστήμης καὶ μὲ τὰς προόδους τῆς, ὡς πρὸς τὴν προαγωγὴν τῆς ἀνθρωπίνης καλλονῆς θὰ κατορθώνεται ὅχι μόνον ἡ διατήρησις τῆς γυναικείας ὁμορφιάς, ἀλλὰ καὶ ἡ ἐπιδιόρθωσις φυσικῶν ἢ ἐπικτήτων ἀσχημιῶν.

Οἱ Ἐπίνοι τοῦ Πινδάρου. Τὸ τελευταῖον ἔργο τῆς κ. Καλλ. Ἑλεοπούλου, γιὰ τὸ ὁποῖον ἔγραψε στὸ προηγούμενον τεῦχος τόσον εὐμενῶς ἢ ἐν Παρισίοις συνεργάτης μας κ. Πολ. Λάσκαρι, ἔτυχε ἐνθουσιώδους ὑποδοχῆς ἀπὸ τὸν διανοούμενον κόσμον. Ἡ «Ἑλληνίς»

Οἱ γιορτὲς καὶ τὰ παιδιά μας

Πλησιάζουν οἱ γιορτὲς τῶν Χριστουγέννων, γιορτὲς ἰδίως παιδικῆς.

Καὶ ὁ καθένας θέλει νὰ προσφέρῃ κάποια χαρὰ στὸ παιδί του κατὰ τὴν συνήθειάν μας μὲ τὸ παιγνίδι.

Εἶναι γνωστὸ δὲ ὅτι ἡ Παπαστρατέιος Δημοσιὰ Σχολὴ Παιγνιδίων καὶ Διακοσμητικῆς, τώρα καὶ λίγα χρόνια ἔχει δώσει τὸν τόνο τῆς σ' αὐτὸ καὶ τοῦ προσέδωκε χαρακτῆρα καθαρῶς ἑλληνικόν. Τὰ ξύλινα τῆς παιγνίδια—μοντέλλα περίπου 200,—οἱ θαυμάσιες κοῦκλεις τῆς, ποῦ καθόλου δὲν ὑπολείπονται ἀπὸ τὶς περιφημῆς τοῦ Λέντσι καὶ τῆς γερμανικῆς τῆς Κάιτε Κρούζε, οἱ τύποι τῆς οἱ χιουμοριστικοὶ καὶ οἱ παρμένοι ἀπὸ τῆ ζωῇ τοῦ τόπου μας, (μοντέλλα περίπου 400, τὸ χάρτινόν τους παιγνίδι μποροῦν ἀσφαλῶς νὰ δώσουν μεγάλη χαρὰ στὸ παιδί μας. Ἀλλὰ καὶ τὸ τμήμα τῆς Διακοσμητικῆς ποῦ δημιουργεῖ μὲ τὴν ὁλοένα τελειοποιούμενην τεχνικὴν του καὶ τὴν ποικιλίαν αὐτῆς—ἀερογραφία, στάμπα κλπ.—ἔστρεψε τὴν προσοχὴν του κοντὰ ἐργα γιὰ τοὺς μεγάλους καὶ στὰ ἔργα τὰ προοριζόμενα γιὰ τὰ παιδιά.

Πῆρε τὰ παραμύθια μας ὡς καὶ τὴν ἐμπνευσι αὐτῶν τῶν ἰδίων μαθητῶν καὶ τὰ ἐφήρμοσε στὰ πράγματα τοῦ παιδιοῦ—τὸ τραπεζομάνηλό του, τὸ πετοστάκι του, τὴν ποδιά του, τὸ φόρεμά του κλπ. Τὶ ὠραιότερον δῶρον λοιπὸν ἀπὸ τραπεζομάνηλον, στὸ ὁποῖον βλέπει τὸ παιδί μὲ ὅλα τὰ χαρούμενα χρώματα ζωγραφισμένο τὸ παραμῦθι ποῦ ἀκούει ἀπὸ τὴν μητέρα του, ἀπὸ τὴν ποδιά ἢ τὸ φόρεμα στὸ ὁποῖον καμαρώνει τὰ ζῶντα, τὰ σουλιά, τὰ λουλούδια γιὰ τὰ ὁποῖα τοῦ μίλησε ὁ δάσκαλός του ἢ τὰ ὁποῖα τὸ ἴδιο πρόσθεσε στὸν κήπο;

Νομίζομε ὅτι τὰ δῶρα, τὰ ὁποῖα μᾶς προσφέρει ἡ πρωτότυπη αὐτὴ σχολή, τὰ καλλιτεχνικώτατα καὶ παιδαγωγικά, πρέπει νὰ τὰ προσέξωμε, ἐφόσον μάλιστα ὅλα εἶναι δημιουργήματα τῶν παιδιῶν, καὶ νὰ τὰ προτιμήσωμε ἀπ' ὅλα τὰ ἄλλα.

ΠΑΡΟΡΑΜΑΤΑ: Στὸ προηγούμενον τεῦχος εἰσεχώρησαν στὴ νεκρολογία τῆς ἀειμνήστου Χρυσάνθης Γεωργαντᾶ λάθη, ποῦ ἐπιθυμοῦμεν νὰ διορθώσωμεν. Στὴν 11ῃ γραμμῇ ἀναγνώσατε γυναικὲς μὴ τ ἔ ρ ε ς· στὸν τελευταῖον στίχον ἀντὶ ἐσωτέρας ἀ ν ω τ ἔ ρ α καὶ ἡ ἡμερομηνία ἀντὶ 5/7 πρέπει νὰ εἴνε 1/9.

Οἰκοκυρικὴ καὶ Ἑπαγγελματικὴ Σχολή

Ἑνώσεως τῶν Ἑλληνίδων, Ἀκαδημίας 31.

Τὸ τμήμα φορεμάτων, ὑπὸ νέαν ἀνεγνωρισμένην ὁπτιαν, δέχεται παραγγελίας διὰ φορέματα καὶ ἐπανωφόρια μὲ ταχεῖαν καὶ ἐγγυημένην ἐκτέλεσιν. Ἐπίσης καὶ τὰ ἄλλα τμήματα, ἀσπρорροῦχων, καπέλων, κεντημάτων κλπ.

χαίρει ἰδιαίτερος καὶ ὑπερφηανεύεται γιὰ τὴν ἐπιτυχίαν αὐτὴν καὶ γιὰ τὴν ὅλως ξεχωριστὴν διάκρισιν μιᾶς γυναικὸς καὶ δημοσιεύει εὐχαρίστως μερικὰς περικοπὰς κριτικῶν, ποῦ ἔγραψαν ἄνδρες γιὰ τὸ ἔργον τῆς στὸν καθημερινὸν καὶ περιοδικὸν τύπον:

Στὴν «Καθημερινήν» τῆς 21/11 γράφει ὁ κ. Π. Λεκατσᾶς:

«Ὁμολογοῦμε πὺς ἡ γυναικεία διανόησις τῆς χώρας μας δὲν μᾶς εἶχε συνηθίσει σὲ παρόμοιες ἐκπλήξεις... Μὰ ἓνα κριτικὸν ἔργο, σὺν τὸ βιβλίον τῆς κ. Ἑλεοπούλου, τόσο ἀποφασιστικόν, τολμηρὸν πάνω σ' ἓνα θέμα, τόσο ὑψηλὸ καὶ ἀπόκρημνον, εἶνε μιὰ ἐξαιρεσι φωτεινὴ καὶ ἀποσπᾷ τὸν θερμότερον ἔπαινον».

Στὴ «Νέα Ἑστία», τῆς 1 Νοεμβρίου, γράφει ὁ κ. Παναγιωτόπουλος:

«Οἱ κλασικοὶ ἔχουν τὴν μεγάλην ἱκανότητα ν' ἀνανεύωνται. Ἀρκεῖ νὰ ξέρει κανεὶς τι θ' ἀντλήσῃ καὶ πὺς θ' ἀντλήσῃ ἀπὸ τὸν ἀδαπάνητον θησαυρό. Ἡ κ. Ἑλεοπούλου τὸ ξέρει καὶ τὸ παραξέρει. Σ' ἔξη κεφάλαια, μὲ θαυμαστὴ ἀναμεταξύ τους ἀλληλουχίαν ὁ ἀπρόσιτος Πίνδαρος γίνεται ὅσον μπορεῖ νὰ γίνῃ προσεγγιστός...».

Τὰ «Νεοελληνικά Γράμματα», γράφουν:

«... Ὀλίγοι, θαρρῶ, κριτικοὶ κατέχουν τὸ θέμα, τοὺς τόσο πολλοὶ καὶ ὀλίγοι τὸ ἔχουν τόσο πρόχειρον! Ἀπ' αὐτὴν λοιπὸν τὴν ἀσφάλειαν προέρχεται—ὄχι μόνον τὸ πλῆθος κ' ἡ σωστὴ τοποθέτησις τῶν παραδειγμάτων, τὰ ντοκουμέντα τῆς μελέτης, ἀλλὰ καὶ τοῦ κριτικοῦ νοῦ ἡ πολυτροπία κ' ἡ εὐστροφία κ' ἡ πρωτοτυπία, καὶ τὸ πλῆθος τῶν ἀπροσοδόκητων ἀποφύσεων...».

Ἐξεδόθη τὸ πρῶτον τεῦχος (Νοέμβριος 1935) τοῦ μηνιαίου γαλλικοῦ περιοδικοῦ «L'Hellenisme Contemporain», μὲ πλουσίαν κ' ἐνδιαφέρουσαν ὕλην. Διευθύνεται ἀπὸ τὴν κυρίαν Ἑριέτταν Ἀβαταγγέλου, τῇ συνεργασίᾳ τοῦ γνωστοῦ λογοτέχνου κ. Τέλλου Ἀγρα.

Ἐξιδόθη Ἑυπαλίνοσ δ' Ἀρχιτέκτων τοῦ Paul Valéry τῆς Γαλλικῆς Ἀκαδημίας κατὰ ὠραίαν μετάφρασιν τῆς κ. Ἑλλης Λαμπρίδου, καὶ μὲ πρόλογον τοῦ κ. Ἀγγ. Σικελιανοῦ.

Ἐλήφθη στὰ γραφεῖα μας τὸ 3ον τεῦχος τοῦ περιοδικοῦ «Ἀτομικὴ ψυχολογία» ἐκδομένου ὑπὸ τοῦ κ. Δημ. Μωραΐτου.

Ἐξεδόθη ὁ 4ος ἀριθμὸς τοῦ λαμπροῦ περιοδικοῦ τοῦ Συλλόγου Γονέων «Πρακτικὲς Ὀδηγίαι Ἀνατροφῆς», μὲ θέμα «Πὺς θὰ καλητερεύσουν οἱ γονεῖς», ὑπὸ τῆς κ. Ζωῆς Φράγκου.

Ἐλήφθη εἰς τὰ γραφεῖα μας τὸ νέον ἔργον τῆς κ. Κλ. Δίπλα-Μαλάμου «Γυναικεῖαι ψυχαί». Περί τοῦ βιβλίου αὐτοῦ θὰ γράψωμε στὸ προσεχές τεῦχος.

Ωφέλιμοι γνώσεις

Ἡ κόκκινη μύτη ὀφείλεται κάποτε σὲ στομαχικὲς ἢ ἐντερικὰς διαταράξεις καὶ πρέπει νὰ ἐξετάσῃ κανεὶς τὸ ζήτημα ὑπὸ τὴν ἐποψὴν αὐτῆς, συγχρόνως νὰ μὴ γίνεταί κατάχρησις φαγητοῦ.

Ἴδου ὁμῶς καὶ μία συνταγὴ ἢ ὁποία μπορεῖ νὰ ἔχῃ καλὸ ἀποτέλεσμα. Ἀνομίξατε:

Γάλα ἀμυγδάλων	200 γραμ.
Ἀσπιρίνη	6 "
Ἄρωμα ρόδων	4 "

Ἀλείψετε τὴν μύτη δι' αὐτοῦ κάθε πρωί.

Τὰ ἄσπρα ἀντλαξένια παπούτσια καθαρίζονται μὲ φανέλλα ποὺ βρέξαμε μὲ οἰνόπνευμα καὶ σαπουνάδα. Τὰ δὲ μαῦρα ἢ χρωματιστὰ καθαρίζονται μὲ βενζίνη.

Ὅταν τρίζουν τὰ παπούτσια ἀλείφουν τις σόλες κι' ἐν ἀνάγκῃ ὅλο τὸ πεσί, μὲ λινέλαιο, ποὺ ἐμποδίζει τὸν δυσάρεστον αὐτὸν κρότο.

Γιὰ νὰ μὴ γηράσκετε γρήγορα εἶνε ἀπαραίτητο ν' ἀναπαυθῆτε μιὰ φορὰ τὴν ἡμέρα. Δὲν ὑπάρχουν στὸ σπῆτι τόσες δουλιές γιὰ τὴ μητέρα, γιὰ τὴ νοικοκυρά, ὥστε νὰ μὴ μπορῇ νὰ διακόψῃ τὴν ἐργασίαν της ἔστω καὶ γιὰ μιὰ ὥρα, τὸ πρωὶ ἢ σὺν τῷ μεσῶν τῆς ἡμέρας νὰ μένῃ μόνη μὲ τὸν ἑαυτὸ της καὶ νὰ συγκεντρωθῇ. Αὕτῃ εἶε ἢ πῶς καλῇ ἀνάπαυσις γιὰ τὴν ἀνεκὴν οἱ σωματικὰς δυνάμεις καὶ πέρνουν καινούρια ὥθησι οἱ ψυχικὰς.

Γιὰ νὰ καθαρίσετε τὰ σφουγγάρια σας, βάλτε τα σὲ πολὺ ζεστὸ νερὸ μὲ ἀλάτι ἢ βόρακα καὶ πιέξτε τα ὅσον μπορεῖτε πῶς ζεστά. Θὰ τὸ ἐπαναλάβετε ὡς που νὰ γίνουν τὰ σφουγγάρια ἄσπρα.

Οἱ τόσον ἄσχημοι λεκέδες σὲ βερνικωμένα ἐπιπλα βγαίνουν εὐκόλῃ μ' ἓνα ἄλκολιν πρακτικὸ μέσον. Κάνομε ἓναν πολτὸ ἀπὸ μιὰ σταγόνα λάδι καὶ λίγη στάχτη σιγάρου, ἀλείψετε μ' αὐτὸν τὸν λεκὲ καὶ τρίβομε δυνατὰ, κατόπιν σκουπίζομε τὸν πολτὸ μ' ἓνα καθαρὸ πανί καὶ σὺν τῷ τέλος τρίβομε μ' ἓνα μάλλινο κουρέλι τὸ ὁποῖο ἔχομε βρέξει μ' ἐλάχιστο πετρέλαιο ἢ λάδι.

Κάποτε ἀνακαλύπτομε καὶ σὺν ὕφασμα τῆς πολυθρόνας κάποιον λεκὲ ἀγνώστου προελεύσεως. Πέρνομε τότε ἀπὸ τὸ φαρμακεῖο λίγη σκόνη ἀπὸ γιούσουρο καὶ κάνομε μ' αὐτὴν ἐπίσης ἓναν πολτὸ μὲ βενζίνη τὸν ὁποῖον βάζομε ἐπάνω σὺν τῷ λεκὲ καὶ τὸν ἀφίνομε νὰ στεγνώσῃ. Κατόπιν τὸν ἀμαίρουμαι μὲ μαλακὰ βούρτσας.

Οἱ ψάδες τῶν καρεκλῶν γίνονται μὲ τὸν καιρὸ σκοῦρες καὶ ἄσχημες. Ἐνδείκνυται τότε τὸ νέφτι, μὲ τὸ ὁποῖο βρέχομεν ἓνα πανί καὶ τρίβομε δυνατὰ τὴν πλεχτὴ ψάδα, ποὺ ἀμέσως θὰ λάβῃ φρεσκαρισμένη ὄψη.

Ἀντικείμενα ἀπὸ μπροῦντζο καθαρίζομε μ' ἓνα μαλακὸ πετρί καὶ σπῆρτο ἢ μὲ πολὺ ἀραιὰ ἀμμωνία, μὲ τὴν ὁποία βρέχομεν ἓνα μαλακὸ σφουγγάρι κατό-

πιν σκουπίζομε καλά. Στὸ τέλος τρίβομε δυνατὰ μὲ ἓνα μαλακὸ πανί.

Γιὰ νὰ καθαρισθοῦν στενὰ γυάλινα ἀνθοδοχεῖα κάνομεν ἓνα διάλυμα ἀπὸ νερὸ, λίγο ἀλάτι καὶ ξίδι, κόβομε σὲ ψιλὰ κομματάκια φλούδες ἀπὸ πατάτες καὶ αὐτὰ καὶ γεμίζομε μὲ αὐτὰ ὅλα τὰ βάζα. τ' ἀφίνομε λίγην ὥρα νὰ σταθοῦν καὶ τὰ ξεπλένομε μὲ ζεστὸ νερὸ.

Γιὰ τὸν τραπέζι.

Βασιλόπητα Πολίτικη. Δόσεις: 1 ὀκτῶ ἀλεύρι, 100 δράμ. βούτυρο, 120 δράμ. ζάχαρι, 100 δράμ. γάλα, 6 αὐγά, λίγο γλυκάνισο, μαστίχα, μαλέπι καὶ ἀλάτι, 5 δράμ. μαγιά τῆς μπύρας.

Κατασκευὴ: Πιάνετε πρῶτα τὴ μαγιά τῆς μπύρας μὲ λίγο χλιαρὸ γάλα καὶ λίγο ἀλεύρι, καὶ σὺν εἶνε ἀρκετὰ μαλακὰ σὺν προζύμῳ, τὴν ἀφίνοτε νὰ φουσκώσῃ. Κατόπιν λύνετε τὸ βούτυρο καὶ τὸ τρίβετε λίγο μὲ τὸ ἀλεύρι, ὕστερα ρίχνετε μέσα τ' αὐτὰ κτυπημένα, τὴν μαστίχα, τὸ μαλέπι καὶ τὸ ἀλάτι καὶ ἀρχίζετε νὰ ζυμώνετε ρίχνοντας πότε λίγη ζάχαρη, πότε τὴν ἔχετε ἀναλύσει σὺν νερὸ τοῦ γλυκάνισου καὶ πότε λίγο γάλα. Ὅ,τι χύνετε μέσα στὴ ζύμη πρέπει νὰ εἶναι χλιαρὸ, γιὰ νὰ μὴ κρυώνῃ τὸ ζυμάρι. Ἀποῦ ζυμώσετε ἀρκετὰ, ἂν ἡ μαγιά ἔχει ἀνεβῇ καλὰ, τὴν ζυμώσετε λίγο καὶ τὴν ρίχνετε μέσα στὴ ζύμη. Ἐξακολουθεῖτε νὰ ζυμώνετε, ἔως ὅτου ἡ ζύμη γίνῃ μαλακὰ καὶ ἐλαστικὴ. Τότε τὴν ἀφίνοτε σὲ ζεστὸ μέρος καὶ σὲ 3—4 ὥρες εἶναι ἕτοιμη γιὰ πλάσιμο.

Τὸ μῆλο εἶναι τὸ πῶς κατάλληλη φρούτο πρὸς καταστολὴν τῆς δίψας γιὰ τοὺς πεζοποροῦντας. Μετὰ τὸ γεῖμα ὑποβοηθεῖ τὴν πέψη, γιὰ τὴν προκαλεῖ ἀφθονή ροὴ σιέλου. Γιὰ κείνους ποὺ τρῶν γρήγορα καὶ πᾶσχουν ἀπὸ ἀεροφαγία, εἶνε ὠφελιμώτατα καλῶς μασώμενα. Ὑποβοηθοῦν τὴν ἐκκρίσιν τῶν ἐντερικῶν ἀδένων. Οἱ πᾶσχοντες ἀπὸ στομαχικὴ ἀτονία πρέπει νὰ τὰ μασοῦν καλά, γιὰ τὴν ἀλλοιῶς φέρουν πύρωσιν. Γιὰ κείνους ποὺ δὲν μποροῦν νὰ τὰ μασήσουν καλά, συνιστᾶται νὰ τὰ ψήνουν πρῶτα τὸ μῆλο μαλακῶναι τότε, γίνεται θρεπτικώτερο καὶ δὲν χάνει τίποτε ἀπὸ τὴν γεῦσιν του. Ἐὰν μετὰ τὸ ψήσιμο προστεθῇ λίγη ζάχαρι, κανέλλα ἢ μοσχοκάρυδο, καὶ χυμὸς λεμονιοῦ, γίνεται ἀνεκτὸ καὶ ἀπὸ τὰ πῶς εὐαίσθητα στομάχια. Ὡς κομπόστα τὸ μῆλον ἐπίσης εἶνε πολὺ εὐπλεπτο καὶ θρεπτικόν. (Περιοδικὸν «Υγεία»)

Κομπόστα ἀπὸ πορτοκάλια. Κόβετε τὰ πορτοκάλια σὲ ψιλὰς στρουγγυλὰς φέτες καὶ τις τοποθετεῖτε σὲ μιὰ γυάλινη βαθεῖα ἀπλάδα, ἀποῦ ἀφ' ἡρῆσετε προηγουμένως τὰ κοκκῶδη. Προηγουμένως ἔχετε τριψὲ ἐπάνω σὲ ζάχαρι τις φλούδες τῶν πορτοκαλλῶν γιὰ ν' ἀπορροφήσῃ τὸ αἰθέριον ἔλαιον, κάνετε ἓνα δεμένο σιρόπι ποὺ τὸ ἀρωματίζετε μὲ ῥῶμι μαρσάκινο ἢ κίρς, καὶ τὸ χύνετε βραστὸ ἐπάνω στὶς φέτες τῶν πορτοκαλλῶν. Σερβίρετε τὴν κομπόστα αὕτῃ, εἰ δυνατόν, παγωμένη.

Πίναξ περιεχομένων ΙΕ'. τόμου τῆς «Ἑλληνίδος» 1935

Ἀθάνας, ἡ Ἀγκαλιὰ τῆς Μάνας σ. 51.
Α. Κ. Κατασκηνώσεις τῶν Ἑλληνίδων Ὀδηγῶν σ. 57.
Ἀλέξανδρος Μέν. Δουξ Ρωσσίας Δύο Ἀδελφές σ. 245.
Ἀλληγογραφία: σ. 45.
Ἀνθρωπιστικὴ δρᾶσις τῶν γυναικῶν: σ. 124.
Ἀποστολίδου Ἑλλή: Ἀντικὴ ἐορτὴ στὴν Ἑλβετία σ. 33.
Ἀπ' ὅλον τὸν κόσμον: σ. 46, 238.
Ἀχέλις Ἑλλή: Ἡ μεταρρύθμισις τοῦ ἡμερολογίου σ. 163.
Βλαδίκα Δίστα. Ποιήματα: Μετ. Βολῆς σ. 10. Φθινόπωρο σ. 12. Μανούλα σ. 50. Τὸ Ζηρίνειον Ἀναρροτήριον σ. 115.
Βοντζαλίδου Ἑλλή: Στὸ νοσταλγὸ μου, ποίημα σ. 82.
Γαλλικὴ σελίς: σ. 24, 48, 72, 96, 120, 144, 176, 208, 241, 264.
Γιάτρισσα: Ἡ ἀναπνοὴ σ. 105.
Γόγα Καλλέργα: Μητέρα—Παιδί σ. 146.
Διαμαρτυρία Γυναικῶν σ. 242.
Διεύθυνσις: 1935 σ. 1. Ἡ Λαμπρινὰ Σχολή σ. 28. Τὰ χρόνια 50 τοῦ Ἐθαγγελισμοῦ σ. 41. Λήδα Κουρούκλη σ. 41. Τὴν κάμωμε τὰ κορίτσια μας, σ. 49. Ἡ κ. Avril de St. Croix σ. 53. Αἱ βραβευθεῖσαι ὑπὸ τῆς Ἀκαδημίας Ἑλληνίδες σ. 112. Τμήμα Ἑργασίας τοῦ Ἑθν. Συμβ. σ. 121. Οἱ Ἀμερικανίδες σ. 128. Ἡ εἰσοδος τῶν γυναικῶν τῆς Τουρκίας στὴν πολιτ. ζωὴ σ. 134. Αἱ Ἰταλίδες σ. 161. Οἱ ὑπηρέτριες σ. 165. Δημοτικὴ καὶ Νεοδημοτικὴ σ. 170. Λιθουανικὸς μῦθος σ. 193. Ὁ καλῶς ἐννοούμενος κοινωνισμὸς σ. 209. Ἐντυπώσεις ἀπὸ τὴν Γερμανία σ. 225. Αἱ γυναῖκες τῆς Αἰγύπτου σ. 226.
Δίπλα Μαλάμου Κλ.: Στροφές, ποίημα σ. 82.
Εἰδήσεις: σ. 20, 43, 66, 87, 133, 173, 204, 233, 257.
Ἐκδόσεις: σ. 22, 40, 69, 89, 117, 141, 166, 206, 260.
Ἐκδόσεις: Ὑπὸ Α. Ρ. σ. 42, 61, 83, 109, 116, 151, 200, 233.
Ε. Κ.: Ποίημα Μαρία Pleine Kirche σ. 221. Δίχως καὶ σ. 250.
Ε. Α. Εἰς τὰς νοσοκόμους μου, ποίημα σ. 251.
Ἐλεοπούλου Καλ.: Ἡ ἀνωτέρα μόρφωσις τῶν κοριταίων σ. 2.
Θεατρικὸς: Μία μεγάλη προσπάθεια σ. 202.
Γ. Χ. Σ.: Τὸ ραγισμένο βάζο, ποίημα σ. 32.
Κακούρη Κατ.: Θεατρικὴ στήλη σ. 13, 37, 63, 109, 132, 161, 231, 253. Φῶτος Πολίτης σ. 16. Ἡ ἐξέλιξις τοῦ Ρωσικοῦ θεάτρου σ. 39. Τζούλια Ἀμπελὰ σ. 90. Ἰαπωνικὸ θεάτρο σ. 106 καὶ 137. Αἱ ἐορταὶ τοῦ Σάλτσμπουργκ σ. 227.
Καστριάνη Σ.: Ὁ καὶ μὸς μας, ποίημα σ. 219.
Κενταύρου-Οἰκονομίδου Σ. Μουσικὴ κίνησις σ. 259.
Κοκκέβη Ὀλυμπ.: Ἡ γεωργικὴ ἐκπαίδευσις τῆς γυναικὸς σ. 83. Διὰ τὴν μόρφωσιν τῶν Ἑλληνίδων σ. 222.
Κοροπούλη Νίνα: Ποιήματα: Ὀλιμμένα λόγια σ. 60. Ἀδιαφορία σ. 127. Θύμης σ. 221.
Κουντούρη Ἀντ.: Στὴ γωνιά μου, ποίημα σ. 157.
Λανίτου Δομ.: Ἀθλητικὴ στήλη σ. 198, 230, 255.
Lafontaine Henri: Ὁ κόσμος ἐν κινδύνῳ σ. 146.
Λάσκαρης Νικόλ.: Τὸ θέατρο τοῦ παιδιοῦ σ. 17.
Λάσκαρι Πολ. Συνοικίη: Πλάτωνος Συμπόσιον σ. 166. Ἐκπαιδευτικὰ σ. 169. Κ. Ἐλεοπούλου: Οἱ Ἑπὶ τοῦ Πινδάρου σ. 224.
Laumonier A.: Τὸ μοναστήρι τῶν Στροφάδων σ. 182.
Λογοδοσία Ἐκτ. Ἐπιτροπῆς: σ. 97. Τοῦ Νομ. Γραφείου σ. 145.

Λογοθέτη Φωφῶ: Μάσκα σ. 55. Τὸ χρυσὸ πιάτο 80. Δουκί: Σκέψεις θετικαὶ καὶ ἀρνητικαὶ σ. 15. Ἡ ἀνοίξις σ. 85. Ἐκείνες ποὺ δὲν θ' ἴδουν νὰ βλέπουν σ. 111. Τὰ ψῶνια σ. 143. Ὁ καὶ μὸς τῶν μητέρων σ. 250.

Μαντζουλίου Ἀλ.: Εἶνε καιρὸς σ. 178. Γυρίζομεν πίσω 243.

Ματάλας Γεώργ. Ἐπιστολαὶ πρὸς νεαροὺς μητέρας σ. 17.

Μαυροειδῆ-Παπαδάκη Σ.: Ἡ θεὰ Μπανταλολένα σ. 36. Φθινόπωρο, ποίημα σ. 250.

Μοάτσου Δώρα: Δέ σ' ἀγαπῶ σ. 105.

Μόδες: σ. 23, 47, 71, 95, 119, 143, 175, 207, 239.

Μουσικὴ κίνησις: σ. 40, 65, 86, 107, 259.

Νεκρολογία: Ἑλένη Γρίβα Γαροδικιώτη σ. 25. Γ. Νάξος σ. 40. Κωνσ. Ρακτιβάν σ. 124. Εὐφρ. Πασπάτη σ. 150. Παῦλος Κουντογιώτης σ. 117. Χρυσάνθη Γεωργαντῆ, Λίττα Βασιλείδου σ. 220.

Νικολαΐδου Εἰρ.: Βάχχαι σ. 158.

Οἰκοκυρά: Ἡ ἡλεκτρικὴ κουζίνα σ. 240.

Παντελάκη Ἑλλή: Ἐκπαιδευτικὰ σ. 27. Παιδαγωγικὰ σ. 90. Ἑλληνίδες ποὺ τιμοῦν τὴν Ἑλλάδα σ. 252.

Παναγιωτίδου Δεσπ.: Γυναῖκες σ. 191. Πόνος 221.

Παπᾶ Κατίνα: Ἐνα καλοκαίρι σὺν βουνῷ σ. 100. Τασούλα σ. 188.

Παπαγεωργίου Κ.: Ὁ καλὸς δικαστὴς σ. 6.

Παπαδοπούλου Ἑλλή: Συνήθειες τοῦ Κυπρ. γάμου σ. 11. Ὁ τρελλὸς σ. 31. Ἡ σπηλιὰ τῆς Λενοῦς σ. 156.

Παπακωνσταντίνου Δώρα: Ἡ Χαροκόπειος Σχολή σ. 129. Μαθητικὰ ταξίδια σ. 171.

Πελοπούλου Βέτα: Ποιήματα: Πετράδια σ. 53. Κ' ἦταν σ. 82. Ἐσπινὸ σ. 102. Τὰ ρόδα καὶ τὰ κρίνα σ. 163.

Περδικὰ Νίκη: Μητέρα σ. 29.

Πομαρῆ-Καρακατσάνη Δουκί: Μία πεταλούδα σ. 127. Πόνος, ποίημα σ. 156.

Πολίτου Μαρία: Τὰ 10 χρόνια τοῦ συλλόγου ἀποφοίτων Κολλεγίου Κωνσταντινουπόλεως σ. 19. Ζωὴ σ. 103. Ὁ γαμβρὸς σ. 125.

Πολυδούρη Μαρία: Ποιήματα σ. 187.

Radecki S.: Ἐνας ἀδιόρθωτος σ. 58.

Ροδάς Μιχ.: Ἀγγ. Χατζημυχαλὴ σ. 10.

Σαλαμινία: Γυναικεῖα δρᾶσις στὴν Κύπρον σ. 62, 111, 199.

Σεργίδη Νικόλ.: Πάνω ἀπὸ τὸ θάνατο σ. 151.

Σιφναίου Ἑλλή: Τὸ ὄραμα τῆς εἰρήνης σ. 74. Μία ἱστορικὴ ἐπέτειος σ. 81.

Σταματελάτου Ἀννα: Ἐντυπώσεις ἀπὸ τὴν Κρήτη σ. 4, 26, 54. Εἰδ. Ἐπαγγελμ. Σχολαί σ. 195.

Σταύρου Τατιάνα: Θυσία σ. 6. Οἱ πρῶτες ρίξεις σ. 216.

Στήλη εἰρήνης σ. 123, 146, 180, 219, 244.

Στήλη κινήσεως Ἑθν. Συμβ. σ. 42.

Ταρσὺλη Ἀθηνᾶ: Σκύρος σ. 77. Μία Ἑλληνὶς Ἀγγοπλάστρια σ. 168.

Τουρνάκης Ι.: Τὸ Ἄγ. Ὅρος σ. 104.

Τσαβάρη-Βόγια Ἰσμή: Σύνδεσμος Ἡροστασίας Ἐργατῶν Πειραιῶς σ. 201.

Τοβάιρη Στεφ.: Ἡ Δασκάλα σ. 210.

Ὠφελ. Γνώσεις: σ. 22, 45, 70, 93, 118, 142, 172, 207, 237, 262.

"L'HELLENIS,"

Organe mensuel du Conseil National
des femmes hellènes

Rédaction-Administration: Rue Alex. Soutsou 26
Athènes, Décembre 1935

L'Hellénis salue aujourd'hui le retour du Roi Georges dans son royaume. La promesse que le souverain a donné d'assurer au pays un régime libéral rempli le cœur des femmes grecques de l'espoir, que leur cause qui a eu tant de déboires pendant les derniers mois, trouvera en la personne du Roi un peu de compréhension et de justice. Le Roi Georges a vécu pendant les années de son exil dans des pays cultivés et libéraux, où les femmes sont considérées comme des facteurs de progrès et de culture. Il est impossible qu'il ne conçoive pas immédiatement la situation inférieure dans laquelle les hommes politiques de la Grèce veulent tenir les femmes de leur pays. C'est pourquoi les femmes grecques saluent le retour du souverain avec espoir. Elles lui demandent la justice et une égalité de droits pour tous ses sujets, sans différence de sexe.

Retour en arrière par Alex. Mantzoulinou, avocate. Par un acte constitutionnel le gouvernement a décidé d'exclure dorénavant les femmes des postes supérieurs du gouvernement de la mairie, des communes des banques et des organisations qui sont subventionnées par l'Etat. Dans d'autres circonstances une telle loi, absolument contraire à la constitution démocratique en vigueur, signifierait une vraie révolution, et ne pourrait être appliquée. Mais pendant quelques semaines le pays a été gouverné par une dictature révolutionnaire qui n'a pas pris en considération la révolte générale de milliers de travailleuses. Nous craignons que cette loi ne reste comme une manifestation de la mentalité arriérée et arbitraire du dernier gouvernement avant le retour du roi.

L'atmosphère de sympathie et de confiance, qui entoure la femme, que les besoins de l'existence ont jeté dans la lutte, l'évolution sociale et intellectuelle de ces travailleuses lui donne aujourd'hui un droit acquit que nul législateur ne peut lui enlever ou modifier à son gré d'une façon arbitraire.

L'acte constitutionnel mentionne pourtant deux exceptions. L'une concerne quelques postes subalternes dans l'enseignement, et le service hygiénique qui peuvent être occupés par des femmes.

L'autre concerne les filles et les veuves des victimes de la guerre qui peuvent occuper des postes élevés. Le législateur fait preuve ainsi d'une évidente contradiction. Pour un petit nombre de femmes il crée un privilège qui ne correspond pas à son opinion car, où bien il croit que la femme est incapable d'occuper des postes importantes, ou il veut par cette loi combattre le chômage des hommes. Ce bénéfice accordé aux familles des victimes de la guerre manque absolument d'apropos: ces familles ont maintes autres privilèges et puis les maux de la guerre sont d'une époque assez éloignée, et pour la plus grande partie cicatricés, tandis que la misère journalière, avec ses milliers de victimes, s'accroît effroyablement.

Pourquoi protéger seulement l'orpheline du combattant et non la fille du chômeur qu'une politique à contre-sens jette maintenant dans la rue?...

Pour la défense du travail féminin, une commission de représentantes de toutes les organisations féminines de la capitale ont demandé audience au Président du gouvernement pour protester contre les mesures arriérées et antisociales que le gouvernement a cru mettre en vigueur contre le travail des femmes. En même temps la commission a donné des notes de protestations à tous les chefs des partis politiques. Une note pareille a été aussi envoyée à Genève au B. I. T. de la Société des Nations.

Nous venons de recevoir le premier numéro d'une nouvelle revue française: L'Hellenisme contemporain, et nous adressons toutes nos félicitations à Mme H. Avadanhélos qui, avec un zèle infatigable travaille à propager à l'étranger notre littérature.

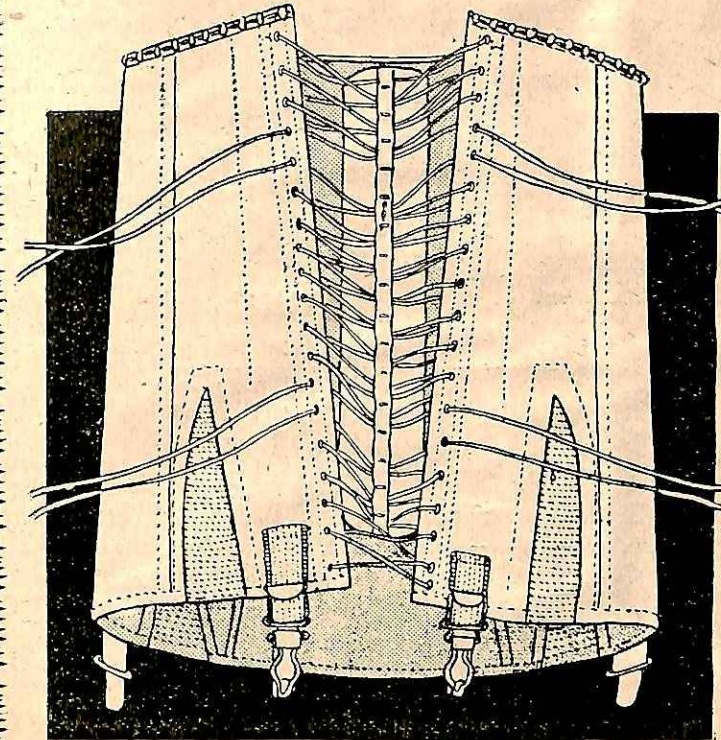
Cette revue présentée d'une façon discrète et élégante contient des nouvelles et des études de nos meilleurs écrivains, et nous sommes sûrs de son succès.

Au Ministère de l'Instruction Publique a été créé récemment un Bureau de Cinéma Educatif scolaire dont la direction a été confiée, pour une période de cinq ans à Mme Ritsa G. Coromila. De toutes les parties de la Grèce les demandes d'installation d'un appareil affluent. Tout le personnel enseignant a appris avec enthousiasme la création de ce Bureau, qui est le couronnement des efforts de l'Association pour le développement du Cinéma Educatif. Cette Association réunit sous la présidence de Mr Jean Athanasaki toutes les activités de notre ville qui ont trait à la protection de l'enfance, et collabore avec le C. I. F. ainsi que l'I. C. E. de Rome.

ΚΟΡΣΕΔΕΣ - ΖΩΝΑΙ

ΠΡΟΝΟΜΙΟΥΧΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ

"ΒΙΠΑΡΙ"

Οι κορσέδες «ΒΙΠΑΡΙ» διαφέρουν από τους κοινούς ότι δεν πιέζουν αλλά συγκρατούν το σώμα και τα σπλάγχνα εις ακριβή φυσιολογικήν θέσιν. Δεν παραμορφώνουν, δεν στενοχωρούν αλλά αποκρύπτουν τὰς σωματικές ατελείας, σχηματίζουν ωραία σιλουέττα, εἶναι μοναδικὰ καὶ εἰς περίπτωσιν πτώσεως στομάχου, νεφρῶν, ὀμφαλοκήλης καὶ παχυσαρκίας. Τὸ παραπλεύρως σχέδιον προστατεύεται διὰ διπλώματος εὐρεσιτεχνίας τοῦ Ὑπουργ. Ἑθν. Οἰκονομίας καὶ ἐφαρμόζεται μόνον ὑπὸ τῆς Διπλωματούχου Ἑπαγγελματικῆς Ἀκαδημίας Πετροπόλεως.

ΑΘΗΝΑΙ, ΠΕΡΙΚΛΕΟΥΣ 23

Ένα ωραίο φόρεμα συμπληρώνεται με ένα ωραίο ΠΑΠΟΥΤΣΙ, Κυρία μου θα βρῆτε καὶ με τὸ δυσκολότερο γούστο στὸ Κατάστημα ΞΕΝΑΚΗ Πανεπιστημίου 40

Υποστηρίζετε τὴν ἐγχώριον βιομηχανίαν ἀγοράζοντας τὸ φρεσκότατο βούτυρό που κατ' εὐθείαν ἀπὸ τὴν Κέρκυραν γιὰ τὸ τσάϊ σας γιὰ τὰ γλυκά σας γιὰ τὰ φαγητά σας.

ΕΛΕΝΗ ΚΑΛΟΓΗΡΟΥ
ΚΑΝΙΓΓΟΣ 6
Τηλέφ. 23-163

ΠΡΟΙ ΚΑΙ
ΒΡΑΔΥ

OREODONT ΔΑΜΒΕΡΓΗ

ΤΡΑΠΕΖΑ ΑΘΗΝΩΝ

ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ — ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1893

ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΕΙΣ ΤΑΣ ΚΥΡΙΩΤΕΡΑΣ ΠΟΛΕΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΑ ΕΙΣ ΑΡΙΘΜΟΝ ΠΑΣΗΣ ΑΛΛΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ

ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΕΝ ΑΓΓΛΙΑ, ΑΙΓΥΠΤΩ ΚΑΙ ΚΥΠΡΩ

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΙΔΡΥΘΕΙΣ ΥΠΟ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ ΑΘΗΝΩΝ

THE BANK OF ATHENS TRUST COMPANY 205, West 33rd Str. NEW YORK

ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ ΕΙΣ ΔΡΑΧΜΑΣ ΕΝ ΟΦΕΙ ΚΑΙ ΕΠΙ ΠΡΟΘΕΣΜΙΑ

ΠΑΣΗΣ ΦΥΣΕΩΣ ΤΡΑΠΕΖΙΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ΥΠΟ ΤΟΥΣ ΜΑΛΛΟΝ ΣΥΜΦΕΡΟΝΤΑΣ ΟΡΟΥΣ

ΡΑΠΤΕΤΕ ΔΙ' ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ ΑΚΟΠΩΣ ΚΑΙ ΤΑΧΕΩΣ ΜΕ ΤΟΝ ΗΛΕΚΤΡΟΚΙΝΗΤΗΡΑ ΣΙΓΓΕΡ

Εφαρμόζεται με μίαν βίδα εις οίανδήποτε ραπτομηχανήν.
Παρέχεται ΔΩΡΕΑΝ πρὸς δοκιμήν ἐπὶ 8 ΗΜΕΡΑΣ.

ΔΩΡΕΑΝ διδασκαλία κεντημάτων καὶ διαφόρων Ποικι-
μάτων με τὸν ΜΑΛΛΟΡΡΑΦΕΑ ΣΙΓΓΕΡ καὶ ὡς καὶ
κοπτικῆς με ΙΧΝΑΡΙΑ ΣΙΓΓΕΡ δι' ἐσωτερικὰ καὶ ἑξω-
τερικὰ φορέματα ἀνδρῶν, γυναικῶν καὶ παιδῶν. ==

ΡΑΠΤΟΜΗΧΑΝΑΙ ΣΙΓΓΕΡ
ΜΕ ΔΟΣΕΙΣ ΚΑΙ ΜΕΤΡΗΤΟΙΣ

*Μία μαζή ωρυεζίνη
γιά ένα μαλό ωρυέτο*

Θέλετε νὰ εὐχαριστήσητε τὴν φίλην Σας
προσφέρατέ της ὡς δῶρον στὶς Γιορτὲς
μία Τζάντα δερμάτινη τοῦ Καταστήματος

Χ. ΑΛΑΜΠΡΟΠΟΥΛΟΥ

ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ 29 — ΑΘΗΝΑΙ — ΤΗΛ. 22-565

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΤΑΥΡΟΣ
ΙΔΡΥΤΗΣ
1841

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1841

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΜΕΤΟΧΙΚΟΝ ΚΑΙ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟΝ ΔΡΧ. 1.205.000.000
ΚΑΤΑΒΕΣΕΙΣ (ΤΗ. 28 ΙΟΥΝΙΟΥ 1935) „ 9.864.000.000

ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ
ΙΩΑΝ. Α. ΔΡΟΣΟΠΟΥΛΟΣ
ΥΠΟΔΙΟΙΚΗΤΗΣ
ΑΛΕΞ. Γ. ΚΟΡΙΖΗΣ

ΚΕΝΤΡΙΚΟΝ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ:

Ἅγιος Νικόλαος (Κρήτη)	Θήβαι	Μεσσήνη
Ἀργείιον	Θήρα	Μιτυλήνη
Ἀγυιὰ	Ἰθάκη	Ναύπακτος
Ἀθῆναι:	Ἰστιαία (Ξηροχώριον)	Ναύπλιον
Ἵππια, ὁδὸς Μητροπόλεως 9	Ἰωάννινα	Νιγρίτα
» ἐν Καλλιθέᾳ	Καβάλλα	Ξάνθη
» ἐν Νέᾳ Ἰωνίᾳ	Καλάβρυτα	Ὁρεστιάς
» ἐν Παγκρατίῳ	Καλάρμαι	Παξοὶ
Ἀἴγιον	Καλαμπάκα	Παπάδος (Μυτιλήνης)
Ἀλεξανδρούπολις	Καρδίτσα	Πάτραι
Ἀλμυρὸς	Καρλόβασι (Σάμου)	Πειραιεὺς
Ἀμαλιάς	Καρπενήσιον	Πλωμάριον (Μυτιλήνης)
Ἀμύνταιον (Σόφοβις)	Καρναὶ (Ἅγιον Ὅρος)	Πόρος
Ἀμφίκλεια	Καστορία	Ποταμὸς
Ἀμφισσα	Κατερίνη	Πρέβεζα
Ἄνδρος	Κέρκυρα	Πύλος
Ἀργοστόλιον	Κιλκίς	Πύργος
Ἄρτα	Κοζάνη	Ρεθύμνη (Κρήτης)
Ἀταλάντη	Κομοτινὴ	Σέρραι
Βάμος (Κρήτη)	Κόρινθος	Σητεία (Κρήτης)
Βέροια	Κύθηρα	Σικωνία (Κιάτον)
Βόλος	Κύμη	Σκιάθος
Γρεβενὰ	Κυπαρισσία	Σουφλίον
Γύθειον	Λαγκαδᾶς	Σπάρτη
Δημητσάνα	Λαμία	Σύρος
Διδημότειχον	Λάρισα	Τοβιακά
Δράμα	Λεβάδεια	Τρίπολις
Ἑδεσσα	Λευκάς	Φάρσαλα
Ἑλασσών	Λήμνος	Φλώρινα
Ἑλευθερούπολις (Πράβιον)	Λιμὴν Βαθέως (Σάμου)	Χαλκίς
Ζάκυνθος	Μεγαλόπολις	Χανιά (Κρήτης)
Ἡράκλειον (Κρήτης)	Μεσολόγγιον	Χίος
Θεσσαλονίκη		

ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ : ΕΝ ΑΙΓΥΠΤῳ

ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΕΝ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑ: Rue Stamboul No 17

ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΕΝ ΚΑΪΡῳ: Rue Emad el Dine No 17

ΤΡΑΚΤΟΡΕΙΟΝ ΕΝ ΖΑΓΑΖΙΚ: Rue Tewfik

ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΤΑΙ εἰς ὅλας τὰς χώρας τοῦ Ἐξωτερικοῦ

HELLENIC BANK TRUST COMPANY, NEW YORK: 51 Maiden Lane

Ἰδρυθεῖσα ὑπὸ τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος, συμφώνως με τοὺς νόμους τῆς Πολιτείας τῆς Νέας Ὑόρκης, πρὸς ἐξυπηρέτησιν τῶν ἐν Ἀμερικῇ Ἑλλήνων

ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΟΛΟΣΧΕΡῶΣ ΚΑΤΑΒΕΒΛΗΜΕΝΑ \$ 1.350.000